

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร
เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

THE DEVELOPMENT PLAN FOR THE VILLAGE THOROUGHFARE
WIANG CHIANG KONG CHIANG RAI

T133867

อำนวยการ บรรณารักษ์
AMNUAY BUNLUEYOS

อพ.
๐๖๘๑๗
๒๕๕๗

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

133867

- 1 พ.ย. 2557

b. 12647366
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตรอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับก KMITL-2014-ED-M-221-079 อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE DEVELOPMENT PLAN FOR THE VILLAGE THOROUGHFARE
WIANG CHIANG KONG CHIANG RAI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURE
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2014

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABAN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
The Development Plan for the Village Thoroughfare
Wiang Chiang Kong Chiang Rai

นักศึกษา

นายอำนาจ บรรลือยศ

รหัสประจำตัว

53630510

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศตรารภรณ์ ทิพย์โสธร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
รศ.สุรศักดิ์ กังขาว	
ผศ.ดร.พิศตรารภรณ์ ทิพย์โสธร	
รศ.สมพล ดำรงเสถียร	
ดร.สุพรชัย แสงรัตน์วีระา	
รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ

26 พฤษภาคม 2557 เวลา 09.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ

ณ ห้องเรียนปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะกรรมการอุตสาหกรรมรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

วันที่...๕๐...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร

เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

นักศึกษา

นายอำนาจ บรรลือยศ

รหัสประจำตัว

53630510

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

พ.ศ.

2557

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีการขยายตัวของชุมชน และการค้าอย่างกว้างขวาง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีผังแม่บทรองรับความเจริญดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาลักษณะทางกายภาพของพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 2) ศึกษารูปแบบการวางผังสัญจร 3) เสนอแนวทางการวางผังสัญจรเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย การศึกษาโดยวิธีการแบบไม่ทดลอง โดยเลือกกลุ่มประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวจำนวน 40 คน และประชาชนในพื้นที่จำนวน 360 คน การสำรวจภาคสนามและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างจากชุมชนทั้งที่มีการออกแบบการวิจัยที่ไม่ได้ทดลองโดยการวิจัยความสัมพันธ์ การแจกแจงความถี่ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์และตีความ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พื้นที่เทศบาลตำบลเวียง มีรูปแบบที่ยังขาดการวางโครงสร้างทางด้านกายภาพของเมือง การจัดระบบสัญจร ซึ่งเป็นหัวใจหลักของระบบสาธารณูปการ ตลอดจนการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการเมือง หรือการพัฒนาเมืองให้เหมาะสม เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมรองรับการขยายตัวในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	The Development Plan for the village Thoroughfare Wiang district Chiang Khong Chiang Rai
Student	Mr. Amnuay Bunlueyos
Student ID.	53630510
Degree	Master of Industrial Education
Program	Architecture
Year	2014
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr.Phuttrapon Tippayasoton

ABSTRACT

This research is to study the Development Plan for the village thoroughfare wiang district Chiang Khong Chiang Rai Nowadays, with the expansion of the community and trade extensively. So The need for a master plan for such growth The purpose. 1) to study physical characteristics of Chiang Khong Chiang Rai 2) to study the traffic planning. 3) to find proposed planning project wiang district Chiang Khong Chiang Rai Educational methods untested The samples used in this research are from 40 tourists and 360 local community people. The field survey and questionnaires were collect samplings from the whole community with non-experimental research design by correlation research. Frequency distribution. percentage and standard deviation were analyzed and interpreted.

The findings of functional that area wiang district The model also lacks the physical structure of the city. Province has no plan of physical urban planning. The area comprises the following topography; land-use patterns, traffic circulation system, community housing, residential construction and the construction of other buildings which are deemed essential to life. Therefore, appropriate urban planning and developmental planning are necessary. Also, adequate management of natural resources and good planning would prepare the infrastructure to deal with any issues were they to affect the system.

กิตติกรรมประกาศ

การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการให้คำปรึกษา รวมถึงแนวทางการค้นคว้า และรูปแบบการนำเสนอ ตลอดจนวิธีการคิดอย่างมีระบบตามกระบวนการในการทำวิจัย ด้วยคำแนะนำและความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศตรภรณ์ ทิพย์โสธร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ กังขาว รวมถึงท่านอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม,รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ตลอดจนคณะอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ในการศึกษาตามภาควิชา วิชา ตลอดจนจบหลักสูตร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ อุดมศักดิ์ สาริบุตร ,รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท พิชัย สดภิบาล อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงสี อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงขอขอบพระคุณมา ณ.ที่นี้

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรี นางสาวอรทัย ฮงประยูร นายช่างโยธา นายบัญญัติ รินนาศักดิ์ รวมถึงประชาชนและนักท่องเที่ยว ที่ให้ความร่วมมือ แนะนำ และเสนอความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยใน รวมไปถึงการให้ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ระบุชื่อไว้ในกิตติกรรมประกาศนี้

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว พี่ น้อง เพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภรรยา คุณศุภามล ชะบุรณ์ ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือมาโดยตลอด บุตรสาวทั้งสอง และทุกคนที่เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุนการศึกษาตลอดจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้ตลอดการเป็นนักศึกษาในสถาบันนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้สนใจใฝ่รู้ทุกท่าน หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อำนาจ บรรลือยศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	i
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ii
กิตติกรรมประกาศ.....	iii
สารบัญ.....	iv
สารบัญตาราง	vi
สารบัญภาพ.....	vii
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย.....	10
2.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมและสถาปัตยกรรมในชุมชน.....	32
2.3 การเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน.....	33
2.4 การวางผังชุมชนและการขยายตัวของเมือง.....	35
2.5 ข้อกำหนดกฎหมายผังเมือง.....	38
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
3.1 พื้นที่ศึกษา	43
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	46
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและสังเกต.....	51
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	55
4.3 บทสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาเทศบาลตำบลเวียง.....	66
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	68
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	68
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	72
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก. เอกสารทางราชการที่ใช้ในงานวิจัย.....	89
ภาคผนวก ข. หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	96
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการ.....	99
ภาคผนวก ง. หนังสือรับรองการประชุมวิชาการ.....	106
ประวัติผู้เขียน.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 จำนวนประชากร บ้านและครอบครัว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (สถิติเมื่อ พฤษภาคม พ.ศ.2539).....	31
2.2 จำนวนผู้ผ่านด่านอำเภอเชียงของ -ห้วยทราย (ลาว) ในปี 2539.....	33
3.1 แสดงข้อมูลที่อยู่อาศัยสำหรับประชากรเทศบาลตำบลเวียง.....	43
3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา.....	48
4.1 การจำแนกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่.....	57
4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาฝั่งสัญจรพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง.....	64
4.5 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ในชุมชนกับความต้องการถนนเลี้ยวเมือง.....	66
4.6 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลท้องถิ่นกับความต้องการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย.....	66
5.1 ตารางเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม.....	78

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงพื้นที่ศึกษา เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย.....	9
2.1 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบวงแหวน.....	14
2.2 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบเส้นตรง.....	14
2.3 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบรูปดาว.....	15
2.4 แสดงวัดศรีดอนชัย.....	25
2.5 แสดงวัดหลวงหรือวัดไชยสถาน.....	26
2.6 แสดงวัดสบสม.....	27
2.7 แสดงวัดหาดไคร้.....	28
2.8 แสดงท่าเรือบัก.....	29
2.9 แสดงบ้านไทลื้อห้วยเม็ง.....	30
2.10 แสดงท้องเที่ยวเชิงเกษตร บ้านห้วยเม็ง.....	30
2.11 แสดงภาพเรือนเครื่องผูกตามรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.....	32
3.1 แสดงพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง และพื้นที่ใกล้เคียง.....	44
3.2 แสดงพื้นที่ศึกษาศึกษาภูมิศาสตร์ เทศบาลตำบลเวียง.....	45
3.3 แสดงพื้นที่ศึกษาสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4.....	46
3.4 แสดงการแบ่งเขตการปกครองในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง.....	46
3.5 แสดงส้มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น.....	47
4.1 แสดงการสำรวจพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง.....	51
4.2 แสดงการสำรวจพื้นที่ร้านค้าและไฟฟ้าแสงสว่าง.....	53
4.3 แสดงการสำรวจพื้นที่ทางเดินเท้าและที่จอดรถ.....	54
5.1 แสดงภาพถนนเลียยเมืองและจุดเชื่อมต่อ.....	78
5.2 แสดงภาพถนนทางหลวงหมายเลข 1074 บริเวณ (A).....	79
5.3 แสดงภาพการปรับปรุงทางแยกบริเวณ (A).....	79
5.4 แสดงภาพทางแยกจุดตัดระหว่างทางหลวงหมายเลข 1020.....	80
5.5 แสดงภาพทางแยกจุดตัดระหว่าง ทางหลวงหมายเลข 1020บริเวณจุดที่ (1).....	80
5.6 แสดงภาพถนนทางหลวงหมายเลข 1129 บริเวณ (B).....	81
5.7 แสดงภาพการปรับปรุงทางแยกบริเวณ (B) เป็นสามแยก.....	81
5.8 แสดงพื้นที่เส้นทางส่วนเพิ่มเติมถนนเลียยเมือง และทางเชื่อมต่อในอนาคต.....	82
5.9 แสดงภาพพื้นที่ภายในเทศบาลตำบลเวียง.....	83
5.10 แสดงผังการใช้ที่ดินตามข้อมูลวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้ความร่วมมือของประเทศสมาชิก AEC เพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งของภูมิภาคเอเชีย ประเทศไทย อยู่ในที่ตั้งภูมิศาสตร์ที่ตีเหมาะสมแก่การเป็นศูนย์กลาง (ฮับ) ของอาเซียน ทั้งทางด้าน การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การคมนาคม-ขนส่ง การศึกษา ฯลฯ รัฐบาลไทยมีการวางแผนร่วมทุน เพื่อรองรับการขยายตัว และการเชื่อมโยงการติดต่อไปยังทั่วภูมิภาคของประเทศ ไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มเส้นทางเดินรถไฟ ตัดถนน สร้างสะพานสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ปรับปรุงและปรับเปลี่ยน เพื่อก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงนี้ การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการขยายตัว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ, การท่องเที่ยว, และที่พักอาศัย ทางภาคเหนือของไทย จังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงของ ได้ชื่อว่าประตูสู่อินโดจีน ได้รับประโยชน์ จากการขยายตัวดังกล่าว ซึ่งมีการรวมทุนของ จีน ไทย ลาว และธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย เป็นท่าเรือ รับและผ่านสินค้าที่ท่าเชียงแสนและทางบกที่เชียงของ จึงเป็นที่มาของการสร้างสะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว แห่งที่ 4 โดยเชื่อมต่อไปยังเส้นทาง R3A เชียงราย-คูนหมิง ทางฝั่งไทยที่เทศบาลตำบล เวียง และฝั่งลาว ที่อำเภอห้วยทราย ปลายทางที่คูนหมิง เป็นระยะทาง ประมาณ 1,200 กิโลเมตร

จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ เป็นจังหวัดที่ใหญ่อีกจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย โดยมีพื้นที่จังหวัดเป็นอันดับที่ 12 ของประเทศไทย และเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจชายแดนอินทอนใต้ – อินโดจีน เชียงของจึงเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ ซึ่งภาครัฐมี นโยบายให้เชียงของเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จึงจำเป็นต้องปรับขยายสาธารณูปโภค ระบบ คมนาคม และผังเมืองการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

อำเภอเชียงของ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ราบ สลับกับ เทือกเขา มีพื้นที่ด้านทิศตะวันออกบางส่วนติดกับแม่น้ำโขง ซึ่งฝั่งตรงข้ามคือ เมืองห้วยทราย แขวง บ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่หลายเชื้อชาติ เช่น ไท ลื้อ ขมุ มูเซอ แม้ว เย้า โดยกลุ่มไทลื้อโดยมากจะอาศัยอยู่ที่ บ้านห้วยเม็ง และ บ้านศรีดอนชัย อพยพมาจากทาง สิบสองปันนา ทางตอนใต้ของประเทศจีนปัจจุบันยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เคย ทำสวนส้มกันจนมีชื่อเสียงโด่งดังแต่ปัจจุบันด้วยโรคภัยเอยะชาวบ้านเลยเลิกทำสวนส้มไปหลายราย หันไปทำไร่ข้าวโพดเหมือนกับชาวบ้านใกล้เคียงแทน เชื้อชาติขมุตั้งอยู่ที่บ้านห้วยกอกเป็นหมู่บ้าน เล็กๆที่มีประชากรไม่มากนัก ประชากรในอำเภอเชียงของโดยส่วนมากทำอาชีพเกษตรกรรม เช่นทำ นา ไร่ข้าวโพด สวนส้ม สวนลิ้นจี่ สวนส้มโอ และพืชผักต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบัน อำเภอเชียงของเป็นอำเภอที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเริ่มให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น สิ่งก่อสร้างที่พักอาศัยเริ่มมีเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณบ้านหัวเวียง จะมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มายังอำเภอเชียงของสามารถข้ามไปยัง เมืองห้วยทรายได้ที่ทำเรือบ้านหัวเวียง สามารถทำหนังสือเดินทางชั่วคราวเพื่อข้ามไปท่องเที่ยวได้และ สามารถใช้พาสปอร์ตข้ามได้เช่นกัน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือจากท่าเรือบ้านหัวเวียงลงน้ำโขงไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังเมืองหลวงพระบางได้ ทุกๆเย็นวันเสาร์จะมีการจัดงานถนนคนเดินที่ชาวบ้านในพื้นที่จะนำพืชผล ผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นมา มาจำหน่ายกันยังบริเวณถนนสายหลักตั้งแต่บ้านวัดแก้วไปจนถึงบ้านหัวเวียง นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อของฝากที่ผลิตในท้องถิ่นได้ในวันดังกล่าว

ปัญหาทางกายภาพของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองที่ขนาดเล็ก ส่วนมากเป็นพื้นที่เกษตรกรรม การพักอาศัย และแหล่งเศรษฐกิจกระจุกตัวรวมกันอยู่ในเมือง ย่านตลาดขาดความหลากหลายในการใช้พื้นที่ ซึ่งสามารถขยายตัวได้อีกมาก ใน ปีพ.ศ. 2556 จะเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 อย่างเป็นทางการ เน้นการเชื่อมต่อความสัมพันธ์การค้าและการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบัน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ยังไม่มีผังการใช้พื้นที่อย่างเป็นทางการ รวมถึงกลุ่มชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวด้านเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณูปโภค และการคมนาคมต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนวางแนวทางการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมตามหลักการเพื่อรองรับการขยายตัว และตอบโจทย์การใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยศักยภาพของเมืองแล้ว อำเภอเชียงของสามารถเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทั้งในอำเภอเชียงของ และบริเวณใกล้เคียง เพื่อเป็นจุดพักของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถไฟ หรือถนนสายหลัก จึงเกิดเป็นการพัฒนาพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเป็นที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้ในการพักผ่อนหย่อนใจ และร่วมกิจกรรม ประเพณีต่างๆ ได้ ปัจจุบันพื้นที่อำเภอเชียงของยังไม่มีการจัดองค์ประกอบที่ชัดเจนเพื่อที่จะสามารถทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงพยายามที่จะศึกษาถึง แนวทางการพัฒนาผังสังจจรพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพที่มีผลต่อชุมชนภายในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของ เพื่อเสนอแนวทางในการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบายแผนการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อรองรับการขยายตัว และการเชื่อมโยงการติดต่อไปยังทั่วภูมิภาคของประเทศและประเทศเพื่อนบ้านต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 ศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- 1.2.2 ศึกษาารูปแบบการวางผังสังจจร
- 1.2.3 เสนอแนวทางการวางผังสังจจรของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่สังจจรของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.1 กรอบแนวความคิดการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ (อ้างใน พุดิพัฒน์ อภิธีร์ภัทรพงษ์, 2539) ได้กล่าวถึงการศึกษาสภาพของพื้นที่ที่จะปรับปรุง หรือฟื้นฟูเพื่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการด้วยกัน คือ

1. สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน
2. การเข้าถึงพื้นที่
3. สภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่
4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ
5. กฎหมายผังเมืองรวม
6. ลักษณะการถือครองที่ดิน
7. ขนาดของชุมชน, พื้นที่ก่อสร้างของชุมชน (Built-up Area)
8. ความต้องการของทัศนคติของประชากรต่อการปรับปรุงสภาพแวดล้อม

สมพล ดำรงเสถียร (ม.ป.ป: 89) ที่กล่าวถึง Image คือ ภาพรวมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในใจหลังจากที่บุคคลหนึ่ง ๆ ได้เห็นสิ่งนั้นแล้ว

Image ของเมือง คือ ภาพรวมของเมือง ๆ นั้นที่บุคคลจำได้ หลังจากที่ได้ไปเยี่ยมชมเมืองนั้นมาแล้วหรือหมายถึง การถอดภาพของเมืองเข้าสู่จิตใจ

Image ของเมือง หรือ ภาพรวมของเมืองที่มีชัดเจนจะช่วยให้ผู้มาเยือนรู้สึกมั่นใจกับการสัญจร เกิดความประทับใจ และสามารถจดจำเมืองนั้น ๆ ได้ โดยมีหลักเบื้องต้นอยู่ 5 ประการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่ประกอบขึ้นเป็น Image ของเมืองคือ

1. ย่าน (Districts)
2. ที่รวมกิจกรรม (Node)
3. ทางสัญจร (Path)
4. ที่หมายตา (Landmarks)
5. ขอบเขต (Edge)

จากแนวคิดดังกล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดของการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพคำนึงถึงกระบวนการคิดในการออกแบบ ให้สอดคล้องกับ Image ของเมือง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถอ่านเอกลักษณ์ของเมืองได้ ซึ่งประกอบด้วย

1. ย่าน (Districts)
2. ที่รวมกิจกรรม (Node)
3. ทางสัญจร (Path)
4. ที่หมายตา (Landmarks)
5. ขอบเขต (Edge)

ในการพัฒนาเมืองในรูปแบบต่าง ๆ นี้ จะส่งผลโดยตรงต่อลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางสังคม ลักษณะทางเศรษฐกิจ รวมถึงลักษณะทางภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม และเป็นตัวกำหนดแนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางการพัฒนาเมืองไปในทิศทางที่ถูกต้อง สามารถเข้าใจถึงภาพรวมของเมืองได้ และรูปแบบดังกล่าว นำมาใช้ในการพัฒนาเมืองให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

1.3.2 กรอบแนวคิดการศึกษาแนวทางการพัฒนาผังสัณฐานบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ

Spreiregen Pual และ วรณศิลป์ พีระพันธุ์ (อ้างใน สมุนมาลย์ กาญจนะ, 2544) ที่กล่าวถึงรูปร่างขนาด และความหนาแน่นของเมือง (Shape Size And Density) เพื่อแสดงให้เห็นว่า การใช้ที่ดินในเมืองมีความสัมพันธ์กับทางสัณฐานกับพื้นที่เปิดโล่งหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งความต่อเนื่องระหว่างชุมชนในเมือง ขนาดของความหนาแน่นของเมืองช่วยให้เห็นการกระจายตัวของประชากรในเมือง รวมไปถึงลักษณะวิธีการขนส่งที่เชื่อมกับพื้นที่ความหนาแน่นต่าง ๆ ให้ประสานกัน

Worskett (1969:36) Character of Space เป็นเอกลักษณ์หรือลักษณะของที่ว่างซึ่งถูกปิดล้อมอยู่ (Encloses of Space) หรือกล่าวได้ว่าจะเป็นความสัมพันธ์มาจากที่ว่าง ที่ถูกปิดล้อม และจะมีมุมมองแต่ละมุมที่ถูกปิดล้อมด้วยอาคารหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ทางภูมิทัศน์ของเมือง (Townscape) ถึงแม้ว่าจะเป็นย่านเดียวกัน แต่เป็นคนละมุมของถนน จะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันไป

-Change of Level เป็นความสัมพันธ์ซึ่งต่อเนื่องจากลักษณะของที่ว่าง (Character of Space) เมื่อมีเอกลักษณ์และลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งถูกปิดล้อมการเปลี่ยนระดับมุมมอง เช่น การเดินขึ้นเนิน จะไม่เปลี่ยนเอกลักษณ์หรือลักษณะของพื้นที่ แต่จะเป็นการสร้างความรู้สึกขึ้นใหม่ โดยเป็นการเพิ่มความน่าตื่นตึ่ง และความประทับใจในภูมิทัศน์ของเมือง

-Activities ลักษณะของถนนและการใช้ถนน รวมถึงกิจกรรมของผู้คนและวิถีชีวิตที่ปรากฏนั้นจะเสริมสร้างเอกลักษณ์ขึ้นในพื้นที่นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะและเอกลักษณ์ในทางทัศนียภาพ (Visual Characteristics)

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดการศึกษาการศึกษาแนวทางการพัฒนาผังสัณฐานบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของคือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ จะมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง แต่ละรูปแบบจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป เมื่อมีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเมื่อมีการปรับเปลี่ยนระดับมุมมองใหม่ เช่น มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเส้นทางสัณฐานและที่รวมกิจกรรมที่ไม่คุ้นเคย เป็นการสร้างความรู้สึกขึ้นใหม่ ทั้งนี้อยู่ในทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น และจะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะและสามารถจดจำสถานที่นั้น ๆ ได้

1.3.3 กรอบแนวคิดของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

“ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)” เป็นการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นหนึ่งเดียว เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถ การแข่งขันในเวทีการค้าระหว่างประเทศในทุกๆ ด้านสามารถรับมือกับปัญหาทางการค้าที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือ การทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกัน มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ถือเป็นการปรับตัวครั้งใหญ่และวางรากฐานของการพัฒนาทางเศรษฐกิจท่ามกลางสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และความเสี่ยงที่อาเซียนจะต้องแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะจีนและอินเดีย ซึ่งมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าว

กระโดด 22 ถนนสู่ AEC เพื่อ SMEs ไทย 33 ประชาคมอาเซียนถือกำเนิดจากปฏิญญา Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II ระบุให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2563 แต่ต่อมาได้ตกลงที่จะร่นระยะเวลาจัดตั้งเป็นปี 2558 โดยมีกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เป็นพื้นฐานทางกฎหมายร่วมกัน ที่จะต้องปฏิบัติตาม (Legal Binding) อันเป็นกรอบกระบวนการปฏิรูปอาเซียนเพื่อปรับสภาพนิติบุคคลและจัดโครงสร้างองค์กรใหม่เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการสร้างนิติฐานะ (Legal Status) ทางกฎหมายและมีพันธะสัญญาต่อกันในเวทีระหว่างประเทศของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนจะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างองค์กร สถานะทางกฎหมาย กระบวนการตัดสินใจ และกลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิก รวมทั้งเรื่องกองทุนและงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียน อันประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือน 3 เสาหลัก (Pillars) ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

1.3.4 กรอบแนวความคิดของการจัดตั้งสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4

โครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 (เชียงของ – ห้วยทราย) เป็นโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง เชื่อมโยงจังหวัดเชียงราย – บ่อแก้ว – คุณหมิง (ไทย – ลาว – จีน) ตามแนวเส้นทางสาย R3A และเป็นโครงการหนึ่งในแผนพัฒนาตามระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (North – South Economic Corridor) ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) ซึ่งรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ร่วมกับธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ร่วมกันดำเนินการมาโดยตลอด ในส่วนค่าใช้จ่ายของโครงการฯ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยร่วมกับรัฐบาลจีนให้การสนับสนุนงบประมาณฝ่ายละครึ่ง (มติคณะรัฐมนตรี 19 ธันวาคม 2549 เห็นชอบในหลักการการออกค่าใช้จ่ายครึ่งหนึ่งของไทย) เป็นสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งใหม่ เพิ่มจากเดิมที่มีแล้ว 3 แห่ง และเปิดให้บริการทั้งหมดแล้ว คือสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 (หนองคาย-เวียงจันทน์) สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 (มุกดาหาร- สะหวันนะเขต) และสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม-คาม่วน) สะพานแห่งนี้มีมูลค่าการก่อสร้าง 1,486.5 ล้านบาท โดยเป็นความร่วมมือกันของ 3 ประเทศ คือ รัฐบาลไทย จีน และ สปป.ลาว ตามแผนงานการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกในแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor : NSEC) และเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทาง R3E (R3A) ที่เชื่อมระหว่างเมืองคุณหมิง มณฑลยูนนาน ในจีนตอนใต้ผ่านบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา และแขวงบ่อแก้วของ สปป.ลาว เข้าสู่ประเทศไทยที่ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะสามารถเดินทางหรือขนส่งต่อไปยังภาค อื่นๆ ของประเทศไทยตลอดจนประเทศเพื่อนบ้านเช่น กัมพูชา ดังนั้นสะพานแห่งนี้จึงมีบทบาทในการเชื่อมระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน และสนับสนุนการรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 รวมทั้งการเชื่อมระหว่างภูมิภาคอาเซียนกับจีนตอนใต้

สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 นี้ จะช่วยผลักดันให้ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองสำคัญและมีบทบาททางเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนบนของไทยมากขึ้น เพราะ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองชายแดนที่สามารถขนส่งสินค้าและเดินทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทย - สปป.ลาว และจีนตอนใต้ ได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ไม่ต้องขนถ่ายสินค้าที่เกิดจากการขนส่งในแม่น้ำโขง และช่วยแก้ปัญหาการขนส่งทางน้ำตามแม่น้ำโขง เนื่องจากในช่วงเดือน มี.ค. พ.ค. ของทุกปีปริมาณน้ำในแม่น้ำโขงจะลดลงมาก รวมทั้งในอนาคตอาจจะมีเส้นทางรถไฟจากสถานีเด่นชัยไปสิ้นสุดที่สถานีเชียงของ ทำให้การขนส่งสินค้าจากสะพานแห่งนี้ไปยังพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทย ตลอดจนการขนส่งไป

ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย จึงเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขยายตลาดสินค้าไปยัง สปป.ลาว และจีนตอนใต้ได้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูปจากทั้งสองประเทศดังกล่าวเข้ามาในประเทศไทยหรือส่งออกไปประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆได้สะดวกและรวดเร็วเช่นกัน ทำให้ในอนาคตมูลค่าการค้าชายแดนที่ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2555 ที่มีมูลค่าประมาณ 4,800 ล้านบาท หากสามารถพัฒนาระบบการค้าและกฎระเบียบทางการค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความสะดวกเร็วมากขึ้นแล้ว การค้าระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ตลอดจนกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆจะขยายตัวในลักษณะก้าวกระโดด

นอกจากนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวใน จังหวัดเชียงราย ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากจีนตอนใต้และ สปป.ลาว ซึ่งกำลังซื้อเพิ่มสูงขึ้นตามการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการเดินทางของนักท่องเที่ยวตามเส้นทาง R3A และข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ที่ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จะมีความสะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับ จังหวัดเชียงราย มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมายและมีความหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น

สำหรับด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจของ จังหวัดเชียงราย ในอนาคตนั้น ผลจากการลงทุนตลอดจนการค้าและการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดังกล่าว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันเศรษฐกิจของ จังหวัดเชียงราย ให้เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงเริ่มเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ซึ่งเห็นได้จากกรณีที่มีการก่อสร้างและเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 (เชื่อมระหว่างจังหวัดมุกดาหาร กับแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว) เมื่อปี 2549 ซึ่งเศรษฐกิจของ จังหวัดมุกดาหาร เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องแม้ในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2552

สรุป

จากกรอบแนวคิด ด้วยการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แนวทางการพัฒนาผังสังจจรพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อรองรับการขยายตัวของอาเซียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของพื้นที่ที่ศึกษา

พื้นที่ถนนหมายเลข 1020 และถนนตัดใหม่สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ด้านซ้าย และด้านขวา ของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.4.2 ประชากร

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ และเจ้าหน้าที่ของอำเภอเชียงของ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องและมีผลโดยตรงต่อพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1.4.2.1 องค์ประกอบและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.4.2.2 รูปแบบและลักษณะการวางผังสัญญาณพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.4.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจภายในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.5.2 การพัฒนาพื้นที่อำเภอเชียงของ หมายถึง การปรับปรุงและฟื้นฟูลักษณะทางกายภาพ และการใช้พื้นที่ในบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยคำนึงถึง ย่าน ที่รวมกิจกรรมทางสัญญาณ ที่หมายตา และขอบเขต

1.5.3 พลติกรรม หมายถึง ลักษณะการกระทำที่มีต่อลักษณะทางกายภาพ

1.5.4 กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ จะมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ว่างในบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

1.5.5 สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ คือ สิ่งที่มีชีวิต และสิ่งที่ไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นธรรมชาติ และไม่เป็นธรรมชาติ

1.5.6 สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง บริเวณที่เกิดมีกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดปีอย่างสม่ำเสมอ หรือเกิดขึ้นตามช่วงเวลา เช่น งานเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม และสถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์จัดสร้างขึ้น

1.5.7 ภูมิทัศน์ หมายถึง ความสวยงามทางกายภาพการมองเห็นของพื้นที่ มุมมอง มองออกไปมีความโล่งสบายตา มีต้นไม้ ลำธาร ธรรมชาติที่สวยงาม มีสีสันทัน และอากาศที่ให้ความรู้สึกที่สบาย ๆ ทางเดินริมถนนมีต้นไม้ให้ความร่มรื่น ไม่มีเสาไฟฟ้า สายไฟโยงไปโยงมาเกะกะสายตา อาคารโดยรอบมีความเป็นระเบียบ สภาพแวดล้อมไม่แออัด ไม่มีมลภาวะ ไม่มีป้ายโฆษณาติดประดับบังทิวทัศน์ พื้นที่ชุมชนมีที่โล่งกว้างมีสนามหญ้า มีเครื่องประดับถนน เช่น ม้านั่ง โคมไฟ ศาลาที่พัก เป็นต้น ให้ความสะดวกสบายแก่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ มีสวนสาธารณะ หรือ อาคารที่มีความสวยงามทางสถาปัตยกรรม และมีความน่าอยู่ของชุมชน

1.5.8 เศรษฐกิจชายแดน หมายถึง พื้นที่อนุภูมิภาคและพื้นที่ชายแดน เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและโอกาสทางเศรษฐกิจ เป็นประตูการค้า การติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ โดยให้มีการเชื่อมโยงชุมชนศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ

1.5.9 เศรษฐกิจอาเซียน AEC หรือ ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับ คู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง โดยจะมีตลาดและฐานการผลิต

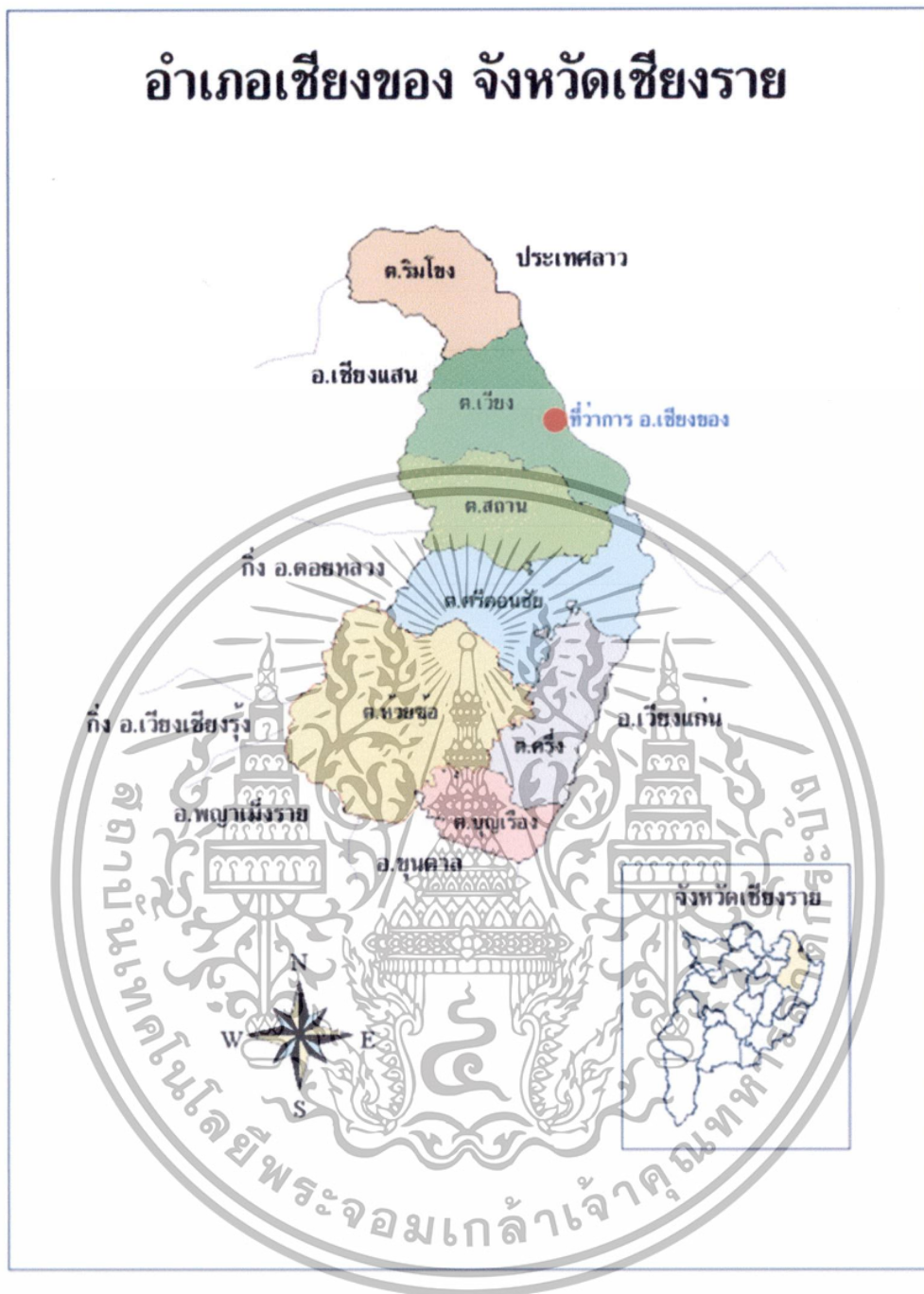
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมกัน และจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีสำหรับการตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.5.10 การวางผัง หมายความว่า การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวม และ ผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองในอนาคต และการกำหนดแนวทางดังกล่าวยังต้องคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัย สวัสดิภาพของสังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.1 แสดงพื้นที่ศึกษา

ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริเวณพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความหลากหลายของกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นในการศึกษาถึงวิวัฒนาการของชุมชนในอำเภอเชียงของจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

- 2.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- 2.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมและสถาปัตยกรรมในชุมชน
- 2.3 การเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน
- 2.4 การวางผังชุมชน
- 2.5 ข้อกำหนดกฎหมายผังเมือง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สภาพทั่วไปของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน

2.1.1.1 การพัฒนาด้านการค้า

การค้าชายแดนที่เชียงของเป็นการค้ากับ สปป.ลาว ในปี 2545 ปริมาณการค้าชายแดนมีมูลค่าเท่ากับ 668.62 ล้านบาท อัตราขยายตัวร้อยละ 7.91 ต่อปี (2540-2545) โดยไทยได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว ประมาณ 310.41 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญไปยังลาว ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง สินค้าอุปโภคบริโภค น้ำมันเชื้อเพลิง ยานพาหนะและส่วนประกอบ ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ถ่านหินลิกไนต์ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ สินค้าเกษตรและของป่า มีท่าเรือเฟอร์รี่ สำหรับการขนส่งสินค้าระหว่างเชียงของ กับเมืองห้วยทรายของ สปป.ลาว ส่วนท่าเรือน้ำลึกที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง มีประโยชน์สำหรับการขนส่งสินค้าและนักท่องเที่ยวไปยังเมืองหลวงพระบางของลาว

2.1.1.2 การพัฒนาการท่องเที่ยว

เชียงของมีแหล่งท่องเที่ยวน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับ 3 อำเภอในเขตเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ หาดไคร้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาอำเภอเชียงของเป็นชาวต่างประเทศประเภทสะพายเป้ (Backpacker) ที่มารอตรวจลงตราข้ามไปเที่ยวประเทศลาว ดังนั้นสถานที่พักผ่อนส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะที่พักประเภทเกสต์เฮาส์ ราคาปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ แม้ว่าศักยภาพและทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของจะไม่สูงมาก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอใกล้เคียงที่สามารถเชื่อมโยงซึ่งกันและกันได้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เนื่องจากอำเภอเชียงของมีชายแดนติดต่อกับบ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว เป็นด่านชายแดนที่มีจำนวนคนผ่านแดนค่อนข้างมาก เป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของลาวได้ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเดินทางผ่านแดนทางอำเภอเชียงของในปริมาณมากพอสมควร นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถใช้เส้นทางบกต่อขึ้นไปยังจันทอนใต้ได้ แม้ว่าเส้นทางจะยังไม่ค่อยสะดวกนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.3 การพัฒนาอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรมในอำเภอเชียงของยังมีไม่มากนัก จำนวนโรงงานรวมทั้งสิ้น 54 โรงงาน แรงงานมีจำนวน 185 คน เงินทุนรวม 59.77 ล้านบาท ในจำนวนนี้มีโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ อุตสาหกรรมอาหารและอาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมเซรามิก และแก้ว ซึ่งมีจำนวน 47 โรงงาน โดยรวมโรงสีข้าวและบ่มยาสูบ 44 โรง เงินลงทุน 23.87 ล้านบาท คนงาน 149 คน อย่างไรก็ตาม โรงงานอุตสาหกรรมที่ดำเนินการอยู่ในกลุ่มนี้มีศักยภาพยังไม่ชัดเจนในการสนับสนุนพัฒนา ส่วนอุตสาหกรรมที่อยู่นอกกลุ่มเป้าหมายมี 4 กลุ่มย่อย คือ อุตสาหกรรมอบพืชและเมล็ดพืช อุตสาหกรรมกระดาษและสิ่งพิมพ์ อุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วน อุตสาหกรรมแร่และโลหะ รวม 7 โรงงาน เงินลงทุน 39.08 ล้านบาท จำนวนคนงาน 114 คน ทั้งนี้หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า อุตสาหกรรมอบพืชและเมล็ดพืชมีอยู่เพียง 1 โรง แต่มีเงินลงทุนสูงถึง 15.5 ล้านบาท โดยอบข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่วเหลือง ประมาณปีละ 18.43 ตัน รองลงมาคือโรงงานผลิตกระดาษสา มี 1 โรง เช่นกัน เงินลงทุน 14.5 ล้านบาท คนงาน 6 คน โรงงาน 2 แห่งนี้ มีเงินลงทุนรวม 30 ล้านบาท เทียบกับเงินลงทุนทั้งอำเภอ 62.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.66 ดังนั้น อุตสาหกรรมที่ควรสนับสนุนให้มีการลงทุนหรือพัฒนาให้ดีขึ้นในอำเภอเชียงของ คือ โรงงานอบพืชและเมล็ดพืช และโรงงานผลิตกระดาษและสิ่งพิมพ์

2.1.1.4 การพัฒนาการเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการเพาะปลูกเป็นหลัก พื้นที่การเกษตรมีประมาณ 219,472 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 42 ของพื้นที่อำเภอ ครัวเรือนร้อยละ 93 เป็นเกษตรกรพืชหลักที่สำคัญ คือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง และสับปะรด พืชผักที่นิยมปลูก ได้แก่ ขิง และพริก ไม้ผลที่สำคัญ คือ ส้มเขียวหวาน ลำไย มะม่วง และลิ้นจี่

ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากการพัฒนาระบบชลประทานเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ และพืชผลเกษตรมีราคาตกต่ำทำให้เกษตรกรมีรายได้น้อยและเป็นหนี้สิน อีกทั้งมีตลาดไม่เพียงพอที่จะรองรับผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

2.1.1.5 การพัฒนาระบบคมนาคมเชื่อมโยง

เส้นทางคมนาคมเข้า-ออกอำเภอเชียงของมีหลายเส้นทางแต่สภาพยังไม่ค่อยดีนัก เป็นขนาด 2 ช่องจราจรค่อนข้างแคบ โดยทางหลวงหมายเลข 1020 มีระยะทางห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 137 กิโลเมตร ในขณะที่เส้นทางอื่น ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 1152 1174 1173 และ 1098 สภาพถนนไม่สมบูรณ์และคดเคี้ยว จากเชียงของสามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1129 เดินทางไปยังอำเภอเชียงแสนได้ ระยะทางประมาณ 53 กิโลเมตร สภาพถนนลาดชัน ผิวจราจรแคบและชำรุด เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของอำเภอเชียงของเป็นภูเขาจึงทำให้การขยายถนนเป็นไปได้ยาก ในปัจจุบันทางหลวงหมายเลข 1020 ตอนอำเภอเชียงของไม่สามารถขยายได้

การคมนาคมทางน้ำเป็นการสัญจรด้วยเรือหางยาวข้ามฝั่งของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว รถบรรทุกและสินค้าจะขนส่งข้ามฝั่งโดยใช้เรือเฟอร์รี่ (เรือบ๊อค) ซึ่งปัจจุบันมีท่าเรือสภาพไม่ดีขึ้น ในขณะที่ท่าเรือใหม่ได้ถูกสร้างขึ้นใกล้กับท่าเรือเดิม แต่ยังไม่ใช้ประโยชน์ไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากทางขึ้น-ลงอยู่สูงกว่าระดับน้ำต่ำสุด การขนส่งทางเรือในปัจจุบันเป็นการขนส่งสินค้าไปยังด้านใต้ของแม่น้ำโขง คือ หลวงพระบาง มากกว่าล่องขึ้นไปจีน เนื่องจากสภาพลำน้ำโขงช่วงระหว่างเชียงของ- เชียงแสน มีสภาพตื้นเขินและมีเกาะแก่งจำนวนมาก การเดินเรือจึงทำได้ลำบาก จำเป็นต้องมีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรับปรุงท่าเรือบักและท่าเรือน้ำลึกให้ใช้ได้ตลอดปี และรองรับการค้าขายกับ สปป.ลาว (ท่าเรือบัก) และใช้บรรทุกสินค้าและนักท่องเที่ยวไปยังหลวงพระบาง (ท่าเรือน้ำลึก)

ในอนาคตตามแผนพัฒนาเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนนั้น จะมีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง เพื่อเชื่อมการเดินทางระหว่างเชียงของ กับแขวงบ่อแก้ว เพื่อไปยังคุนหมิง ประเทศจีน ตามเส้นทางหมายเลข 3 ผ่านลาว ซึ่งการขนส่งจะมีปลายทางหลักที่ทำเรือกรุงเทพ หรือแหลมฉบัง

2.1.1.6 การพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์

บริการด้านโลจิสติกส์ ซึ่งครอบคลุมธุรกิจขนส่ง คลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า รวมถึงธุรกิจให้บริการรับส่งผู้โดยสาร เพื่อรองรับความต้องการใช้บริการขนส่งสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เป็นธุรกิจที่น่าสนใจและจะทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ หากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อำเภอเชียงของ ทางฝั่งไทยแล้วเสร็จ ทั้งนี้ปัจจุบันมีนักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนสร้างคลังสินค้าเมืองห้วยทรายบ้างแล้ว รวมทั้งมีตลาดจำหน่ายสินค้าจีน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางข้ามไปยังแขวงบ่อแก้ว

การเปิดใช้เส้นทาง R3A ไม่เพียงแต่จะช่วยให้การค้า และการลงทุนในพื้นที่ต่าง ๆ ตามเส้นทาง R3A และบริเวณใกล้เคียงขยายตัวดี แต่ยังมีหมายถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย สปป.ลาว และจีนที่เชื่อมโยงกันด้วยเส้นทางคมนาคมสายนี้อีกด้วย

ที่มา : ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เมษายน 2551

แม้จะเปิดเส้นทางถนน R3A ช่วงจากเชียงของ – ห้วยทราย – บ่อเต็น – สิบสองปันนา จะเห็นว่าเส้นทางจะสามารถเชื่อมไปถึงคุนหมิงได้รวมระยะทาง 1,863 กิโลเมตร อยู่ในส่วนของประเทศจีน 690 กิโลเมตร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 228 กิโลเมตร และประเทศไทย 945 กิโลเมตร แนวเส้นทางเริ่มที่กรุงเทพฯ ไปพิษณุโลก เชียงราย เชียงของ ข้ามแม่น้ำโขงที่สะพานเชียงของ – ห้วยทราย เข้าลาวที่ห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ไปหลวงน้ำทา ผ่านบ่อเต็น เข้าสู่ประเทศจีนที่ม้อฮาน หรือบ่อหาน ในแคว้นสิบสองปันนา มณฑลหยุนหนาน ฉีเจียงรุ่ง (จีนเรียกว่า จิ่งทง) ก่อนจะไปซือเหมา และสิ้นสุดที่คุนหมิง เมืองหลวงของแคว้นหยุนหนาน จากการสำรวจโดยภาพรวมเป็นโครงข่ายที่ดี จุดนี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ เพราะเป็นจุดเชื่อมต่อมาฝั่งไทยจะรองรับถนน R3A ทำให้เส้นทางการขนส่งจากกรุงเทพฯ – คุนหมิง สมบูรณ์แบบ

แม้โครงข่ายจะสมบูรณ์ขึ้นเรื่อย ๆ แต่ก็พบปัญหาอุปสรรคการใช้ถนนเส้นนี้อยู่บ้าง โดยเฉพาะทางด้านกายภาพ ทำให้การขนส่งสินค้าค่อนข้างลำบาก อย่างช่วงในประเทศลาวมีทางโค้งถึง 856 โค้ง เส้นทางลดเลี้ยวไปตามหุบเขาและหน้าผาสูงชัน รถขนส่งขนาดใหญ่วิ่งผ่านลำบาก ต้องใช้เวลาเดินทางนาน

เมื่อผ่านเข้าเขตจีนการเดินทางจะสะดวก เพราะเป็น hiway แบบยกระดับที่จีนทุ่มทุนสร้างขนานไปกับแม่น้ำ และเจาะอุโมงค์ทะลุภูเขาหลายสิบลูกขนาด 4-6 เลน สามารถไปถึงคุนหมิงได้แม้ค่าผ่านทางจะค่อนข้างสูง

นอกจากนี้ กรมทางหลวงยังมีโครงการสร้างถนนเลี่ยงเมืองเชียงของ และถนนที่จะเชื่อมอำเภอเชียงแสน – อำเภอแม่สาย เพื่อรองรับการจราจรที่จะมีปริมาณมากขึ้นในอนาคต ในขณะที่กรมทางหลวงชนบทจะพัฒนาถนนอีก 2 สายให้เชื่อมกับถนนพหลโยธินที่ อำเภอเมืองเชียงรายก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้า ภาคกลาง เพื่อรองรับการคมนาคมที่จะมีเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน รวมทั้งมีเส้นทางรถไฟสายเด่นชัย - เชียงราย รองรับการเดินทางรถไฟในอนาคต

นอกจากการขนส่งสินค้าแล้ว ถนน R3A จะเป็นเส้นทางที่ช่วยส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว และการเปิดพื้นที่เพื่อการพัฒนาจับกลุ่มทุนทั้งจากไทย จีน และลาว สะพานข้ามโขง เชียงของ- ห้วยทราย เชื่อม ไทย-ลาว-จีน

ที่มา: หนังสือประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 4080

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของเมืองและวิวัฒนาการของเมือง

ความหมายของเมือง เมือง นับเป็นวิวัฒนาการด้านการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ จากการก่อรูปเป็นชุมชนและเติบโตขึ้นตามลำดับ จนสามารถเห็นความแตกต่างได้ชัดเจนระหว่างพื้นที่ที่เป็นชุมชนเมืองกับพื้นที่ที่เป็นชนบท

Keeble , 1964 กล่าวถึงวิวัฒนาการของเมือง (Urban Evolution) เมื่อพิจารณาจากลักษณะโครงสร้างภายในเมือง ซึ่งปรากฏเป็นแนวถนนและการใช้ที่ดินพบว่า วิวัฒนาการของเมืองมีอยู่ 4 ระดับคือ

1. ขั้นทารก (Infantile) เริ่มต้น โดยรวมตัวเป็นชุมชนเมืองขนาดเล็ก ไม่มีการแบ่งการใช้ที่ดินเด่นชัด
2. ขั้นวัยรุ่น (Juvenile) มีการแบ่งการใช้ที่ดินเป็นบริเวณพักอาศัย แต่มีอุตสาหกรรมอยู่ในครัวเรือน
3. ขั้นผู้ใหญ่ (Mature) โครงสร้างภายในแบ่งเป็นที่พักอาศัย พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมอย่างเห็นได้ชัด
4. ขั้นชรา (Senile) เป็นเมืองที่มีโครงสร้างภายในเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการเติบโตเต็มที่

แต่ทั้งนี้ วิวัฒนาการเมืองไม่จำเป็นต้องปรากฏในขั้นตอนดังกล่าวแต่อย่างใด บางเมืองอาจมีวิวัฒนาการเพียงขั้นที่ 1 เท่านั้น ไม่เจริญต่อไป บางเมืองไม่มีความเสื่อมโทรมเพราะมีการพัฒนาอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาถึงการขยายตัวของเมือง จะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของประชากรและมีความซับซ้อนด้านการใช้ที่ดิน โดยอาจมีการขยายตัวต่างกัน บางเมืองมีการขยายตัวเต็มพื้นที่การปกครอง (Truebounded City) บางเมืองมีพื้นที่กว้างเกินไป การขยายตัวไม่เต็มพื้นที่ทำให้เมืองมีรูปร่างและโครงสร้างต่างกัน

ทฤษฎีการเจริญเติบโตและการกำหนดทิศทางของเมือง

Ernest W.Burgess (อ้างใน ฉัตรชัย พงศ์ประยูร, 2524) การเจริญเติบโตของเมืองที่พบเห็นได้โดยทั่วไปนั้นมักจะมีเกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของเส้นทางคมนาคมเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่ที่ชอบความสะดวกสบาย ดังนั้นการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์จึงพบได้โดยทั่วไปตามเส้นทางคมนาคมและจุดศูนย์กลางของการคมนาคมประเภทต่าง ๆ และจากอิทธิพลของเส้นทางคมนาคมที่ส่งต่อการเจริญเติบโตของเมืองดังกล่าวมาแล้วนี้ ทำให้การพิจารณาถึงรูปแบบการขยายตัวของเมืองที่พบโดยทั่ว ๆ ไป สามารถที่จะอธิบายได้ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

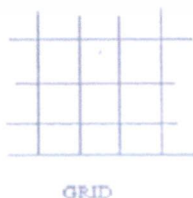
1. การขยายตัวของเมืองแบบวงแหวน (Ring or Circle Pattern)

การขยายตัวของเมืองในรูปแบบดังกล่าวนี้จะเริ่มจากบริเวณศูนย์กลางของเมืองที่ประกอบกิจกรรมประเภทธุรกิจการค้า การเงิน การธนาคาร สถานบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งเมื่อมีการสร้างถนนสายหลักเป็นเส้นตรงออกจากศูนย์กลางของเมืองเป็นรัศมีออกไปทุกทิศทางโดยรอบ และนอกจากนี้ยังมีการสร้างถนนสายรองเป็นวงแหวนล้อมรอบบริเวณศูนย์กลางของเมืองเป็นวง ๆ ถัดกันออกไปโดยที่วงแหวนที่สร้างขึ้นนี้เชื่อมกับถนนสายหลักเป็นแนวรัศมีออกจากศูนย์กลางเมือง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการคมนาคมติดต่อ ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางผ่านศูนย์กลางเมืองในทุก ๆ ครั้งที่ต้องการเดินทางจากด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่งของเมือง และเพื่อลดความแออัดของการจราจรในบริเวณย่านกลางเมือง ซึ่งโครงข่ายการคมนาคมขนส่งในลักษณะดังกล่าวจะก่อให้เกิดการขยายตัวของเมืองออกจากศูนย์กลางเมืองในลักษณะที่คล้ายวงแหวน สำหรับตัวอย่างของเมืองที่มีรูปแบบการขยายตัวแบบนี้ คือ นครปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี เมืองมอสโก ประเทศรัสเซีย เป็นต้น

ภาพที่ 2.1 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบวงแหวน

2. การขยายตัวของเมืองแบบเส้นตรง (Linear Pattern)

เป็นรูปแบบการขยายตัวที่เกิดขึ้นกับเมืองขนาดเล็กที่มีเส้นทางคมนาคมสายหลักเมืองสายเดียว ซึ่งการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนจะขยายตัวออกไปตามแนวสองฝั่งถนนสายหลักดังกล่าว ในปัจจุบันเมืองส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาในลักษณะดังกล่าวนี้ ซึ่งการพัฒนาในลักษณะนี้จะมีผลดีต่อการเข้าถึงของผู้อยู่อาศัย แต่ก็มีข้อเสียหลายอย่าง อาทิเช่น มีการรบกวน จากเสียงของรถยนต์ที่สัญจรไปมาต่อผู้อยู่อาศัยเมื่อมีการพัฒนาไปในแนวยาวไกลออกไปเรื่อย ๆ ที่พักอาศัยจะอยู่ห่างจากโรงเรียน ตลาด ศูนย์การค้า และการให้บริการของรัฐจะต้องมีการขยายการบริการออกไปเรื่อย ๆ ซึ่งถ้าคิดตามหลักเศรษฐศาสตร์แล้วจะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด การใช้ที่ดินไม่คุ้มค่าอีกด้วย

ภาพที่ 2.2 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบเส้นตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การขยายตัวของเมืองแบบรูปดาว (Star Shaped Pattern)

เป็นการขยายตัวของเมืองที่มีศูนย์กลางเมือง ซึ่งเป็นย่านธุรกิจและอุตสาหกรรม เป็นแกนกลางของการขยายตัว โดยเมื่อมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งออกไปจากย่านใจกลางเมืองในหลาย ๆ ทิศทางจะทำให้เกิดการขยายตัวออกไปตามเส้นทางเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความแออัดในย่านใจกลางเมือง ซึ่งการขยายตัวของเมืองในลักษณะดังกล่าวจะคล้ายกับรูปดาว

ภาพที่ 2.3 แสดงการขยายตัวของเมืองแบบรูปดาว

ทฤษฎีโครงสร้างของเมือง (Model of Urban Structure)

ทฤษฎีโครงสร้างของเมืองที่ใช้ศึกษากันอย่างแพร่หลายมีอยู่ 3 แบบ ดังนี้

1. ทฤษฎีวงแหวนร่วม (Concentric Theory)

Ernest W. Burgess (อ้างใน ฉัตรชัย พงศ์ประยูร, 2524) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเมืองขยายตัวถึงระดับหนึ่งการใช้ที่ดินแต่ละชนิดของเมืองจะจัดตัวเองเป็นวงแหวนเรียงซ้อนกันนั้นจะเริ่มจากใจกลางเมืองออกมา (Center Business District) โดยแต่ละวงของวงแหวนจะแสดงถึงการใช้ที่ดินแต่ละชนิดอย่างเด่นชัดซึ่ง Burgess ได้แบ่งการใช้ที่ดินแต่ละวงแหวนออกเป็นเขตต่าง ๆ ดังนี้

1. ย่านการค้า (Central Business District)
2. ย่านที่อยู่อาศัยของแรงงานที่มีรายได้น้อย (Zone In Transition)
3. ย่านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้ปานกลาง (Zone of Independent Workingmen's Homes)
4. ย่านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้สูง (Zone of Better Residences)
5. พื้นที่ว่างสำหรับการทำกิจกรรมรอบนอก (The Commutes' Zone)

ตัวเมืองในระยะแรกเริ่มจะรวมตัวกันอยู่ในที่ 1 ซึ่งเป็นย่านธุรกิจการค้าของเมือง ต่อมาเมื่อเมืองเริ่มเจริญรุ่งเรืองและขยายตัวเพิ่มมากขึ้น การใช้ที่ดินในเขตที่ 1 จะเน้นกิจกรรมเชิงอุตสาหกรรมและธุรกิจ เช่น การแปรรูปสินค้าเกษตร แต่ย่านที่อยู่อาศัยจะถูกผลักดันออกจากตัวเมืองไปสู่เขตที่อยู่อาศัยถัดไปเพื่อความเป็นส่วนตัวและปลอดภัยจากความแออัดทางด้านการจราจรและเสียงรบกวนต่าง ๆ ซึ่งพบว่ามีสภาพที่ดีกว่าในเขต 2

ในขณะที่กิจกรรมทางด้านอุตสาหกรรมเริ่มขยายตัว พื้นที่ในเขต 2 ก็จะกลายเป็นส่วนที่อยู่อาศัยของแรงงานผู้ที่มีฐานะยากจนที่ทำงานในโรงงานซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้เพราะคนงานเหล่านี้ไม่อาจรับภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางจึงต้องอาศัยอยู่ใกล้ ๆ ตัวเมือง ในขณะที่ประชาชนผู้มีรายได้ปานกลางที่เคยอยู่อาศัยในเขตนี้ก็จะเคลื่อนย้ายต่อออกไป ในพื้นที่เขต 3 ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางโดยที่สภาพแวดล้อมเหมาะสมสำหรับการพักอาศัยมากกว่าในพื้นที่เขต 1 เขต 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมาเมื่อมีการพัฒนาในเรื่องของการคมนาคมขนส่ง ได้ส่งผลให้การโยกย้ายออกจากส่วนที่เก่าแก่ของตัวเมืองนั้นเป็นไปได้ ชุมชนของผู้มีรายได้ระดับสูงจะตั้งอยู่บริเวณรอบนอกของตัวเมือง ซึ่งมักจะแวดล้อมไปด้วยไร่นา และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นจากรูปที่ 2.3 จะเห็นได้ว่า เขตที่ 4 จะเป็นย่านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้สูง และเขตที่ 5 จะเป็นพื้นที่สำหรับการกสิกรรมและป่าไม้รวมไปถึงพื้นที่รอบนอกที่ติดต่อกับเขตของชุมชนอื่น

1. ทฤษฎีแบ่งส่วน (Sector Theory)

Hoyt (อ้างใน รุจี รอดชะ, 2541) โดยได้เสนอว่าการใช้ที่ดินในเมืองนั้น จะมีบริเวณที่อยู่อาศัยจัดตัวเองเป็นแถบกระจายเหมือนแนวรัศมีออกจากใจกลางเมือง หรือจากกลางเมืองไปตามถนนสายสำคัญ ความเจริญเริ่มต้นจากใจกลางเมืองออกไปทางใดทางหนึ่งของแต่สภาพของราคาที่ดิน ถนน และความสะดวกในการพัฒนา ในกรณีที่มีเมืองขยายตัวการเคลื่อนย้ายเขตที่มีราคาที่ดินในระดับสูงจะเป็นแรงดึงดูดสำคัญให้เมืองเจริญไปในทิศทางนั้นด้วย Hoyt กล่าวถึงเขตที่มีราคาที่ดินในระดับสูงจะเริ่มขึ้นในบริเวณย่านการค้าหรือสำนักงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นเขตผู้มีรายได้สูงทำงานอยู่

Hoyt กล่าวถึงไว้แต่เพียงเขตที่อยู่อาศัยเท่านั้น คือ เขตที่อยู่อาศัยระดับต่าง ๆ ที่ระดับต่ำระดับกลาง ระดับสูง (Low, and Middle and High Class Residential area) จะแยกตัวออกจากกันเป็นแถบ ตัวอย่างเช่น บริเวณที่อยู่อาศัยราคาแพงอาจสร้างขึ้นที่มุมหนึ่งของศูนย์กลางธุรกิจ ส่วนอีกด้านหนึ่งอาจเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น ซึ่ง Hoyt ได้แบ่งการใช้ที่ดินเมืองออกเป็นเขตต่าง ๆ เป็นเขตที่อยู่อาศัยที่มีค่าเช่าสูง

1. เป็นเขตที่อยู่อาศัยที่มีค่าเช่าปานกลาง
2. เป็นเขตที่อยู่อาศัยที่มีค่าเช่าต่ำ
3. เป็นเขตการศึกษาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
4. เป็นเขตการคมนาคมขนส่ง
5. เป็นเขตอุตสาหกรรม
6. เป็นศูนย์กลางเมือง

นอกจากนี้ Hoyt ได้ชี้ให้เห็นว่า ค่าเช่านั้นเป็นตัวแทนของคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยทั้งหมด ซึ่งเขตที่อยู่อาศัยมีค่าเช่าต่าง ๆ กันนั้นมีได้คงที่แน่นอน แต่เปลี่ยนหรือย้ายที่โดยการขยายออกไปสู่เขตรอบนอก เฉพาะอย่างยิ่งการขยายเขตที่พักอาศัยออกไปสู่บริเวณรอบนอกของผู้ที่มีฐานะดีดังกล่าวอาจจะถูกขนาบข้างด้วยเขตที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพรองลงมา Hoyt ได้ระบุถึงปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเกิดขึ้นและขยายตัวออกไปตามเส้นทางคมนาคมที่สะดวกที่สุด หรือไปสู่จุดที่มีศูนย์กลางการค้าและอาคารต่าง ๆ อยู่ก่อนแล้ว นอกจากนี้การเคลื่อนที่ของย่านธุรกิจการค้าจะดึงเอาแต่เขตที่อยู่อาศัยราคาแพงออกไปในทิศทางเดียวกัน

2. ทฤษฎีหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclei Theory)

Chancy D. Harris and Edward L. Ullman, Chancy, 1959 ได้รวมเอาแนวคิดของ Burgess และของ Hoyt เข้าด้วยกัน และผสมผสานออกมาเป็นแนวความคิดที่ว่าภายในเมืองมีศูนย์กลางหลาย ๆ แห่งขึ้นมา โดยทฤษฎีนี้ได้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาของตัวเมืองจะไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์กลาง (Nucleus) เพียงแห่งเดียวดังที่ Burgess เคยเสนอไว้ แต่การพัฒนาของเมืองจะเริ่มจากศูนย์กลางหลาย ๆ แห่ง

เอกรส... ้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองตามแนวคิดทฤษฎีนี้เกิดขึ้นจากศูนย์กลางหลาย ๆ ศูนย์กลางรวมตัวกัน กล่าวคือ เมืองประกอบด้วยพื้นที่ที่มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป ซึ่งการเจริญเติบโตของเมืองมีแนวโน้มที่จะกระจายตัวออกไปยังพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของเมือง ถ้าพื้นที่บริเวณนั้นมีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนาความเจริญได้มากกว่าศูนย์กลางเดิมที่มีอยู่ โดยสมมติฐานของการเกิดศูนย์กลางย่อยดังกล่าวนี้มี 4 ประการ คือ

1. กิจกรรมต่าง ๆ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ หมายความว่า การลงทุนในกิจกรรมต่าง ๆ หรือการตั้งถิ่นฐานของกิจการมักตั้งอยู่ในบริเวณที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพร้อมที่สุด เช่น ย่านการค้าย่อมต้องการทำเลที่ตั้งเข้าถึงสะดวกที่สุด ย่านอุตสาหกรรมต้องการทำเลที่เหมาะสมในเรื่องขนาดของแปลงที่ดิน การอยู่ใกล้แหล่งน้ำและเส้นทางคมนาคม เป็นต้น

2. กิจกรรมบางอย่างที่เหมือนกันมักตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความได้เปรียบในเชิงการค้า คือ การที่มีลูกค้าร่วมกัน และเพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ข้างเคียง เช่น เขตร้านค้าย่อมรวมตัวอยู่ใกล้กันเพราะความได้เปรียบจากการที่มีลูกค้าร่วมกัน ย่านการเงิน การธนาคารจะรวมอยู่ในบริเวณเดียวกันเพราะความสะดวกในการติดต่อระหว่างกัน

3. กิจกรรมที่ต่างกันไม่สามารถอยู่รวมกันได้ เนื่องจากจะสูญเสียผลประโยชน์ถ้ามาตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน เช่น เขตที่อยู่อาศัยชั้นดีไม่ควรอยู่ใกล้กับโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

4. กิจกรรมบางอย่างไม่สามารถที่จะสู้ราคาที่ดินหรือค่าเช่าที่ดินที่สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นที่ต้องการของกิจกรรมอื่น ๆ มากมาย ดังนั้น จึงทำให้กิจกรรมเหล่านั้นต้องขยายตัวไปยังเขตพื้นที่ที่มีราคาที่ดินหรือค่าเช่าที่ดินที่ต่ำกว่าหรือรอง ๆ ลงไป เช่น เขตขายส่งต้องการพื้นที่ที่มีขนาดกว้างในการดำเนินธุรกิจ เพราะต้องใช้พื้นที่สำหรับขนถ่ายสินค้า แต่บางครั้งไม่สามารถหาพื้นที่ที่เหมาะสมในบริเวณใกล้ ๆ กับย่านการค้าได้ จึงต้องออกไปตั้งอยู่ในบริเวณชานเมือง เป็นต้น

เขตการใช้ที่ดินของกิจกรรมเหล่านี้เป็นจุดศูนย์กลางที่จะดึงดูดหรือกระตุ้นให้เกิดความเจริญเติบโตขึ้นภายในเมือง

Chancy D. Harris and Edward L. Ullman (อ้างใน ฉัตรชัย พงศ์ประยูร, 2527) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าเขต Central Business District (C.B.D) หรือ Downtown กำลังจะหมดความเป็นหนึ่งในแง่ปริมาณการขายและกำลังจะกลายเป็นเขตธรรมดาเขตหนึ่งของเมือง ทั้งนี้เพราะปัจจุบันได้เกิดศูนย์การค้า และกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ขึ้นมารอบ ๆ เมือง ซึ่งส่งผลให้เกิดศูนย์กลางย่อยหลาย ๆ แห่งขึ้นในบริเวณต่าง ๆ ของเมือง

สำหรับการเกิดศูนย์การค้าย่อยนั้นมักจะปรากฏว่า มีการต่อเนื่องเชื่อมโยงกับศูนย์กลางหลัก โดยเส้นทางคมนาคมสายหลัก โดยมีรูปแบบการใช้ที่ดินดังนี้

1. เขตศูนย์กลางธุรกิจการค้าของเมือง
2. เขตการค้าส่ง หัตถกรรมเบา
3. เขตที่อยู่อาศัยของชนชั้นต่ำ
4. เขตที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลาง
5. เขตที่อยู่อาศัยของชนชั้นสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เขตย่านการค้าธุรกิจรอบนอก
8. เขตที่อยู่อาศัยชานเมือง

2.1.3 แนวความคิดเกี่ยวกับด้านภูมิทัศน์

Spreiregen, Paul และ วรรณศิลป์ พีรพันธุ์ (อ้างในสุนนมาลย์ กาญจนะ, 2544)

พิจารณาในแง่ของการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแต่ละส่วนโดยพิจารณาจาก

- สภาพภูมิประเทศและธรรมชาติ (Landform and Nature) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภูมิประเทศกับสภาพภูมิทัศน์เมืองและตัวสถาปัตยกรรม ใน 3 ขั้นตอน คือ 1. ภูมิทัศน์ เมืองที่ตอบรับกับสภาพภูมิประเทศทั้งในเชิงสุนทรียภาพและประโยชน์ใช้สอย 2. เพื่อประเมินความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างงานสถาปัตยกรรมเมืองกับพื้นที่ธรรมชาติ และ 3. เพื่อการตัดสินใจว่าพื้นที่ใดควรอยู่ตามธรรมชาติเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณค่าให้เมือง

- รูปร่าง ขนาด และความหนาแน่นของเมือง (Shape, Size and Density) เพื่อแสดงให้เห็นว่าการใช้ที่ดินในเมืองมีความสัมพันธ์กับทางสัญจร พื้นที่เปิดโล่งหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งความต่อเนื่องระหว่างชุมชนในเมือง ขนาดของความหนาแน่นของเมืองช่วยให้เห็นการกระจายตัวของประชากรในเมือง รวมไปถึงลักษณะวิธีการขนส่งที่เชื่อมกับพื้นที่ความหนาแน่นของเมืองช่วยให้เห็นการกระจายตัวของประชากรในเมือง รวมไปถึงลักษณะวิธีการขนส่งที่เชื่อมกับพื้นที่ความหนาแน่นต่าง ๆ ให้ประสานกัน

- ลักษณะของเนื้อเมือง ความหยาบ สะเอียด พิจารณาจากมวลขนาดของอาคารว่ามีขนาดใหญ่หรือเล็กต่างกัน

- พื้นที่ว่าง คือที่เว้นว่างของเมือง รูปแบบของพื้นที่เปิดโล่ง ซึ่งหมายถึงธรรมชาติที่ถูกนำมาภายใน อาทิ สวนสาธารณะ หรือที่โล่งที่ล้อมรอบตัวเมืองอยู่ สัดส่วนของที่ว่างดังกล่าวมักถูกกำหนดโดยต้นไม้ หินและพื้นดินมากกว่าขนาดความกว้าง - ยาว

- เส้นทาง เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการมองเห็นภูมิทัศน์ของเมือง และเป็นตัวกำหนดรูปทรงของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เส้นทางที่ควรพิจารณา แบ่งเป็น เส้นทางหลัก เส้นทางรอง เส้นทางย่อย

- รายละเอียดอื่น ๆ ได้แก่ ลักษณะ สภาพของป้าย สัญญาณ อุปกรณ์ประดับถนน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้การบอกเล่าเรื่องราวของพื้นที่

- ปัจจัยเชิงนามธรรมเป็นสิ่งที่บ่งบอกความเป็นเมือง ซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบทางกายภาพ เช่น ประวัติศาสตร์ บทบาทหน้าที่ของพื้นที่ ตลอดจนเทศกาล กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่

- ย่านต่าง ๆ ของเมือง โดยพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพและกิจกรรมของย่านนั้น ๆ Worskett (1969: 74) พิจารณาในแง่ขององค์ประกอบที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ของพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

- Opportunity ซึ่งธรรมชาติของภูมิทัศน์เมือง (Townscape) จะมีความคิดใหม่ที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของเมือง ทั้งด้านการพัฒนาและการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองกลับมาใหม่ โดยยังคงไว้ซึ่งความมีชีวิตชีวา และความเป็นเอกลักษณ์ของย่านนั้น ๆ ในการแก้ไขปรับปรุง ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม โดยคิดในหลักการที่ว่าง่ายที่สุด และถูกที่สุดและจะต้องมีความเหมาะสมกับพื้นที่ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Identity Area เป็นกลุ่มพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน เช่นในบางพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ทางทัศนียภาพ (Visual Identity) หรือเอกลักษณ์ในทางสังคม (Social Identity)
- Enclosures of Space ประกอบด้วยรูปทรงและที่ว่าง เป็นความรู้สึกที่ปิดล้อมในพื้นที่ที่เป็นเมือง จะเห็นเป็นที่ว่างปิดล้อมที่ชัด คือ ย่านที่เป็นลักษณะของสแควร์ ที่ว่างในภูมิทัศน์ของเมือง (Townscape) จะไม่มีเพดาน แต่จะรู้สึกถึงการมีเพดาน โดยเส้นขอบฟ้าก่อให้เกิดการปิดล้อมส่วนถนนที่ตัดผ่านเข้าไปพื้นที่นั้นจะถูกปิดล้อมด้วยแนวอาคารที่อยู่ขนานกับถนน
- Detailing ในรายละเอียดขององค์ประกอบและเครื่องประดับตกแต่ง เช่น เครื่องประดับถนน (Street Furniture) นั้น การใช้งานหรือแม้กระทั่งหน้าที่ใช้สอยที่ปรากฏเมื่อต่างย่าน ต่างกิจกรรม รายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏให้สังเกต ย่อมแตกต่างกัน เช่น ย่านพักอาศัยนั้นจะไม่มีสินค้ามากเท่ากับย่านการค้า เป็นต้น
- Plants นับได้ว่าพืชพรรณเป็นองค์ประกอบอีกองค์ประกอบหนึ่ง ที่ช่วยสร้างภูมิทัศน์ของเมืองให้เมือง ๆ นั้นมีบรรยากาศแตกต่างกันไป ทั้งด้านการใช้พื้นที่ ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบโดยรอบ การสร้างความรู้สึกปิดล้อม (Enclosure) ให้พื้นที่ซึ่งมีการเคลื่อนไหวอีกทั้งยังช่วยลดความรุนแรงในการปิดล้อมด้วยอาคาร
- Contrast of Space ในสถานที่ซึ่งมีสถานะที่แตกต่างกัน และอยู่ในพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องกัน การเปลี่ยนมุมมองที่มีความขัดแย้งกัน จะสร้างความรู้สึกละเอียดใหม่ที่แปลกใหม่ให้กับมุมมองนั้น ตัวอย่างเช่น ถนนแคบ ๆ ถูกเปิดไปสู่ลานกว้าง หรือลานกว้างที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

2.1.4 ความคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินชุมชนเมือง (Urban Land Use)

ประเทศไทยแบ่งชุมชนออกเป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท โดยปกติชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลนั้นเป็นชุมชนเมือง ที่เหลือนอกนั้นเป็นชุมชนชนบท (อ้างในฉัตรชัย พงศ์ประยูร, 2528) สุขาภิบาลจัดเป็นชุมชนเมืองขนาดเล็ก ซึ่งเจริญมาจากชุมชนชนบท ดังนั้นเขตสุขาภิบาลบางแห่งจะมีลักษณะต่อเนื่องกันระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท

เขตชุมชน (Urban Place) ในความหมายหรือคำจำกัดความยังไม่ชัดเจนนักเพราะการถือเอาความหนาแน่นพลเมืองเพียงห้าหมื่นคนขึ้นไปในเขตเทศบาลหรือห้าพันคนภายในเขตเทศบาลเมืองตลอดจนการกำหนดเอาจำนวนประชากรเพียง 2,500 คน เป็นแหล่งชุมชนนั้นยังมีจุดบกพร่องอยู่คือสภาพชุมชนหลายแห่งไม่ผิดอะไรกับชนบทนอกจากจำนวนพลเมืองเท่านั้นเอง ซึ่งตามเกณฑ์สากลแล้วน่าจะใช้เกณฑ์การประกอบอาชีพควบคู่ไปกับจำนวนประชากร

Herlich (อ้างใน รุจิ รอดชะ, 2541) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นเมือง (Urbanization) ของแต่ละชุมชนว่าประชากรที่อยู่ในเมืองต้องประกอบกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และเปอร์เซ็นต์จะสูงขึ้นถ้าขนาดเมืองใหญ่ขึ้น ลักษณะความเป็นเมืองจะความสัมพันธ์กันในทางลบกับความหนาแน่นของเกษตรกรรม ส่วน Herlich ให้เหตุผลว่าเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในวิธีการผลิตทางเกษตรกรรม จากการผลิตเพียงเพื่อยังชีพมาเป็นการค้าเป็นเหตุผลให้ประชากรส่วนหนึ่งว่างจากการเกษตรกรรมสามารถประกอบอาชีพเฉพาะอย่างได้ทำให้ประชากรสามารถจับกลุ่มอยู่ร่วมกันได้

Johnson , 1972 กล่าวถึงการที่ดินลักษณะหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นความเป็นเมืองที่แตกต่างกับชนบท นั่นคือ ระบบโครงข่ายการคมนาคม เขากล่าวว่า บริเวณตัวเมือง (Urban Area) จะเป็นพื้นที่ที่มีโครงข่ายและความหนาแน่นของเส้นทางคมนาคม ถ้าขาดระบบการคมนาคมขนส่งแล้วการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมุนเวียนทางเศรษฐกิจจะไม่เกิดขึ้นเมืองก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ เส้นทางคมนาคมเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อลักษณะที่ตั้งของเมือง มีเมืองขนาดใหญ่เกิดขึ้นบริเวณจุดตัดหรือ จุดรวมเส้นทางคมนาคม และเจริญเติบโตขึ้น โดยยกตัวอย่างเมือง Chicago ซึ่งเติบโตจากการเป็นชุมทางเส้นทางรถไฟและเป็นเมืองท่าสำคัญริมทะเลสาบ Great Lake ด้วย

Greig (อ้างใน รุจี รอดชะ, 2541) กล่าวถึงหลักในการใช้ที่ดิน คือการใช้พื้นที่ดินให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยให้สิ้นปริมาณและเสื่อมคุณภาพอย่างน้อยที่สุดเพื่อให้ได้รับผลอย่างแน่นอน ในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัฒนธรรม และมาตรฐานการครองชีพอย่างสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สำหรับปวงชนในถิ่นนั้น ๆ

Golany, 1976 กล่าวว่า การกำหนดแนวทางและรูปแบบการใช้ที่ดินในเมือง จะมาจากนโยบายการใช้ที่ดิน โดยรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมในอนาคตต้องคำนึงถึง

1. รูปแบบการใช้ที่ดินของเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่ตั้งของกิจกรรมตลอดจนความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องของกิจกรรมเหล่านั้น (Linkage) ปัจจัยเหล่านี้จะบอกให้ทราบถึงแนวโน้มของทิศทางการขยายตัว และรูปแบบการใช้ที่ดินในอนาคต
2. แนวโน้มการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการขยายตัวของประชาชนเมืองในอนาคต ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการคาดประมาณการใช้ที่ดินของเมืองในอนาคต
3. ลักษณะรูปแบบการใช้ที่ดินสำหรับเมืองในอนาคต
 - วัตถุประสงค์ของการวางแผนซึ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาระดับชาติ ระดับภาค และแผนพัฒนาพื้นที่ชนบทที่อยู่โดยรอบ
 - ข้อจำกัด (Constraints) ต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนา ขยายตัวของเมือง และมีผลต่อรูปแบบและโครงสร้างของเมืองในอนาคต
 - ระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ ซึ่งนักผังเมืองจะเป็นผู้กำหนด โดยพิจารณาสัมพันธ์ความเป็นไปได้ทางด้านงบประมาณการพัฒนาเมืองของท้องถิ่น

Goodman, 1968 กล่าวถึงการศึกษาการใช้ที่ดินว่า ต้องมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะที่ดิน (Land Characteristics) และกิจกรรม (Activities) บนที่ดินในบริเวณที่จะวางผังข้อมูลเหล่านี้จะใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการใช้ที่ดินที่ผ่านมาในอดีตและใช้เป็นกรอบสำหรับกำหนดรูปแบบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินระยะยาว ผังการใช้ที่ดินจะต้องประกอบด้วย ลักษณะ (Character) คุณภาพ (Quality) และรูปแบบ (Pattern) ของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สำหรับกิจกรรมของประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ภายในพื้นที่วางผัง

การวางผังการใช้ที่ดินขึ้นอยู่กับการคาดประมาณประชากรที่เชื่อถือได้ การคาดประมาณเศรษฐกิจที่มีเหตุผลและความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ในเมือง

นัตรชัย พงศ์ประยูร, 2525 การใช้ที่ดินภายในพื้นที่เขตเมือง (Urban Area) จะมีการใช้ประโยชน์ไปในหลายลักษณะแตกต่างกันตามความจำเป็นและความเข้มข้นในการใช้ที่ดินก็แตกต่างกันไป โดยทั่วไปพื้นที่เขตเมืองจะมีขนาดเล็กกว่าพื้นที่ชนบท (Rural Area) ประชากรเมืองจึงพยายามใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ การใช้ที่ดินภายในเมืองจึงมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สืบเนื่องจากการเกิดชานเมือง (Suburb) ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มีการปรับปรุงการใช้ที่ดินภายในเมืองรวมทั้งการขยายปรับปรุงเส้นทางคมนาคมภายในเมือง เพื่อความสะดวกต่อการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ ซึ่งพื้นที่เหล่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะขยายตัวและหดตัวอยู่ตลอดเวลา เช่น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยเป็นอาคารพาณิชย์กรรมหรือ การเกิดสาธารณชนขึ้นมาใหม่ ๆ เป็นต้น ดังนั้น การใช้ที่ดินภายในเมืองจึงหมายถึงที่ดินที่ใช้ไปใน ลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเมืองรวมถึงแหล่งน้ำภายในเมืองด้วย มารยะหลังก็หมายรวมเอาลักษณะ พื้นที่สร้างขึ้นในระดับสูงด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ยังคำนึงถึงพื้นที่ระดับแนวนอนมากกว่าแนวดิ่ง

สุวัฒนา ธาดานิติ (อ้างใน อรพิน พิมพ์เจริญ, 2529) สรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ที่ดินของเมืองว่า การที่บริเวณใดในเมืองจะมีการใช้ที่ดินอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพ ได้แก่ ความสูงต่ำของพื้นที่ ความชัน แสงแดด ลม รวมถึง ความแตกต่างของเนื้อดิน ลักษณะกายภาพเหล่านี้จะแตกต่างกันไปบ้างตามส่วนต่าง ๆ ในเมืองซึ่งจะมีผลต่อการเลือกลงทุนก่อสร้างบนพื้นที่ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ ก็ต้องเลือกพื้นที่ซึ่งเป็นระดับราบสามารถรองรับตัวตั้งและเครื่องจักรที่มีน้ำหนักมากตามที่เนินเขาถือว่าเป็นที่อยู่อาศัยน่าอยู่ แต่จะต้องมีดินแน่นพอที่จะไม่เกิดคลื่นไหล ที่ลุ่มน้ำท่วมขังก็เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณา เพราะทำให้การลงทุนก่อสร้างต้องเสียค่าใช้จ่ายในการถมที่เพิ่มขึ้น

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นการประเมินค่าผลตอบแทนพื้นที่ออกมาเป็นตัวเงิน เช่น ในพื้นที่แปลงหนึ่งเจ้าของคิดว่าการทิ้งที่ว่างไว้เป็นสนามเด็กเล่นในย่านนั้นจะไม่ได้ผลตอบแทนแต่อย่างใด ถ้าก่อสร้างเป็นบ้านเดี่ยวให้เช่าก็จะได้ผลตอบแทนน้อย ดังนั้นที่ดินอาจตกลงสร้างแฟลต หรือ ตึกแถวเพราะผลได้เป็นเงินมีมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด ผลตอบแทนเป็นเงินที่เจ้าของที่ดินหรือนักลงทุนจะคิดจากกำไร ซึ่งหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ออกแล้ว โดยพยายามจะให้ผลตอบแทนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจนี้บ่งชี้ว่ามีอิทธิพลมากที่สุดในบรรดาปัจจัยของการใช้ที่ดินในเมืองปัจจุบัน

3. ปัจจัยทางสังคม การใช้ที่ดินบางประเภทไม่สามารถอธิบายได้โดยลักษณะกายภาพ หรือ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ หากแต่เป็นเรื่องของความพอใจ ค่านิยมและความเชื่อถือ เช่น บางพื้นที่น่าจะมีการใช้ที่ดินเป็นย่านการค้าเพราะมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญตัดผ่าน มีย่านพักอาศัยใกล้เคียง ซึ่งสามารถเป็นลูกค้าได้เพียงพอ แต่การใช้ที่ดินบริเวณนั้นยังปรากฏเป็นที่ว่างเนื่องจากเกิดความเชื่อว่าบริเวณนั้นห้ามค้าขายไม่ขึ้น หรือเจ้าที่แรง บางบริเวณมีการใช้ที่ดินเป็นที่พักอาศัยต่อเนื่องกันมีลักษณะเหมือน ๆ กัน เพราะผู้พักอาศัยเป็นกลุ่มเชื้อชาติเดียวกัน หรือเป็นเครือญาติกัน จึงต้องการพักอาศัยอยู่ในย่านเดียวกัน แม้ว่าบริเวณนั้นจะมีลักษณะกายภาพไม่เหมาะสมจะเป็นย่านที่พักอาศัย

4. ปัจจัยทางด้านการเมือง การใช้ที่ดินบางอย่างอาจจะมีกฎหมายกำหนดการใช้แน่นอนลงไปเพื่อความปลอดภัยของบ้านเมือง เช่น บริเวณเขตทหาร หรือเพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องเป็นส่วนรวม เช่น การกำหนดใช้ที่ดินตามกฎหมายผังเมือง เป็นต้น

5. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี การใช้ที่ดินบางอย่างมีลักษณะกายภาพที่ไม่เหมาะสมกับกิจกรรมบางประการ เช่น การสร้างที่พักอาศัยในบริเวณน้ำท่วม หรือน้ำท่วมทุกปี แต่เนื่องจากเมืองนั้นมีเทคโนโลยีในด้านการป้องกันน้ำท่วมดีมาก ประกอบกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวยก็สามารถใช้เป็นย่านพักอาศัยของประชากรเมืองได้

Keeble (1964: 25) กล่าวถึงกระจายการใช้ที่ดินในเมือง โดยแบ่งพื้นที่ออกตามหน้าที่หลักเป็นสามส่วน คือ ศูนย์กลางเมือง ย่านอุตสาหกรรม และย่านที่พักอาศัย นอกจากนั้น อาจจะมีสวนสาธารณะที่สี่ คือ ที่ว่าง โดยมีลักษณะการใช้ที่ดินทั้ง 4 ประเภท ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ศูนย์กลางเมือง คือ พื้นที่ที่ใช้เป็นย่านการค้า การบริหาร และบริการทางสังคมบางประการ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะรวมกันอยู่อย่างหนาแน่น และมีการก่อรูปที่ซับซ้อนเป็นศูนย์กลางการบริหารต่าง ๆ เท่าที่เมืองจะสนองตอบได้ ศูนย์กลางเมืองควรจะประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญคือ ร้านค้า สำนักงาน ธนาคารที่ทำการหน่วยงานบริหารและสถานที่ราชการ ศาลากลางจังหวัด หรือสำนักงานเทศบาล อาคารที่สำคัญด้านสังคม และวัฒนธรรม เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ โบสถ์ขนาดใหญ่ และโกดังเก็บสินค้า ฯลฯ

2. ย่านอุตสาหกรรม คือ บริเวณที่เป็นที่ตั้งประกอบกิจกรรมของอุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing Industry) และอุตสาหกรรมบริการขนาดใหญ่ พร้อมทั้งเป็นที่ตั้งของสถานีจ่ายไฟและแก๊ส พร้อมทั้งเป็นโกดังเก็บสินค้า

3. ย่านที่พักอาศัย คือ บริเวณสำหรับให้ประชาชนอยู่อาศัย ซึ่งประกอบด้วยอาคารพักอาศัยแบบต่าง ๆ ส่วนขนาดต่าง ๆ และรวมทั้งการใช้ที่ดินอื่น ๆ เช่น ย่านการค้าประจำท้องถิ่น โรงเรียนประถมศึกษา ที่ว่างสำหรับท้องถิ่น และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

2.1.5 สภาพทั่วไปของพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

2.1.5.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

(1) ประวัติความเป็นมาของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงของเคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเงินยาง (เชียงแสน) ชื่อ "ขรรษา" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "เมืองเชียงของ" ขึ้นอยู่ในความปกครองของ นันทบุรี (น่าน) โดยเจ้าผู้ครองนครน่านได้แต่งตั้งให้เจ้าอริยวงค์เป็นเจ้าเมืองเชียงของเมื่อปี พ.ศ. 1805 และมีผู้ครองเมืองเชียงของสืบมาจนถึงปี พ.ศ. 2453(รศ. 125) และได้รับการยกฐานะให้เป็นอำเภอเชียงของขึ้นกับจังหวัดเชียงรายมาจนถึงปัจจุบัน

อำเภอเชียงของ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ราบ สลับกับเทือกเขา มีพื้นที่ด้านทิศตะวันออกบางส่วนติดกับแม่น้ำโขง ซึ่งฝั่งตรงข้ามคือ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประชากรอาศัยอยู่ในพื้นที่หลายเชื้อชาติ เช่น ไทลื้อ ขมุ มูเซอ แม้ว เหม่า โดยกลุ่มไทลื้อโดยมากจะอาศัยอยู่ที่ บ้านห้วยเม็ง และบ้านศรีดอนชัย อพยพมาจากทาง สิบสองปันนา ทางตอนใต้ของประเทศจีนปัจจุบันยึดอาชีพ เกษตรกร เป็นหลัก ประชากรในอำเภอเชียงของโดยส่วนมากทำอาชีพ เกษตรกรรม เช่นทำนา ไร่ข้าวโพด สวนส้ม สวนลิ้นจี่ สวนส้มโอ และพืชผักต่างๆ เป็นต้น

มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เช่น น้ำตกห้วยเม็งซึ่งอยู่ลึกเข้าไปในหุบเขาพื้นที่บ้านห้วยเม็งสามารถเดินทางไปได้โดยออกจากตัวอำเภอเชียงของมุ่งหน้าไปทางอำเภอเชียงแสนจากตัวอำเภอ ระยะทาง 3 กิโลเมตรจะถึงหมู่บ้านห้วยเม็ง เลี้ยวซ้ายเข้าไปผ่านหมู่บ้าน ระยะทางอีกประมาณ 6 กิโลเมตร สภาพเส้นทางยังไม่สมบูรณ์ โดยผ่านตามแนวเขาไปยังน้ำตก เหมาะแก่การเดินเท้าสัมผัสธรรมชาติ และปั่นจักรยาน สำหรับรถยนต์ต้องเป็นรถกระบะถึงสามารถเข้าไปยังน้ำตกห้วยเม็งได้ โดยตัวน้ำตกจะมี 2 ฝั่งคือฝั่งซ้ายและฝั่งขวาเป็นน้ำตกขนาดเล็ก ช่วงที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวคือปลายฝนต้นหนาว

จากตัวอำเภอเชียงของมุ่งหน้าไปทาง อ.เชียงแสน ประมาณ 13 กิโลเมตร จะถึงที่ตั้งของสวนป่าห้วยทรายฆาน มีจุดชมวิว 2 ฝั่งของระหว่างไทย - ลาวได้พื้นที่ติดน้ำโขงบริเวณตัวอำเภอเชียงของ จะมีการสร้างถนนเรียบน้ำโขงเริ่มตั้งแต่บ้านหาดไคร้ไปถึงบ้านหัวเวียงนักท่องเที่ยวสามารถแวะชมเอกสารบรรยากาศริมโขงได้ ทำจับปลาบึกทุกวันที่ 17-19 คีเมษายน บริเวณท่าจับปลาบึก (ลานหน้าวัดหาดไคร้) ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไคร้) จะมีการบวงสรวงและจับปลาบึกซึ่งหาได้ทีเดียวนในโลก ปัจจุบันการล่าปลาบึกจะล่าได้ปีละครั้ง ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปีเพื่อเป็นการอนุรักษ์ปลาบึก การล่าจึงทำเพื่อเป็นการสืบทอดการล่าปลาบึกให้คงอยู่ตามประเพณีของชาวบ้านหาดไคร้ และช่วงสงกรานต์บริเวณท่าปลาบึก(ลานหน้าวัดหาดไคร้)และท่าเรือบึกจะจัดงานมหาสงกรานต์อย่างยิ่งใหญ่ทุก ๆ ปี สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มีมากมาย เช่น กล้วยอบเนยศรีลานนา ผ้าทอศรีดอนชัยที่มีการสืบทอดมาแต่โบราณจากบรรพบุรุษของชนชาวไตลื้อสามารถแวะชมได้ที่และศูนย์ผ้าทอไตลื้อตำบลศรีดอนชัย และสินค้าหัตถกรรมบ้านสถาน ศูนย์หัตถกรรมบ้านสถาน

ในทุกปีช่วงเดือนเมษายน บริเวณแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของชาวบ้านจะลงไปเก็บโก (สาหร่ายน้ำจืดที่เกิดในแม่น้ำโขง เป็นชื่อเรียกของคนในพื้นที่) โดยจะนำมาตากแห้งบนคา (ชนิดเดียวกับที่ใช้มุงหลังคา) โดยอาจจะจะมีใส่เครื่องปรุงเช่น งา ข่า ตะไคร้ ต่าง ๆ ลงไป สามารถนำมาทอดกิน รสชาติหวาน กรอบ ปัจจุบันนำมาจัดเป็นสินค้าโอท็อป

ปัจจุบัน อำเภอเชียงของเป็นอำเภอที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเริ่มให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น สิ่งก่อสร้างที่พักรถเริ่มมีเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณบ้านหัวเวียง จะมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มายังอำเภอเชียงของสามารถข้ามไปยังเมืองห้วยทรายได้ที่ทำเรือบ้านหัวเวียง สามารถทำหนังสือเดินทางชั่วคราวเพื่อข้ามไปท่องเที่ยวได้และสามารถใช้พาสปอร์ตข้ามได้เช่นกัน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือจากท่าเรือบ้านหัวเวียงล่องน้ำโขงไปยังเมืองหลวงพระบางได้ มีการจัดงานถนนคนเดินที่ชาวบ้านในพื้นที่จะนำพืชผล ผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นมา มาจำหน่ายกันยังบริเวณถนนสายหลักตั้งแต่บ้านวัดแก้วไปจนถึงบ้านหัวเวียง นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อของฝากที่ผลิตในท้องถิ่นได้ในวันดังกล่าว

การเดินทางมายังอำเภอเชียงของ สามารถใช้เส้นทางจากทาง อ.เทิง-อ.ขุนตาล-อ.เชียงของ ,อ.เมือง-อ.พญาเม็งราย-อ.เชียงของ ,อ.เมือง-อ.เวียงเชียงรุ้ง-อ.เชียงของ , อ.เมือง-อ.แม่จัน-อ.เชียงแสน-อ.เชียงของ โดยจะมีรถเมย์วิ่งผ่านทุกเส้นทางยกเว้นเส้นทางจาก อ.เมือง-อ.แม่จัน-อ.เชียงแสน-อ.เชียงของ จะมีเพียงรถสองแถววิ่งผ่านเท่านั้น โดยรถเมย์จะออกจากสถานีขนส่งเชียงราย สลับกันแต่ละเส้นทาง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวพรมแดน
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลยางฮอม กิ่งอำเภอขุนตาล และตำบลแม่ต๋ำ อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอเวียงแก่น และเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวพรมแดน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน ตำบลปงน้อย กิ่งอำเภอดอยหลวง ตำบลแม่ต๋ำ อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของอำเภอเชียงของเป็นที่ราบสูงและที่ราบหุบเขาเต็มไปด้วยป่าไม้ และภูเขาใหญ่น้อยล้อมรอบสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ 1,000 ฟุต มีแม่น้ำไหลผ่านในท้องที่อำเภอเชียงของ 2 สาย คือ

1. แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำที่กั้นเขตแดนระหว่างไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต้นกำเนิดจากการละลายของหิมะบริเวณที่ราบสูงทิเบต ไหลผ่านอำเภอเชียงของ ตั้งแต่บ้านหาดบ้าย หมู่ที่ 1 ตำบลริมโขง ถึงปากอิง หมู่ที่ 2 ตำบลศรีดอนชัย เป็นระยะทางประมาณ 42 กิโลเมตร

2. แม่น้ำอิง เป็นแม่น้ำที่ต้นกำเนิดจากอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ไหลผ่านกว๊านพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และไหลผ่านอำเภอเชียงของ ในท้องที่ตำบลบุญเรือง ตำบลศรีดง ตำบลห้วยซ้อ ตำบลศรีดอนชัย และตำบลสถาน ไหลผ่านลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านปากอิงใต้ หมู่ 2 ตำบลศรีดอนชัย

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอเชียงของมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ฤดูร้อน ช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม อากาศร้อนพอประมาณ อุณหภูมิเฉลี่ย 27- 30 องศาเซลเซียส ฤดูฝน ช่วงเดือนมิถุนายน - ตุลาคม มีฝนตกชุก และในฤดูหนาว ช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ อากาศค่อนข้างหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 14 - 16 องศาเซลเซียส

(3) สภาพเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ในปัจจุบันจะเป็นเครื่องบ่งชี้ภาวะทางเศรษฐกิจ เพื่อแสดงถึงศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิด ตลอดจนความสามารถทัศนคติกรรมในการอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

การเกษตรกรรม

ภาคเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้กับจังหวัด ในภาคเกษตรกรรมในอำเภอเชียงของ ประกอบด้วย การกสิกรรม ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ ประกอบด้วย

1. การเพาะปลูก

การเพาะปลูกที่ทำรายได้ให้กับอำเภอเชียงของที่สำคัญคือ ทำนา ไร่ข้าวโพด สวนส้ม สวนลิ้นจี่ สวนส้มโอ และพืชผักต่างๆ

2. การปศุสัตว์และการประมง

ในอำเภอเชียงของ จะมีการเลี้ยงสุกร โค กระบือ แพะ และปลา ซึ่งสามารถเลี้ยงไว้บริโภค และจำหน่าย

3. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

แม่น้ำโขงและแม่น้ำอิงจะเป็นแหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และประกอบการเกษตรกรรมด้านอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้จะใช้แหล่งน้ำจากโครงชลประทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่สามารถสร้างผลผลิต หรือมีการจำหน่ายเป็นรายปีได้ในแต่ละปีได้แก่ โรงสีข้าว โรงงานไม้กวาดญี่ปุ่น ส่วนหัตถกรรม ได้แก่ การทอผ้า ผ้าทอศรีดอนชัยที่มีการสืบทอดมาแต่โบราณจากบรรพบุรุษของชนชาติลื้อ

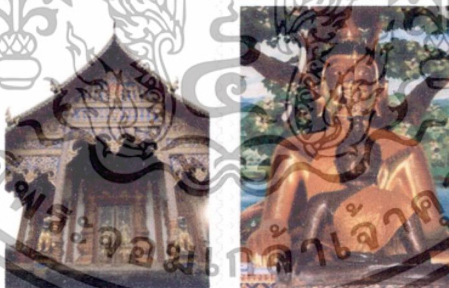
สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่นำลงทุนในเขตเศรษฐกิจเชิงของ ได้แก่ สินค้าเกษตรกรรม เกษตรกรรมแปรรูป อัญมณี เครื่องประดับ สิ่งทอ (เสื้อผ้า ผ้าไหม) ชิ้นส่วนรถยนต์ จักรยนต์ อุปกรณ์ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์

การท่องเที่ยวเมืองชายแดน

แม้อำเภอเชียงของมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวน้อยกว่าอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดเชียงราย แต่อำเภอเชียงของมีเสน่ห์หลายด้านทางการท่องเที่ยว อาทิ มีชื่อเสียงด้านการจับปลาบึกและเป็นแหล่งอนุรักษ์และแพร่พันธุ์ปลาบึกซึ่งเป็นปลาที่มีในแม่น้ำโขงเพียงแห่งเดียว มีพิธีบวงสรวงปลาบึกในวันที่ 18 เมษายน ของทุกปี นอกจากนี้ อำเภอเชียงของยังมีหมู่บ้านทอผ้าของชาวลื้อ ซึ่งมีชื่อเสียงด้านการทอผ้าพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

1. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ ที่ท่องเที่ยว ได้แก่

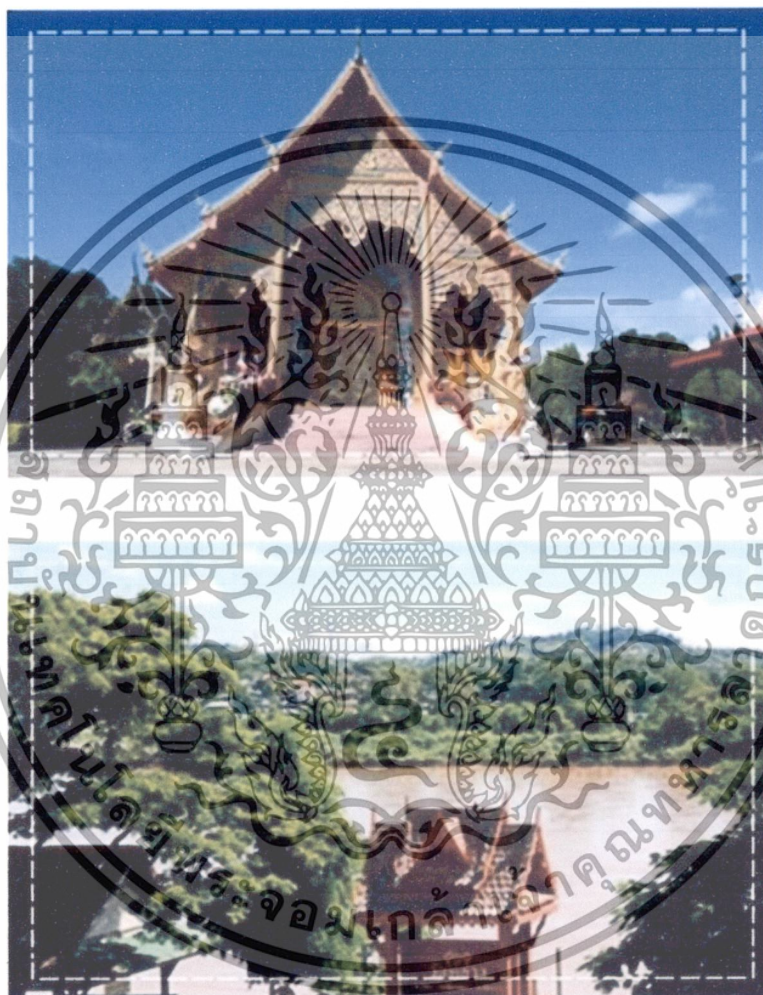
วัดศรีดอนชัย เป็นวัดใหญ่อยู่กลางเมืองเชียงของ ติดกับที่ว่าการอำเภอ ในวิหารเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอด พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของเชียงของ วิหารมีลักษณะสวยงามมากทั้งภายในและภายนอก โดยเฉพาะบานประตูหรือบานหน้าต่างที่เป็นไม้แกะสลักอย่างวิจิตรงดงาม รวมทั้งรูปปั้นพญานาคและรูปปั้นสิงห์หน้าวิหารมีความงดงามไม่แพ้กัน จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ภาพที่ 2.4 แสดงวัดศรีดอนชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

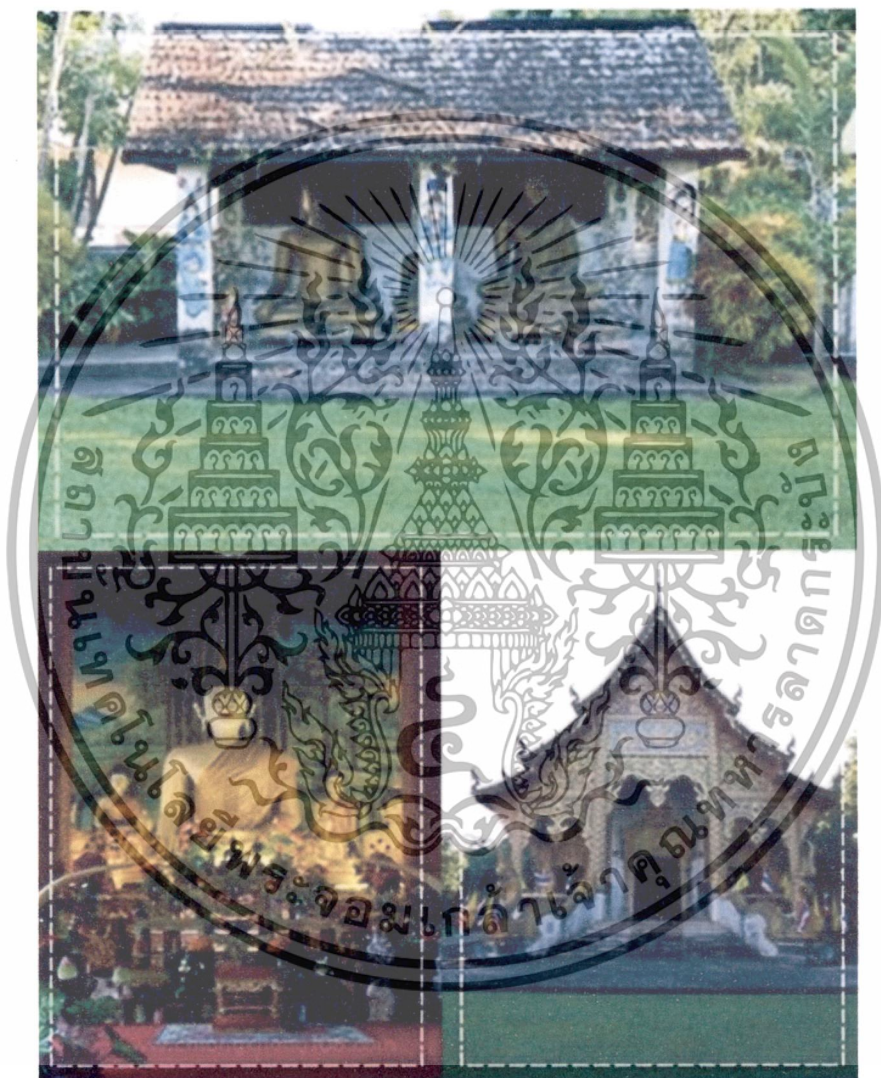
วัดหลวง หรือวัดไชยสถาน เป็นอีกหนึ่งวัดที่ด้านหน้าติดถนนสายหลัก เชียงของ-เชียงแสน และอีกด้านอยู่ติดกับแม่น้ำโขง วัดหลวงอยู่ห่างจากวัดพระแก้วไม่เกิน 100 เมตร ซึ่งวัดทั้งสองนี้มีตำนานและประวัติความเป็นมาคล้าย ๆ กัน หรือควบคู่กันมา ตัววิหารหันหน้าไปทางทิศตะวันออก (ทางแม่น้ำโขงและเมืองห้วยทราย สปป.ลาว) ดังนั้นอยู่บนบริเวณวัดจึงมองเห็นทัศนียภาพน้ำโขงและเมืองลาวได้อย่างชัดเจน ถัดจากชั้นบริเวณวัดมีบริเวณให้อีกชั้นหนึ่งสำหรับจอดรถและนั่งชมวิว ก่อนที่จะถึงชั้นถนนตัวหนอนเลียบน้ำโขง (สรุปลำยมี 3 ชั้น) ช่วงเย็น สามารถมานั่งเล่นได้ทั้ง 3 ชั้น อากาศเย็นสบายและทิวทัศน์สวยงาม

ภาพที่ 2.5 แสดงวัดหลวงหรือวัดไชยสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

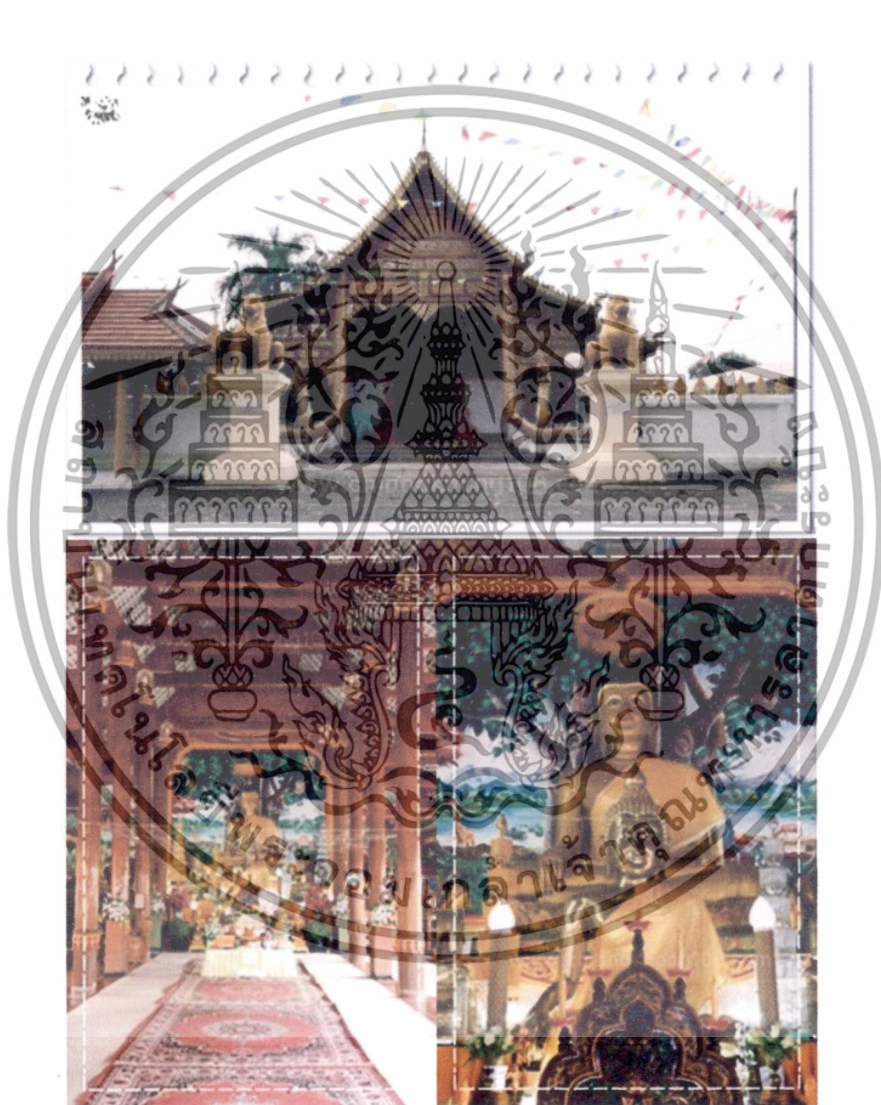
วัดสบสม เป็นอีกวัดหนึ่งในเชียงใหม่ที่มีบริเวณวัดด้านทิศตะวันออกติดกับแม่น้ำโขง อยู่ห่างจากสี่แยกตลาดเย็น (ภาคแดง) ของอำเภอประมาณ 150 เมตร วัดนี้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2505 วัดสบสมได้รับรางวัลวัดพัฒนาสิ่งแวดล้อมดีเด่น เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน คือ พระครูบรรณรัตนธรรม ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอเชียงของ ด้านหน้าวัดมีลานโพธิ์ มองไปทางทิศตะวันออกสามารถมองเห็นทิวทัศน์น้ำโขง และเมืองห้วยทรายของ สปป.ลาวได้ชัดเจน

ภาพที่ 2.6 แสดงวัดสบสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

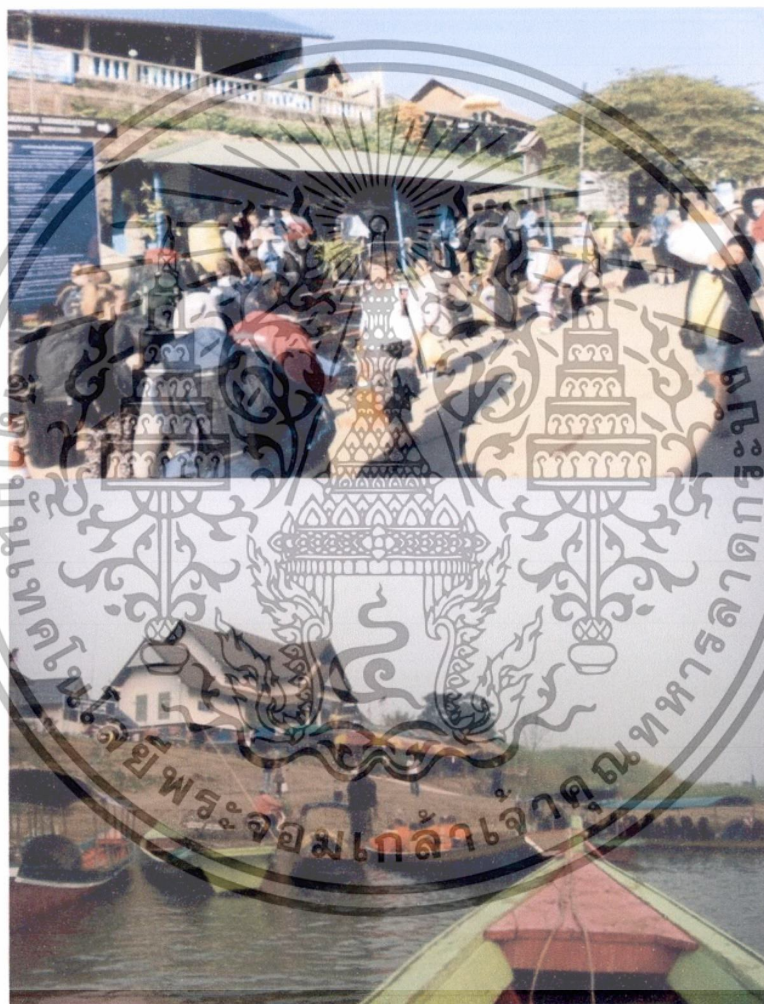
วัดหาดไคร้ วัดในอำเภอเชียงของที่เป็นที่รู้จักมากอีกวัดหนึ่ง คือ วัดหาดไคร้ เนื่องจากในอดีตเป็นที่บวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก (ปัจจุบันยังคงมีอยู่ในเดือน เมษายน ของทุกปี) และการล่าปลาบึกในน้ำโขง (ยกเลิกการล่าแล้ว) พรานล่าปลาบึกในอดีตทั้งฝั่งไทยและลาวจะมารวมกันที่หน้าวัดแห่งนี้เพื่อทำการล่าปลาบึกในฤดูการล่า จึงมีการเผยแพร่ทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆมากมาย ทำให้ผู้คนต่างถิ่นรู้จักวัดนี้เป็นอย่างดี ในปัจจุบันยังมีผู้คนแคว้นมาเที่ยวบริเวณลานโพธิ์หน้าวัดที่ติดกับน้ำโขง เนื่องจากร่มรื่นและวิวทิวทัศน์สวยงาม ในตอนเย็นๆคนในท้องถิ่นก็นิยมมานั่งพูดคุยและทานอาหารกันในบริเวณนี้ค่อนข้างมาก

ภาพที่ 2.7 แสดงวัดหาดไคร้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่าเรือบัก จุดผ่านแดนถาวรระหว่างไทย – ลาว ริมฝั่งแม่น้ำโขง มองเห็นทิวทัศน์เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถข้ามไปฝั่งลาวได้โดยติดต่อที่ว่าการอำเภอเชียงของ โดยเตรียมรูปถ่าย 1 นิ้ว 2 รูป และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน 1 ชุด พร้อมเงินค่าธรรมเนียม 30 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ต้องขอวีซ่าจากสถานทูต (ด่านเปิดทุกวัน เวลา 06.30 – 18.30 น.) จากจุดนี้สามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยทางเรือไปถึงหลวงพระบาง – เวียงจันทน์ สปป.ลาว และกลับเข้าประเทศที่จังหวัดหนองคายได้

ภาพที่ 2.8 แสดงท่าเรือบัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนเงาะ ลองกอง มังคุด ทุเรียน บ้านห้วยเม็ง

บ้านไถลื้อห้วยเม็ง อำเภอเชียงของ บ้านห้วยเม็ง เป็น ๑ ใน ๓ หมู่บ้านคนไทยเชื้อสายไถลื้อ ในอำเภอเชียงของ ซึ่งบรรพบุรุษอพยพมาจากเมืองสิบสองปันนา (เมืองจันทหรือเมืองเชียงรุ่ง มลฑลยูนหนานของจีน) โดยอพยพผ่านประเทศลาวแล้วข้ามน้ำโขงมาปักหลักถิ่นฐานส่วนใหญ่ที่ อำเภอเชียงของและอำเภอเวียงแก่น ส่วนอีก ๒ สองหมู่บ้านในอำเภอเชียงของที่เป็นหมู่บ้านไถลื้อ คือ บ้านศรีดอนชัย ต.ศรีดอนชัยและบ้านหาดบ้าย ต. ริมโขง ซึ่งสองหมู่บ้านนี้จะโดดเด่นในเรื่องของการ ทอผ้าฝ้ายในรูปแบบของไถลื้อ แต่บ้านห้วยเม็ง จะโดดเด่นในเรื่องการทำการเกษตร ปลูกผลไม้ เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง ซึ่งเป็นผลไม้สามารถปลูกได้ผลดีในหมู่บ้านนี้ ดังนั้น ไถลื้อที่บ้านห้วยเม็ง จึงมีอาชีพส่วนใหญ่ในการปลูกผลไม้นี้ดังกล่าว

ภาพที่ 2.10 แสดงท่องเที่ยวเชิงเกษตร บ้านห้วยเม็ง

ทุเรียนหอมทรงรสชาติดีที่สามารถปลูกได้ในหมู่บ้านนี้ รสชาติไม่ต่างจากทุเรียนที่มาจากภาค ตะวันออกแม้ว่าผลผลิตในปัจจุบันยังมีไม่มากนัก เงาะโรงเรียนก็ไม่ต่างจากเงาะที่มาจากจังหวัดทาง ภาคตะวันออกของไทย ปัจจุบันในบ้านห้วยเม็งมีสวนเงาะที่ให้ผลผลิตค่อนข้างมากแล้ว เฉพาะอำเภอ เชียงของก็มีสถานที่มากมายเนื่องจากเป็นเมืองเก่าแก่และอยู่ติดกับแม่น้ำโขง แต่รอบๆอำเภอเชียง ของยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อลือชาอีกมากมาย เช่น ผาตั้ง แก่งผาได หรือภูชี้ฟ้าที่อำเภอเวียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สภาพทางสังคม

ประชากร อำเภอเชียงของ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 63,039 คน แยกเป็นชาย 32,700 คน หญิง 30,339 คน (สถิติเมื่อ พ.ศ. 2539) ซึ่งประกอบด้วยหลายเชื้อชาติ หลายภาษา เช่น ไทย พื้นเมือง ไทยลื้อ จีน จีนฮ่อ แม้ว (ม้ง) เย้า มูเซอ (กุ่ม) และขมุ (ลาวเทิง) เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากร บ้าน และครอบครัว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
(สถิติเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2539)

ชื่อตำบล	ชาย	หญิง	รวม	บ้าน	ครอบครัว
1. เวียง	5,594	3,661	9,255	3,397	3,381
2. สถาน	5,581	4,562	10,143	2,821	2,889
3. ครึ่ง	4,153	3,982	8,135	2,190	2,190
4. บุญเรือง	4,107	4,102	8,209	2,257	2,257
5. ห้วยซ้อ	6,689	6,188	12,877	3,364	3,364
6. ศรีดอนชัย	4,844	4,539	9,383	2,375	2,386
7. ริมโขง	1,732	3,305	5,037	891	907
รวม	32,700	30,339	63,039	17,295	17,374

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การศึกษา

อำเภอเชียงของ มีเฉพาะโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาเท่านั้น คือ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3 แห่ง
2. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 35 แห่ง
3. โรงเรียนประถมศึกษา โดยตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 1 แห่ง
4. โรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษานอกโรงเรียน คือ โรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่เชียงของวิทยาคม และโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่วัดครึ่งใต้

การศาสนา

ประชากรของอำเภอเชียงของ จำนวนร้อยละ 95 นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถานต่าง ๆ ดังนี้

วัด	จำนวน	25 แห่ง
สำนักสงฆ์	จำนวน	21 แห่ง
โบสถ์คริสต์	จำนวน	3 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมและสถาปัตยกรรมในชุมชน

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีความหลากหลายพันธุ์สูงที่สุดจังหวัดหนึ่ง มีความสอดคล้องกับรูปแบบของถิ่นอาศัยและวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมา และยังเป็นปฐมอาณาจักรล้านนา ซึ่งมีมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยาวนาน มีแม่น้ำกกซึ่งมีต้นกำเนิดในประเทศพม่า ไหลเข้าสู่ประเทศไทย ผ่านอำเภอแม่จัน อำเภอเวียงชัย ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านสบกก ในอำเภอเชียงแสน ซึ่งสายน้ำนั้นเป็นบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรม วรรณกรรม ศิลปะพื้นบ้าน ประติมากรรม สถาปัตยกรรม รวมถึงการวางผัง ปัจจุบันริมฝั่งแม่น้ำยังคงความอุดมสมบูรณ์ มีการตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะชาติพันธุ์ชนเผ่า ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จึงทำให้มีความแตกต่างทางด้านความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมตามพื้นฐานของประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของสังคมตามวิถีของชนเผ่าและเมื่อวัฒนธรรมคือสิ่งสะท้อนความนึกคิดและวิถีชีวิตของคนในแต่ละสังคม ที่มนุษย์ในอดีตได้พยายามสร้างสรรค์ขึ้น และได้ตกทอดเป็นมรดกสืบทอดมาถึงคนรุ่นปัจจุบัน และมีคุณค่าควรแก่อนุรักษ์นั้นมักจะเกิดปัญหาและข้อขัดแย้งในชุมชนเสมอ ทั้งปัญหาทางด้านเทคนิค และปัญหาทางด้านการเมือง แรงจูงใจในการอนุรักษ์ รวมทั้งกระบวนการอนุรักษ์ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศควรจะมีการปรับการดำเนินการให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ซึ่งในปัจจุบันวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นได้ถูกทำลายและเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งจากนโยบายส่งเสริมในด้านการท่องเที่ยว จึงทำให้หมู่บ้านและพื้นที่ต่าง ๆ ได้รับความกระทบต่อการพัฒนาเมืองทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการตั้งถิ่นฐานอย่างไร้ระเบียบ ขาดการคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม

ความสำคัญของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น (วิวัฒน์ เตมียพันธ์ , 2537) กล่าวถึงความสำคัญของงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น โดยเฉพาะเรื่องพักอาศัย ตลอดจนแนวทางการศึกษาสถาปัตยกรรมท้องถิ่น และความสำคัญต่อการศึกษาสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

ภาพที่ 2.11 แสดงภาพการเรือนเครื่องผูกตามรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

วิถีชาวเหนือ ความเชื่อมโยงระหว่างสภาพแวดล้อม ธรรมชาติและระบบนิเวศชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม (อรศิริ ปาณินท์ , 2552) กล่าวถึงภูมิลักษณะของภาคเหนือ สภาพแวดล้อมของเรือนอันเนื่องมาจากระบบนิเวศ ระบบสังคมกับระบบเมืองฝ้าย และภูมิปัญญา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน เมื่อนุญเตเห็นไปใช้ประโยชน์ในการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้านนา ในวิถีชีวิตและเรือนพักอาศัยอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติและระบบนิเวศ เรียบง่ายและเป็นสุขกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (อรศิริ ปาณินท์, 2550) กล่าวถึงหมู่บ้านและเรือนในเมืองไทย เรือนพวน เรือนมอญ และหมู่บ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไทนอกประเทศ

คติความเชื่อและระบบสังคมซึ่งสัมพันธ์กับเรือนและการอยู่ (ต้นข้าว ปาณินท์และ คณะ, 2548) กล่าวถึง การดำรงชีวิตของกลุ่มชนและกลุ่มชาติพันธุ์ ในแง่การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตที่ผูกพันกับคติความเชื่อ และนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ทั้งการตั้งถิ่นฐาน การปลูกสร้างบ้านเรือน การอยู่อาศัย และการดำรงชีวิต

การศึกษาชุมชนไทยจีน บ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีเอกลักษณ์วัฒนธรรมมาตั้งแต่อดีต จากการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตชุมชน ซึ่งปัจจุบันนโยบายการพัฒนาภาครัฐ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อชุมชน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและการใช้พื้นที่ ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชนอย่างไร้ทิศทาง และส่งผลให้สูญเสียเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งกรอบแนวทางการอนุรักษ์ คือต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่าและเอกลักษณ์ของชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และการใช้มาตรการทางผังเมืองในการควบคุมการใช้ที่ดิน และการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม

2.3 การเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน

ดร.ศักดิ์ชัย ศิริพัฒน์, 2540 ได้กล่าวถึง อำเภอยุทธยาภิรักษ์ เป็นอำเภอชายแดน ติดต่อกับประเทศลาว มีแม่น้ำโขงกั้นเขตแดน มีทัศนียภาพงดงาม เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นแหล่งจับปลาบึก และแหล่งแพร่พันธุ์ปลาบึก และมีจุดผ่านแดนถาวรข้ามไปท่องเที่ยวประเทศลาว

อำเภอยุทธยาภิรักษ์เปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2532 เพื่อการติดต่อค้าขายและการท่องเที่ยวระหว่างราชอาณาจักรไทยและลาว ต่อมารัฐบาลได้อนุมัติให้แขวงบ่อแก้วเปิดด่านสากลห้วยทราย - เชียงของ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2537 ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสามารถเดินทางข้ามไปยังแขวงบ่อแก้ว และจากการเปิดด่านนี้ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 2.2 จำนวนผู้ผ่านแดนที่ด่านอำเภอยุทธยาภิรักษ์-ห้วยทราย(ลาว) ในปี 2539

วิธีการผ่านแดน	ชาวไทย		ชาวลาว		ชาวต่างชาติ	
	เข้า	ออก	เข้า	ออก	เข้า	ออก
1.ใช้หนังสือเดินทาง	1,783	2,202	-	-	4,979	4,115
2.ใช้บัตรผ่านแดน	4,416	4,416	23,908	22,808	-	-
3. รวม	6,199	6,618	23,908	22,808	4,979	4,115

ที่มา: สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง อำเภอยุทธยาภิรักษ์

จากสถิติจำนวนผู้ผ่านด่านอำเภอยุทธยาภิรักษ์ในปี 2539 ชาวไทยผ่านออกไปยังห้วยทรายโดยใช้บัตรผ่านแดน (Border pass) จำนวน 4,416 ราย ใช้หนังสือเดินทาง 2,202 ราย รวมทั้งหมด 6,618 ราย ชาวลาวเดินทางเข้ามาเชียงของ 23,908 ราย ซึ่งทั้งหมดใช้บัตรผ่านแดน ส่วนชาวต่างชาติเดินทางเข้า-ออก ประมาณ 4,000 – 5,000 ราย ในปี 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวชาวไทยโดยทั่วไป จะมาเชียงของเพื่อข้ามไปเมืองห้วยทรายประเทศลาว เพื่อซื้อของพื้นเมืองและสินค้าจากประเทศจีน เพื่อชมการจับปลาบึก ณ บ้านหาดไคร้ในช่วงเทศกาลจับปลาบึก (เมษายน-พฤษภาคม) นั่งเรือชมธรรมชาติเลียบบึงแม่น้ำโขง ชมทัศนียภาพ ณ จุดชมวิวที่ห้วยทรายมาน ดูสวนส้มสีทองที่บ้านห้วยเม็ง ชมแหล่งทอผ้าพื้นเมือง หรือรับประทานอาหารประจำท้องถิ่น และมาเพื่อติดต่อธุรกิจสินค้าพื้นเมืองของลาว ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยทั่วไปจะเข้ามาเชียงของเพื่อต่ออายุวีซ่า ชมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวเขา และข้ามไปประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเดินทางต่อไปยังหลวงพระบาง เวียงจันทน์ หรือเดินทางไปประเทศจีนและเวียดนาม ส่วนชาวลาวที่เดินทางข้ามมาเชียงของนั้น เพื่อซื้อขายสินค้าที่เชียงของ ซึ่งเป็นภารกิจปกติ ซึ่งไม่ถือว่าเป็นผู้เยี่ยมเยือน (Visitors) ของเชียงของตามนิยามในการศึกษาครั้งนี้

ปัจจุบันอำเภอเชียงของเป็นจุดผ่านแดนถาวร มีด่านตรวจคนเข้าเมืองและด่านศุลกากรด่านผ่านแดนเชียงของเปิดทำการทุกวัน ระหว่างเวลา 08.00-18.00 น. (เวลาไทยและลาว) การเดินทางข้ามแม่น้ำโขงไปยังเมืองห้วยทราย ถ้าใช้บัตรผ่านแดน (สำหรับคนไทย) ปกติจะได้รับอนุญาตให้อยู่ที่เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ได้ 1 วัน (08.00-18.00 น.) มีบริการจัดทำบัตรผ่านแดนโดยบริษัทท่องเที่ยวในเชียงของ ค่าบริการคนละ 130 บาท (ค่าบริการนี้รวมค่าธรรมเนียมผ่านแดนของลาว 50 บาท เรือไป-กลับ 40 บาท ค่าธรรมเนียมและค่าบริการอื่น ๆ) ผู้ขอทำบัตรผ่านแดนจะต้องใช้บัตรประชาชนและรูปถ่าย 2 ใบ แต่ถ้าใช้หนังสือเดินทาง (ทั้งคนไทยและคนต่างชาติ) จะต้องขอวีซ่าเข้าประเทศลาว ซึ่งมีบริการจัดการขอวีซ่าที่เมืองห้วยทรายโดยบริษัทท่องเที่ยวในเชียงของ ค่าบริการคนละ 1,700 บาท

กรณีคนลาวเดินทางเข้ามาในเชียงของโดยใช้บัตรผ่านแดน จะได้รับอนุญาตให้อยู่ในเชียงของได้ 1 วัน (08.00-18.00 น.) และต้องเสียค่าธรรมเนียมผ่านแดนคนละ 50 บาท ค่าเรือไป-กลับ 40 บาทนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การผ่านแดนจากเชียงของไปยังเมืองห้วยทรายของลาวนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับจุดผ่านแดนอื่น ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของ

เมืองเชียงของตั้งอยู่ชายแดนติดต่อกับประเทศลาวตรงกันข้ามกับเมืองห้วยทราย มีทำเลเหมาะสมที่จะเชื่อมโยงการคมนาคมติดต่อระหว่างไทย ลาว และจีนตอนใต้ ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวของเชียงของจึงมุ่งไปในการพัฒนาให้เป็นเมืองชายแดน เป็นประตูการค้า และการท่องเที่ยวสู่ลาวและเชียงรุ่ง ซึ่งอยู่ในประเทศจีนตอนใต้

เมื่อปี 2532 ได้มีการเปิดจุดผ่านแดนถาวรขึ้นที่เชียงของ ซึ่งเป็นส่วนของการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน 4 ประเทศ ที่มีพรมแดนเชื่อมติดต่อกัน คือ จีน ไทย พม่า และลาว แต่เป็นการร่วมมือกันเพียงระดับท้องถิ่นกับท้องถิ่น การเปิดจุดผ่านแดนที่เชียงของนั้น เปิดขึ้นเพื่อการติดต่อค้าขายธุรกิจท่องเที่ยวระหว่างอำเภอเชียงของ ประเทศไทยและเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การเปิดจุดผ่านแดนนี้ ทำให้การท่องเที่ยวในเชียงของเริ่มขยายตัวขึ้น และเมื่อปี 2536 มีการเริ่มโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ โดยมีการจัดประชุมขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง 6 ประเทศ ได้กำหนดความร่วมมือในสาขาเศรษฐกิจ เช่น ถนน สนามบิน การขนส่งทางน้ำ และโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลไทยได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจริญในภูมิภาคอินโดจีน โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ภาคเหนือตอนบน ด้านจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำพูน ลำปาง เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมและเป็นประตูการค้าและการท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับเมืองสำคัญของ 4 ประเทศใน อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน

2.4 การวางผังชุมชนและการขยายตัวของเมือง

ภาคเหนือมีความได้เปรียบเชิงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ในการติดต่อเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (สหภาพพม่า สปป.ลาว และจีนตอนใต้) และต่อเนื่องไปยังกลุ่มประเทศเอเชียใต้ ประกอบกับบริเวณแนวพรมแดนระหว่างประเทศในพื้นที่ภาคเหนือได้มีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนในหลายพื้นที่ และมีนโยบายความร่วมมือด้านการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลให้ภาคเหนือมีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่ความเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

ทิศทางการพัฒนาพื้นที่ภาคเหนือในอนาคตจึงมีความต้องการใช้ประโยชน์จากที่ดินหลากหลาย ทั้งการพัฒนาตามแนวนอนและนโยบายความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่จะช่วยกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของประชากรให้มีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่ดีขึ้น ซึ่งการพัฒนาเชิงพื้นที่จะเป็นนโยบายการพัฒนาที่จะช่วยยกระดับรายได้และฐานเศรษฐกิจของภาค ทั้งยังแก้ปัญหาที่เป็นอยู่ปัจจุบันและปัญหาที่ท้าทายในอนาคต อย่างเช่น การอนุรักษ์ป่าไม้และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว ความยากจนและการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน การเป็นแหล่งที่พักและเส้นทางยาเสพติด การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการย้ายถิ่นในอนาคตสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เสื่อมโทรมลง รวมทั้งสุขภาพของประชาชนที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหารุนแรงยิ่งขึ้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะถูกนำมาวางแผนและแก้ไขปัญหาคบคู่กันไปกับการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาแบบบูรณาการ อันนำไปสู่ความสมดุลของความเจริญในพื้นที่

ผังภาคเหนือในอนาคตจะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาระบบเมืองที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อนุรักษ์กับพื้นที่พัฒนาการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เมืองและชนบทอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ การขยายโอกาสการจ้างงาน การจัดหาโครงสร้างพื้นฐานได้อย่างพอเพียงและทั่วถึง การวางระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่สะดวก รวดเร็ว การนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสร้างผลผลิต ซึ่งผังภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2600 จะเป็นกรอบชี้แนะการพัฒนาอย่างเป็นเอกภาพ โดยทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสมดุลและความยั่งยืน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

2.4.1 พื้นที่ที่มีศักยภาพรองรับการพัฒนา

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพที่เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ภาคเหนือที่กล่าวมาข้างต้น (พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยธรรมชาติ พื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านลักษณะภูมิศาสตร์เช่น พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 พื้นที่ที่ควรอนุรักษ์และฟื้นฟูไว้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และพื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ไว้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) พบว่าพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของภาคในอนาคต หรือเป็นพื้นที่ที่มีข้อจำกัด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และปัญหาน้อยที่สุดในการนำมาพัฒนา โดยพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาส่วนใหญ่กระจายอยู่บริเวณทางตอนล่างของภาคเหนือ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนในของภาค ซึ่งต่อเนื่องกันเป็นบริเวณกว้างถึงภาคกลาง และมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยธรรมชาติสูง ทำให้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการรองรับการพัฒนาเมืองมีอยู่จำกัด โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่ราบระหว่างภูเขา โดยได้กำหนดรูปแบบและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการรองรับการพัฒนาออกเป็น 3 ประเภทหลัก ๆ คือ

1. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตทางการเกษตรที่ต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี
2. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม
3. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต

2.4.2 พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการเกษตร

ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญของภาคเหนือมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากผลพวงของการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ รวมทั้งความผันผวนของราคาสินค้าทางเกษตรและสภาพดิน ฟ้า อากาศ ที่มีความไม่แน่นอน ทำให้เกษตรกรเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุน และการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในอนาคต เนื่องจากลูกหลานของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ต้องการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ประกอบกับปัจจุบันมีการกว้านซื้อที่ดินของกลุ่มนายทุนต่าง ๆ เพื่อรอเก็งกำไร ทำให้มีเกษตรกรส่วนใหญ่ขายที่ทำกินให้แก่กลุ่มนายทุนไปเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้ราคาดี รวมทั้งการรุกรานของพื้นที่เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เข้ามาในพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดีและพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการที่ดินเพื่อพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ดังนั้นจำเป็นต้องอนุรักษ์พื้นที่เกษตรชั้นดีหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตสูงไว้เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรและแหล่งอาหารที่สำคัญของภาคในอนาคต

การวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตทางการเกษตรที่ต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี โดยปัจจัยที่จะนำมาใช้พิจารณาเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพและข้อจำกัดทางเกษตรของภาคเหนือ ได้แก่

- พื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมของดินต่อการเกษตร
- พื้นที่ชลประทาน
- พื้นที่แหล่งน้ำ (แหล่งน้ำตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น)
- นโยบายของรัฐ
- เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร

2.4.3 พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรม โดยกำหนดที่ตั้งอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ รวมตัวอยู่บนพื้นที่เดียวกัน นอกจากจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายด้านจัดหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการแล้ว ยังประหยัดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง หากอุตสาหกรรมเหล่านั้นมีความเชื่อมโยงกันในกระบวนการผลิต และสะดวกต่อการควบคุมมลพิษอันอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลจากการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบกระจุกตัวจะเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจและกระตุ้นให้มีการเติบโตของชุมชน ซึ่งแหล่งอุตสาหกรรมนั้นตั้งอยู่ พื้นที่ซึ่งมีความเหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ เป็นการพิจารณาในวงกว้าง การพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมในบริเวณที่กำหนดนี้ยังต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กับแหล่งวัตถุดิบนิคมอุตสาหกรรม แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ผังเมืองรวมและผังเมืองพัฒนาชนบท แม้ว่าการพัฒนาที่ดินจะมีได้กำหนดเขตอุตสาหกรรมที่ชัดเจนในระดับภาค แต่จากแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมในระดับจังหวัด ได้กำหนดให้ตั้งอยู่ในเขตที่มีบริการพื้นฐานมากอยู่แล้ว และเป็นที่ดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ พื้นที่ตั้งโรงงานควรพัฒนาในลักษณะย่านอุตสาหกรรม เพื่อความสะดวกในการจัดระบบการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย

2.4.4 พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเมือง

ปัจจุบันการขยายตัวของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ประกอบกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความต้องการพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปราศจากการควบคุมและการวางแผนรองรับการใช้ที่ดินภายในเมืองให้เหมาะสม ทำให้ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่พอเพียงต่อความต้องการ และเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ตามมา นอกจากนี้การขยายตัวของพื้นที่เมืองเข้าไปในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานเมือง เช่นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น (คลังวัตถุอันตรายหรืออุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย) ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว การรุกรานของที่อยู่อาศัยเข้าไปในพื้นที่เกษตรชั้นดี ซึ่งควรจะสงวนรักษาไว้เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของภาค จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางและทิศทางในการขยายตัวของชุมชนเมือง ประกอบกับการจัดการระเบียบให้มีชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่อย่างมีระบบในอนาคต เพื่อให้การจัดการระบบการเติบโตของเมืองและชุมชนอย่างเหมาะสมตามศักยภาพและขีดความสามารถของพื้นที่

การวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยมีปัจจัยที่จะนำมาใช้ในพิจารณาเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพและข้อจำกัดในการพัฒนาเป็นพื้นที่เมือง ได้แก่

- พื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตทางการเกษตรที่ต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี
- พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยธรรมชาติ
- พื้นที่อุตสาหกรรมและคลังวัตถุอันตราย
- พื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ไว้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(เขตพื้นที่ป่าไม้ ตามกฎหมาย เขตชลประทาน พื้นที่ชุ่มน้ำ)
- พื้นที่ที่ควรอนุรักษ์และฟื้นฟูไว้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานเมือง และพิจารณาร่วมกับพื้นที่ที่มีความพร้อมในด้านเส้นทางคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เพียงพอเพื่อจะให้ได้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต

2.5 ข้อกำหนดกฎหมายผังเมือง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการวางและจัดทำผังเมืองนั้นมีมากมายหลากหลายฉบับ ดังนั้นผู้ใช้จะต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกข้อ ทุกฉบับ ในบทความนี้จะกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปเท่านั้น

1. พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518

ว่าด้วยการผังเมืองทุกประเภท จัดเป็นกฎหมายหลักที่บังคับใช้ในพื้นที่ที่จะต้องให้ความสำคัญแก่ทุก ๆ มาตรา โดยเฉพาะหมวด 3 ว่าด้วยการวางและจัดทำผังเมืองรวม หมวด 4 การใช้บังคับผังเมืองรวม หมวด 8 การรื้อย้าย หรือตัดแปลงอาคาร

2. กฎหมายควบคุมอาคาร

ว่าด้วยกฎหมายที่ควบคุมการก่อสร้างอาคารให้มีความมั่นคงแข็งแรง และมีความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้อาคาร อีกทั้งยังคำนึงถึงความมีระเบียบเรียบร้อย และการรักษาสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 , พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักหรือกฎหมายแม่บท
- กฎกระทรวง เป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียด เช่น รายละเอียดด้านวิศวกรรม และสถาปัตยกรรม เป็นต้น
- ข้อบัญญัติท้องถิ่น เป็นกฎหมายกำหนดรายละเอียดเฉพาะท้องถิ่น เช่น เทศบัญญัติในเขตเทศบาล เป็นต้น

3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. 2478 และ 2523 กรมศิลปากรได้ออกประกาศกรมศิลปากร ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2477 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำเภอเชียงของ ดังนี้

1) ประกาศกรมศิลปากร เรื่องกำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ ประกาศกรมศิลปากร ฉบับนี้อาศัยความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ และการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งได้กำหนดเขตที่ดินโบราณสถานต่าง ๆ โดยกรมศิลปากร

2) ประกาศกรมศิลปากร เรื่อง การกำหนดเขตโบราณสถานสำหรับชาติ ประกาศฉบับนี้อ้างถึง ประกาศกรมศิลปากร เรื่องกำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ ซึ่งประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานต่าง ๆ โดยอาศัยความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งได้กำหนดเขตที่ดินโบราณสถานต่าง ๆ โดยกรมศิลปากร

ดังนั้นในการดำเนินการก่อสร้าง ปรับปรุงและต่อเติมต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งได้ประกาศเขตโบราณสถาน จึงอยู่ภายใต้บทบัญญัติที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ประการใดในการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ผ่านการขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 โดยมาตราหลักที่เกี่ยวข้องคือ หมวด 1 โบราณสถานประกอบด้วยมาตรา 9, 10, 11 และ 13 ดังนี้ มาตรา 9 กล่าวถึง กรณีโบราณสถานชำรุด หักพังหรือเสียหายไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานนั้น แจ้งการชำรุด หักพังหรือเสียหายเป็นหนังสือ ไปยังอธิบดีกรมศิลปากร ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่เกิดชำรุดเสียหายนั้น มาตรา 10 กล่าวถึงข้อห้ามมิให้ผู้ใด ซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลงโบราณสถานหรือ ขุดค้นสิ่งใด ๆ ภายในบริเวณโบราณสถาน เว้นแต่จะทำตามคำสั่งหรือได้รับหนังสืออนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากรและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือนั้นด้วย , มาตรา 11 กรณีโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีเจ้าของครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้กรมศิลปากรทำการซ่อมแซมหรือบูรณะรักษาไว้ให้คงสภาพเดิมได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของทราบล่วงหน้าก่อน , มาตรา 13 เรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมกรณีโบราณสถานไม่มีเจ้าของครอบครอง หมวด 5 บทกำหนดโทษ มาตรา 32, 34 และ 35 โดยสรุปคือ หากบุคคลใดทำให้โบราณสถานเสียหาย ทำลายหรือเสื่อมค่า ต้องจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว โทษจำคุก 3 เดือน ถึง 5 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท รวมทั้งกำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน มาตรา 9 จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามลำดับ

4. พระราชบัญญัติการขุดดิน และถมดิน พ.ศ. 2543

ว่าด้วยได้มีการขุดดินหรือถมดิน เพื่อการก่อสร้างหรือเพื่อกิจการอื่นอย่างกว้างขวาง แต่การขุดหรือถมดินอาจไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินและความปลอดภัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อความปลอดภัย ตลอดจนเพื่อความสะดวกแก่ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนที่เกี่ยวข้อง ควรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน ดังนี้

ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 16 ก ประกาศเมื่อ 7 มีนาคม 2554 มี

หมวดที่สำคัญโดยสังเขปดังนี้

- หมวด 2 การขุดดิน โดยอาศัยความในมาตรา 17 – 25
- หมวด 3 การถมดิน โดยอาศัยความในมาตรา 26 – 28

ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 25 ก ประกาศเมื่อ 18 มีนาคม 2548

ว่าด้วยกฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548

5. พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

กล่าวถึงขอบเขตอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการวางและจัดทำผังเฉพาะพื้นที่โดยตรง อันจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้โครงการพัฒนาและการจัดทำผังเฉพาะพื้นที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูงสุด

6. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

6.1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 8 (1)(2) (3) (4) (5) (6) และ (8) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกกฎกระทรวง ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หมวด 1 ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ลักษณะอาคารและลักษณะ ภายในของโรงงาน
- หมวด 2 เครื่องจักร เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งทีนำมาใช้ในโรงงาน
- หมวด 3 คนงานประจำโรงงาน
- หมวด 4 การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อม

- หมวด 5 ความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน

6.2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2535

1) ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำที่ระบายออกจากโรงงาน ลงวันที่ 14 มิ.ย. 2539

- เรื่อง การกำหนดชนิดและขนาดของโรงงาน กำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมดูแล ผู้ปฏิบัติงานประจำและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมดูแลสำหรับระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 5 เม.ย. 2545

- เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 2 ก.ค. 2547

- เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 7 ม.ค. 2548

- เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 11 ก.ย. 2549

- เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษ ที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 16 ส.ค. 2550 ***เอกสารแนบท้าย***

- เรื่อง มาตรการควบคุมปริมาณความสกปรกของน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำ พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 25 มิ.ย. 2551

- เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 30 ต.ค. 2552

ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม

- เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2539) เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำที่ระบายออกจากโรงงาน ลงวันที่ 18 ก.พ. 2540

- เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัด น้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2550

- เรื่อง กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกนอกโรงงาน พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2551 (ยกเลิก)

- เรื่อง กำหนดประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ต้องจัดทำรายงานชนิดและปริมาณ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญตเห็นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารมลพิษที่ระบายออกนอกโรงงาน พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2553
อื่น ๆ

- บัญชีประเภทโรงงานที่มีแนวโน้มการระบายมลพิษทางน้ำในรูปบีโอดี สารอันตราย
ประเภทสารเคมี (Toxic) และโลหะหนัก

7. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่ได้ตราขึ้นไว้ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน
รัตนโกสินทร์ ศก 124 นั้น ยังมีบกพร่องอยู่หลายประการ สมควรจะเปลี่ยนแปลงให้สมกับกาลสมัย
เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้แทน ในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งมี
สาระสำคัญดังต่อไปนี้

- หมวดที่ 1 ว่าด้วยทางเดินเรือ เขตท่าเรือ เขตจอดเรือ และเขตควบคุมการเดินเรือ
มาตรา 12 และมาตรา 18-25
- หมวดที่ 5 (ค) ว่าด้วยเรือจับสัตว์น้ำและโพงพางที่ขวางแม่น้ำ มาตราสำคัญเกี่ยวข้อง
กับมาตรา 92-95
- หมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด
(ค) ว่าด้วยการล่องลำน้ำแม่น้ำ มาตราสำคัญเกี่ยวข้องกับมาตรา 117, 117 ทวิ,
118, 119 ทวิ, 118ตรี
- (ข) ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในแม่น้ำ, เขตท่า หรือในทำเลทอดสมอจอดเรือ
มาตราสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 118, 119ทวิ
- ภาคที่ 2 ข้อบังคับสำหรับออกใบอนุญาตการใช้และการควบคุมเรือกำปั่นและเรือ
เล็กต่าง ๆ มาตราสำคัญเกี่ยวข้องกับมาตรา หมวดที่ 3 ว่าด้วยเรือกลไฟทุกอย่าง ,
หมวดที่ 4 ว่าด้วยเรือใบ, เรือโป๊ะจ่าย, เรือลำเลียง, เรือเปิดทะเล, และอื่นๆ และเรือ
สำเภา, หมวดที่ 5 ว่าด้วยเรือบรรทุกสินค้าและเรือเล็กต่าง ๆ

8. พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

หมวดที่สำคัญในพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินที่สำคัญได้แก่ หมวด 2 การขออนุญาตจัดสรร
ที่ดิน, หมวดที่ 3 การดำเนินการจัดสรรที่ดิน, หมวด 4 การบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการ
สาธารณะ ซึ่งการควบคุมดูแลการจัดสรรที่ดินไปสู่ระดับจังหวัดนั้น ปรากฏดังบทบัญญัติมาตรา 7,
8, 14, 16

อย่างไรก็ตามในการใช้กฎหมาย จำเป็นต้องศึกษาอย่างละเอียด และอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้าน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภานุพงศ์ สิทธิวุฒิ และศรารุช เปรมใจ (2554:7) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการ
พัฒนาโครงข่ายการสัญจรสำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเมืองเก่าแก่นาน เพื่อศึกษาและ
เสนอแนะแนวทางการสัญจรในเขตเมืองเก่า จากการศึกษาพบว่าชาวเมืองปัจจุบันยังคงใช้ประโยชน์
จากการใช้เส้นทางสัญจรแบบดั้งเดิม ส่วนเส้นทางในการสัญจรที่ปรับปรุงใหม่ ใช้แนวคิดลัทธิชุมชน
เมืองยุคใหม่เป็นกรอบการศึกษา จึงปรากฏว่า สภาพเส้นทางสัญจรในเมืองเก่า ไม่สามารถรองรับการ

เอกลีลา...
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวโดยการเดินทางเท้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทางเท้าแคบ มีสิ่งกีดขวางในเส้นทาง
โครงข่ายทางเท้าไม่เชื่อมต่อกัน

ฉันทกมล บุญรัตน์ (2551:2) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดระบบโครงข่ายการจราจรและ
ทางสัญจรที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะในพื้นที่เมืองเก่า กรณีศึกษาพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ การศึกษา
มุ่งทำความเข้าใจพฤติกรรมการเดินทางและลักษณะการจราจร จากการศึกษาพบว่าลักษณะการ
สัญจรเป็นผลมาจากลักษณะพื้นที่ ระบบถนนและการใช้ที่ดิน รวมถึงพฤติกรรมการเดินทาง และ
นำไปสู่ปัญหาการจราจรและผลกระทบ ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก คือ 1) การเดินทางเท้าซึ่งเป็น
รูปแบบการเดินทางที่สำคัญภายในพื้นที่ มีลักษณะการใช้ทางเท้าหนาแน่นในพื้นที่ย่านการค้าซึ่งมี
ขนาดทางเท้าแคบ และประสบปัญหาสิ่งกีดขวางทางจากแผงขายสินค้าและการจัดหน้าร้านล้ำฟุตบาท
และมีโครงข่ายทางเท้าที่ขาดความต่อเนื่องสำหรับการเดินทางในพื้นที่พาณิชย์-พักอาศัย ทำให้การ
เดินเท้าปะปนกับพื้นที่สัญจร ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย 2) ปริมาณการจราจรหนาแน่นบน
ถนนสายหลักสายรองในพื้นที่เป็นปริมาณจราจร การจราจรท้องถิ่น (Local Traffic) และการสัญจร
ผ่านพื้นที่ (Through Traffic) ปริมาณจราจรหนาแน่นได้สร้างปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาอุบัติเหตุ
และการสร้างผลกระทบโดยเฉพาะฝุ่นควันจากปริมาณรถส่วนบุคคล และแท็กซี่ที่มีมากกว่าร้อยละ 50
ของสัดส่วนพาหนะบนถนน รวมถึงผลกระทบทางทัศนียภาพ ซึ่งทำลายความกลมกลืนและดึงดูด
สภาพแวดล้อมย่านประวัติศาสตร์ 3) การจราจรบนถนนซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาขาดแคลนที่จอดรถ
จากความต้องการของผู้เดินทางโดยรถส่วนบุคคลมายังการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ ส่งผลให้
ถนนสายรองรับปริมาณจราจรได้น้อยลงและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะการจอดรถ
ทัศนาวจรขนาดใหญ่ที่เป็นข้อห้ามสำหรับพื้นที่เมืองเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ศึกษาความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือน เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และเสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรมต่างๆ ภาพถ่าย การสังเกต และสำรวจสอบถามความคิดเห็น โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

- 1.พื้นที่ศึกษา
- 2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4.การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.1 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาในการวิจัย แนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดผังชุมชน คือพื้นที่สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ครอบคลุมพื้นที่ 1 ตำบล 11 หมู่บ้านทั้งที่เป็นพื้นที่เต็มและไม่เต็มหมู่บ้าน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลที่อยู่อาศัยสำหรับประชากรเทศบาลตำบลเวียง

ลำดับ	หมู่บ้าน	หมู่ที่	ครอบคลุม
1.	บ้านหัวเวียง	1	เต็มพื้นที่
2.	บ้านสบสม	3	ไม่เต็มพื้นที่
3.	บ้านทุ่งดุก	4	เต็มพื้นที่
4.	บ้านทุ่งทราย	5	เต็มพื้นที่
5.	บ้านห้วยเม็ง	6	เต็มพื้นที่
6.	บ้านเวียงแก้ว	8	ไม่เต็มพื้นที่
7.	บ้านดอนมหาวัน	9	เต็มพื้นที่
8.	บ้านโจ้โก้	10	เต็มพื้นที่
9.	บ้านทุ่งน่าน้อย	11	เต็มพื้นที่
10.	บ้านทุ่งพัฒนา	13	เต็มพื้นที่
11.	บ้านห้วยกอก	14	เต็มพื้นที่

ที่มา: สำนักงานเทศบาลตำบลเวียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

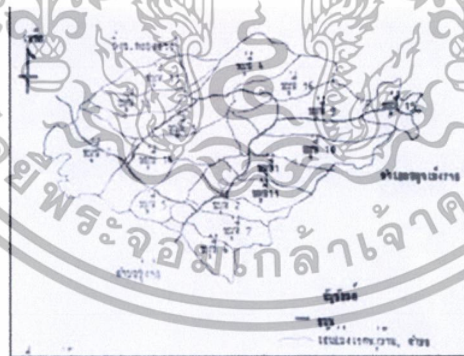

ภาพที่ 3.3 แสดงพื้นที่ศึกษา สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 4 เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง

3.1.2 การแบ่งเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลเวียง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่ 120 ตารางกิโลเมตร หรือ 75,000 ไร่ เขตการปกครองที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาครอบคลุม 1 ตำบล 11 หมู่บ้าน คือ บ้านหัวเวียง บ้านสบสม บ้านทุ่งดุก บ้านทุ่งทราย บ้านห้วยเม็ง บ้านเวียงแก้ว บ้านดอนมหาวัน บ้านใจไก่ บ้านทุ่งน่าน้อย บ้านทุ่งพัฒนา บ้านห้วยหอก

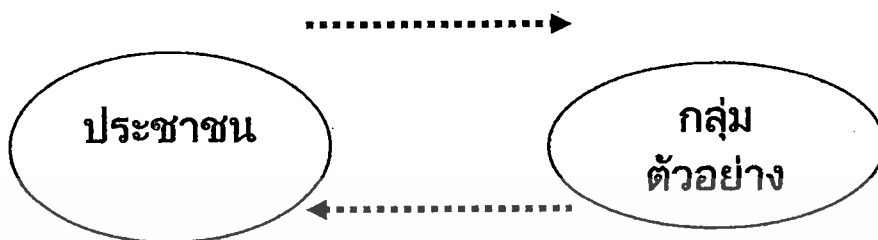
ภาพที่ 3.4 แสดงการแบ่งเขตการปกครองในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยการจิตสภาพแวดล้อมกายภาพเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อการพัฒนาผังสังจจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนถึง บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) และ นำค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่างมาประมาณต่อพารามิเตอร์ของประชากร (Population) แล้วจึงนำ ผลการวิจัยอ้างอิงไปยังประชากรแสดงในภาพที่ 3.5 สุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น

ภาพที่ 3.5 แสดงสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น

3.2.1 ประชากร

เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ได้จากการจัดทำข้อมูลจำเป็นพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่บ้าน 11 คือ บ้านหัวเวียง บ้านสบสม บ้านทุ่งดุก บ้านทุ่งทราย บ้านห้วยเม็ง บ้านเวียงแก้ว บ้านดอนมทาววัน บ้านใจโก้ บ้านทุ่งนาน้อย บ้านทุ่งพัฒนา บ้านห้วยทอก ข้อมูลประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ เดือน มกราคม 2554 มีจำนวน 8,คน 179 แยกเป็นชาย 4,097 คน หญิง 4,082 คน จำนวนครัวเรือน 2, 965ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร คน ต่อต 68ตารางกิโลเมตร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย คนต่อครัวเรือน3

ที่มา: เทศบาลตำบลเวียง

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ได้จากการจัดทำข้อมูลความจำเป็นพื้นที่ระดับหมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 8,179 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 10 % โดยใช้สมการของ YAMANE จะได้ $n = N/1+N (0.5)^2$ ส่วนประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงและพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดเชียงราย ช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และช่วง (วันทำการราชการ) ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวนทั้งสิ้น (วันหยุดราชการ) อาทิตย์-วันหยุดเสาร์ก คน ผู้วิจัยได้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 10% โดยใช้สมการของ YAMANE จะได้ $n=N/1+N (0.5)^2$ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ที่เป็น ประชาชน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป เนื่องจากเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะที่สามารถให้คำตอบได้ตามความต้องการที่แท้จริงของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา	เพศชาย	เพศหญิง	รวมกลุ่มตัวอย่าง
เทศบาลตำบลเวียง	50	50	100
นักท่องเที่ยว	50	50	100

จากตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย นั้นพบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องทำการศึกษาวิจัยโดยแยกกลุ่มประชากรที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง จำนวน 100 คนและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง จำนวนโดยประมาณ 100 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่งนี้เป็นข้อมูลสำหรับใช้กำหนดจำนวนแบบสอบถามความคิดเห็นที่ใช้ในการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อทำการศึกษาวิจัยต่อไป

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลในด้านการจัดสภาพแวดล้อมกายภาพบริเวณเทศบาลตำบลเวียง เพื่อการพัฒนาผังสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.3.1 การสำรวจและสังเกตกรณีศึกษา

ในการสำรวจและสังเกตกรณีศึกษาผู้วิจัยจะทำการออกแบบและวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลด้านเอกสารสิ่งพิมพ์ แผนที่ ภาพถ่ายและข้อมูลจาก Website ที่เกี่ยวข้อง
2. ร่างแบบสังเกตกรณีศึกษาโดยครอบคลุมข้อมูลด้านลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
3. ทำการสำรวจและสังเกตกรณีศึกษา
4. สรุปผลการสำรวจและสังเกต

สำหรับข้อมูลจากการสำรวจและสังเกตข้างต้นจะเป็นข้อมูลทางด้านกายภาพที่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นตามกระบวนการวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบสอบถามความคิดเห็น

ในการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยสำหรับประชากรในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยจะทำการศึกษาและออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ Website และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนวทางการพัฒนาผังชุมชน
2. ศึกษาข้อมูลจากสภาพพื้นที่จริง ณ บริเวณเทศบาลตำบลเวียง
3. ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยแบ่งแบบสอบถามความคิดเห็นออกเป็น 2 กลุ่ม คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ศึกษาโดยครอบคลุมข้อมูลดังนี้

เอกสารนี้เผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ การประกอบอาชีพ จำนวนปีที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือนเทศบาลตำบลเวียงและพื้นที่ใกล้เคียง

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นถึงแนวทางการพัฒนาผังสังสุจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

4. นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้วนำไปทดลองใช้ (Pilot Survey) กับพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ที่ศึกษา

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

6. ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วในพื้นที่ศึกษา

7. สรุปผลการการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น

ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นดังกล่าว จะเป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาผังสังสุจรของ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการสำรวจ และสังเกตตามกระบวนการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แบบสำรวจและสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและโดยแบ่งตามขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยติดต่อส่วนงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเทศบาลตำบลเวียง เพื่อขอข้อมูลที่เป็นต่อการวิจัยและข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวรวมถึงขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่

3.4.2 ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสำรวจการสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นที่แก้ไขสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วเพื่อที่จะไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

3.4.3 ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่ภาคสนามโดยใช้แบบสำรวจและการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพการณปัจจุบันของพื้นที่เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผังสังสุจรพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

3.4.4 ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่ภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษา เพื่อทำการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาผังสังขจร

3.4.5 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจการสังเกต และการทำแบบสอบถามความคิดเห็นในเขตพื้นที่ศึกษา

3.4.6 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจการสังเกต และจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่ถูกต้องทำการคัดแยกข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลได้ กับส่วนที่ต้องทำการเก็บข้อมูลซ่อมแซม

3.4.7 ลงพื้นที่ภาคสนามเก็บข้อมูลส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์อีกครั้ง

3.4.8 สรุปผลการเก็บข้อมูลจากแบบสำรวจการสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนั้นผู้วิจัยวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย

3.5.1 ข้อมูลจากแบบสำรวจและสังเกตในพื้นที่ที่ศึกษาซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้ อาทิ แผนที่ตั้ง ผังพื้นที่ ข้อมูลการจัดสภาพแวดล้อมและข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง กราฟ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิวงกลมและแปรมผล ประกอบการบรรยายดังนี้

3.5.2.1 นำเสนอข้อมูลส่วนบุคคล โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

3.5.2.2 นำเสนอข้อมูลด้านทางกายภาพของพื้นที่ โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเขตพื้นที่ศึกษา และระดับของความเหมาะสมด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม

3.5.2.3 นำเสนอข้อมูลด้านการจัดผังสังขจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าว จะนำไปสู่กระบวนการสรุปผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาผังสังขจรเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการวิจัยพื้นที่กรณีศึกษา ประชากร และกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ด้วยเครื่องมือวิจัยประเภทแบบสอบถามและแบบสำรวจและสังเกตจากนั้นนำผลสำรวจมาวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัยซึ่งแบ่งตามหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและสังเกต
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม
- 4.3 บทสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและสังเกต

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและสังเกตจะรวบรวมข้อมูลในลักษณะสภาพแวดล้อมทางด้านลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 1-10 พฤษภาคม 2556 โดยทำการสำรวจรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ลักษณะ ของ พื้นที่	รูปแบบการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ทางรถและเรือ	รูปแบบสถาปัตยกรรม
กลุ่มที่ 1 หมู่ 1	 <p>ภาพปัจจุบัน ทางหลวง 1020 และท่าเรือ ปีค</p>	 <p>ส่วนมากเป็นอาคารพาณิชย์พักอาศัย 1-2 ชั้น</p>
กลุ่มที่ 2 หมู่ 3,4,5	 <p>ภาพปัจจุบัน ถนน คสล.กว้าง 6 ม.มีท่อ ระบายน้ำ</p>	 <p>ส่วนมากบ้านพักอาศัย 1-2 ชั้น ชั้นล่างเป็น คอนกรีตชั้น 2 เป็นไม้</p>
กลุ่มที่ 3 หมู่ 6	 <p>ติดถนนหลัก 1129 ภายในหมู่บ้าน ถนน คสล.กว้าง 6 ม.เป็นที่อยู่ของชนเผ่า</p>	 <p>ส่วนมากบ้านพักอาศัย 1-2 ชั้น ทำจากไม้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>กลุ่มที่ 4 หมู่ 8,13,14</p>	 <p>ภายในหมู่บ้าน ถนน คสล.กว้าง 6 ม.</p>	 <p>ส่วนมากบ้านพักอาศัย 1ชั้นสร้างติดพื้น โครงหลังคาไม้ ผนังอิฐบล็อกหรือไม้ สลับกัน</p>
<p>กลุ่มที่ 5 หมู่ 9,10</p>	 <p>ถนนลาดยางต่อจากทางหลวง1020 ไปสะพานไทย-ลาว 4</p>	 <p>ส่วนมากบ้านพักอาศัย 1-2ชั้น ชั้นล่างเป็นคอนกรีตชั้น 2 เป็นไม้</p>
<p>กลุ่มที่ 6 หมู่ 11</p>	 <p>ถนน คสล. กว้าง 6 ม.</p>	 <p>ส่วนมากบ้านพักอาศัย 1-2ชั้นสร้างบน พื้นดินหรือยกพื้นทำจากไม้และก่ออิฐ บล็อก</p>

ภาพที่ 4.1 แสดงการสำรวจลักษณะของพื้นที่การท่องเที่ยวและรูปแบบสถาปัตยกรรม
ที่มา: จากการสำรวจเดือนพฤษภาคม 2556

สรุป 4.1.1 ข้อมูลจากการสำรวจลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ลักษณะทางด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพของพื้นที่ เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ใน
สภาพการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลด้านกายภาพดังต่อไปนี้ กลุ่มที่ 1 หมู่ 1 อยู่ในพื้นที่
ทางหลวง 1020 เชื่อมต่อกับท่าเรือบัก ด้านสถาปัตยกรรม ส่วนมากเป็นอาคารพาณิชย์พักอาศัย 1-2
ชั้น กลุ่มที่ 2 หมู่ 3,4,5 ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง 6 เมตร มีที่ระบายน้ำ บ้านพักอาศัย 1-2
ชั้น แบบผสม คอนกรีตและไม้ กลุ่มที่ 3 หมู่ 6 พื้นที่ติดถนนหลัก 1129 ภายในหมู่บ้านถนนคอนกรีต
เสริมเหล็ก กว้าง 6 เมตร เป็นที่อยู่ของชนเผ่า บ้านพักอาศัย 1- 2 ชั้น ทำจากไม้ กลุ่มที่ 4 หมู่
8,13,14 ถนนภายในหมู่บ้านเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กหน้ากว้าง 6 เมตร บ้านพักอาศัย 1 ชั้น สร้างติด
พื้นที่โครงหลังคาไม้ ผนังอิฐบล็อกหรือไม้สลับกัน กลุ่มที่ 5 หมู่ 9,10 ถนนลาดยางต่อจากทางหลวง
1020 ไปสะพานไทย-ลาว ที่ 4 บ้านพักอาศัยส่วนมากเป็น 1-2 ชั้น คอนกรีตและไม้ กลุ่มที่ 6 หมู่ 11
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง 6 เมตร บ้านพักอาศัย 1 – 2 ชั้น สร้างบนพื้นดินหรือยกพื้นทำจาก
ไม้และก่ออิฐบล็อก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ลักษณะของ พื้นที่	ร้านค้า	ไฟฟ้าแสงสว่าง
กลุ่มที่ 1 หมู่ 1	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้าบนถนนสายหลัก2010</p>	 <p>เป็นส่วนหนึ่งของตัวเมืองไฟฟ้าประปาเข้าถึง</p>
กลุ่มที่ 2 หมู่ 3,4,5	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า</p>	 <p>แสดงการเข้าถึงของระบบไฟฟ้าประปาโทรศัพท์</p>
กลุ่มที่ 3 หมู่ 6	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า</p>	 <p>แสดงการเข้าถึงของระบบไฟฟ้า</p>
กลุ่มที่ 4 หมู่ 8,13,14	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า</p>	 <p>แสดงการเข้าถึงของระบบไฟฟ้า</p>
กลุ่มที่ 5 หมู่ 9,10	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า</p>	 <p>แสดงการเข้าถึงของระบบไฟฟ้า</p>
กลุ่มที่ 6 หมู่ 11	 <p>ใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า</p>	 <p>แสดงการเข้าถึงของระบบไฟฟ้า</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 4.2 แสดงการสำรวจลักษณะของพื้นที่ร้านค้าและไฟฟ้าแสงสว่าง
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**สรุป 4.1.2 ข้อมูลจากการสำรวจลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพพื้นที่ร้านค้าและไฟฟ้า
แสงสว่าง**

ลักษณะทางด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพของพื้นที่ เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลด้านกายภาพดังต่อไปนี้ ทั้ง 6 กลุ่ม ลักษณะของพื้นที่ร้านค้า โดยส่วนมากใช้บ้านพักอาศัยเป็นร้านค้า ทั้งบ้านแบบชั้นเดียว และ 2 ชั้น ระบบไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน

4.1.3 ลักษณะของ พื้นที่	ทางเดินเท้า	ที่จอดรถ
กลุ่มที่ 1 หมู่ 1	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้ถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>
กลุ่มที่ 2 หมู่ 3,4,5	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้ถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>
กลุ่มที่ 3 หมู่ 6	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้ถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>
กลุ่มที่ 4 หมู่ 8,13,14	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้ถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>กลุ่มที่ 5 หมู่ 9,10</p>	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้ถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>
<p>กลุ่มที่ 6 หมู่ 11</p>	 <p>ไม่มีทางเดินเท้า ใช้บริเวณถนนเป็นทางเดิน</p>	 <p>ใช้สองข้างทางของถนนเป็นที่จอดรถ</p>

ภาพที่ 4.3 แสดงการสำรวจลักษณะของพื้นที่ทางเดินเท้าและที่จอดรถ

สรุป 4.1.2 ข้อมูลจากการสำรวจลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพพื้นที่ทางเดินเท้าและที่จอดรถ

ลักษณะทางด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพของพื้นที่ เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลด้านกายภาพดังต่อไปนี้ ทั้ง 6 กลุ่ม ลักษณะของพื้นที่ถนนไม่มีทางเดินเท้าทุกกลุ่มของพื้นที่ ส่วนที่จอดรถต้องใช้สองข้างทางเป็นที่จอดรถ ซึ่งมีปัญหาในบางพื้นที่ที่มีถนนคับแคบ ทำให้เกิดช่องจราจรติดขัด โดยเฉพาะบริเวณ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นพื้นที่การค้า การทำธุรกิจในเมือง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมกายภาพของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือน เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งแบบสอบถามประกอบการวิจัยชุดนี้ ออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 การจำแนกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	n=406	
	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	222	54.7
หญิง	174	42.9
2.อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	17	4.20
25-35 ปี	105	25.9
36-45 ปี	102	25.1
46-55 ปี	79	19.50
56-65 ปี	72	17.70
มากกว่า 65 ปี	21	5.2
3.สถานภาพ		
นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว	82	20.20
บุคคลในท้องถิ่น	313	77.10
4.บทบาทหน้าที่ในชุมชน		
กลุ่มผู้นำสมาชิกสภาท้องถิ่น	19	4.70
กลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	15	3.70
เกษตรกร	189	46.6
พนักงานส่วนท้องถิ่น	30	7.40
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	71	17.50
อื่น ๆ.....	62	15.30
5.ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	177	43.60
มัธยมศึกษา	112	27.60
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	37	9.10
ปริญญาตรี	46	11.30
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.00
อื่น ๆ โปรรระบุ.....	11	2.70
6.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	152	37.40
5,000 - 10,000 บาท	143	35.20
10,001 - 20,000 บาท	61	15.0
20,001 - 30,000 บาท	23	5.70
มากกว่า 30,000 บาท	15	3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ที่ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า เพศชายมีมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.70 ส่วนเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 42.90 ซึ่งมีอายุระหว่าง 25 – 35 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองลงมาอายุระหว่าง 36 -45 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.10 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.60 ตามลำดับ การประกอบอาชีพคนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมาค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.50 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมา 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.20 ตามลำดับ

4.2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ศึกษาจากกิจกรรมและการใช้พื้นที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่อาศัยและการท่องเที่ยวโดยนำมากำหนดเป็นแนวการพัฒนาผังชุมชนของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่วไปของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ลักษณะสภาพแวดล้อมทางบก		
สภาพความกว้างของถนน		
ดีมาก	19	4.70
ดี	103	25.40
ปานกลาง	147	36.20
น้อย	52	12.80
ปรับปรุง	58	14.30
ทำจอดรถโดยสาร		
ดีมาก	8	2.00
ดี	87	21.40
ปานกลาง	88	21.70
น้อย	76	18.70
ปรับปรุง	116	28.60
ที่พักริมทาง		
ดีมาก	10	2.50
ดี	72	17.70
ปานกลาง	102	25.10
น้อย	88	21.70
ปรับปรุง	100	24.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
ระบบการจราจรภายในชุมชน		
ดีมาก	10	2.50
ดี	72	17.70
ปานกลาง	102	25.10
น้อย	88	21.70
ปรับปรุง	100	24.60
บริการการสาธารณะภายในชุมชน		
ดีมาก	23	5.70
ดี	85	20.90
ปานกลาง	133	32.80
น้อย	58	14.30
ปรับปรุง	66	16.30
ปริมาณขยะและการจัดเก็บ		
ดีมาก	14	3.40
ดี	127	31.30
ปานกลาง	139	34.20
น้อย	40	9.90
ปรับปรุง	64	15.80
บุกรุกพื้นที่ป่าไม้		
ดีมาก	8	2.00
ดี	61	15.00
ปานกลาง	133	32.80
น้อย	96	23.60
ปรับปรุง	76	18.70
2. ลักษณะสภาพแวดล้อมทางน้ำ		
ความทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา		
ดีมาก	33	8.10
ดี	102	25.10
ปานกลาง	126	31.00
น้อย	69	17.00
ปรับปรุง	57	14.00
ท่าเรือโดยสาร		
ดีมาก	12	3.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
ทำเรือโดยสาร		
ปานกลาง	138	34.00
น้อย	51	12.60
ปรับปรุง	94	23.20
ระบบการระบายน้ำ		
ดีมาก	7	1.70
ดี	59	14.50
ปานกลาง	114	28.10
น้อย	74	18.20
ปรับปรุง	121	29.80
บ่อเก็บน้ำสาธารณะ		
ดีมาก	7	1.70
ดี	61	15.00
ปานกลาง	105	25.90
น้อย	88	21.70
ปรับปรุง	104	25.60
ขาดแคลนแหล่งรองรับน้ำเสียชุมชน		
ดีมาก	7	1.70
ดี	57	14.00
ปานกลาง	86	21.2
น้อย	91	22.40
ปรับปรุง	125	30.80
การบำบัดน้ำเสีย		
ดีมาก	6	1.50
ดี	45	11.10
ปานกลาง	93	22.90
น้อย	84	20.70
ปรับปรุง	144	35.50
คู คลอง ตื้นเขิน		
ดีมาก	5	1.20
ดี	49	12.10
ปานกลาง	119	29.30
น้อย	81	20.00
ปรับปรุง	117	28.80

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
การกัดเซาะพื้นที่ริมชายฝั่ง		
ดีมาก	5	1.20
ดี	57	14.00
ปานกลาง	131	32.30
น้อย	74	18.20
ปรับปรุง	121	29.80
ความเสื่อมโทรมของพื้นที่ริมแม่น้ำโขง		
ดีมาก	5	1.20
ดี	59	14.50
ปานกลาง	133	32.80
น้อย	72	17.70
ปรับปรุง	106	26.10

จากตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ ดังนี้ลักษณะสภาพแวดล้อมทางบก ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านทำจอตลอดโดยสาร ต้องการให้ปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 25.60 รองลงมาคือ ที่พักริมทางรอรถ และระบบการจราจรภายในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 25.10 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางน้ำ ส่วนใหญ่ต้องการให้ปรับปรุง การบำบัดน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมา ขาดแคลนแหล่งรองรับน้ำเสียชุมชน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และ คูคลอง ตื้นเขิน คิดเป็นร้อยละ 28.80

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นรวมกันว่า สภาพแวดล้อมทางบกควรมีการปรับปรุงทำจอตลอดโดยสาร และที่พักริมทางรอรถ ซึ่งพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อระบบการจราจรภายในชุมชน ลักษณะสภาพแวดล้อมทางน้ำ ชุมชนยังต้องการการบำบัดน้ำเสียมากที่สุด เพราะยังขาดแคลนแหล่งรองรับน้ำเสียชุมชน เนื่องจาก คู คลอง มีลักษณะตื้นเขิน

4.2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนจากความต้องการการใช้สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ เพื่อความสะดวกและส่งเสริมความเป็นอยู่

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการด้านสาธารณูปการ		
สถานศึกษา		
มากที่สุด	110	27.10
มาก	122	30.00
ปานกลาง	117	28.80
น้อย	20	4.90
ไม่มี	10	2.50
สถานพยาบาล		
มากที่สุด	100	24.60
มาก	134	33.00
ปานกลาง	103	25.40
น้อย	25	6.20
ไม่มี	14	3.40
ที่ทำการไปรษณีย์		
มากที่สุด	43	10.60
มาก	112	27.60
ปานกลาง	167	41.10
น้อย	30	7.40
ไม่มี	20	4.90
สถานีตำรวจ		
มากที่สุด	55	13.50
มาก	110	27.10
ปานกลาง	158	38.90
น้อย	35	8.60
ไม่มี	17	4.20
สถานีดับเพลิง		
มากที่สุด	62	15.30
มาก	122	30.00
ปานกลาง	134	33.00
น้อย	44	10.80
ไม่มี	12	3.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานประกอบการโรงแรม		
มากที่สุด	11	2.70
มาก	102	25.10
ปานกลาง	166	40.90
น้อย	43	10.60
ไม่มี	44	10.80
สถานประกอบการเกสเฮาส์		
มากที่สุด	16	3.90
มาก	82	20.2
ปานกลาง	173	42.60
น้อย	40	9.90
ไม่มี	52	12.80
สถานประกอบการโฮมสเตย์		
มากที่สุด	23	5.70
มาก	90	22.20
ปานกลาง	141	34.70
น้อย	51	12.60
ไม่มี	50	12.30
2.ความต้องการกิจกรรมภายในชุมชน		
สวนสาธารณะ ลานกิจกรรม		
มากที่สุด	113	27.80
มาก	104	25.60
ปานกลาง	92	22.70
น้อย	32	7.90
ไม่มี	34	8.40
ศูนย์วัฒนธรรมชุมชน		
มากที่สุด	95	23.40
มาก	109	26.80
ปานกลาง	97	23.90
น้อย	35	8.60
ไม่มี	38	9.40
3.ความต้องการพื้นที่อนุรักษ์ทางสังคมและวัฒนธรรม		
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง		
มากที่สุด	93	22.90
มาก	114	28.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุ
 93 ตให้นำไปใช้ประ 22.90
 114 สารทุกครั้งที่ 28.10

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อม ทางกายภาพโดยทั่วไป	n =406	
	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง		
ปานกลาง	89	21.90
น้อย	48	11.80
ไม่มี	31	7.60
การอนุรักษ์ โบราณสถาน วัด พิพิธภัณฑ		
มากที่สุด	94	23.20
มาก	134	33.00
ปานกลาง	107	26.40
น้อย	35	8.60
ไม่มี	17	4.20
การวางแผนฟื้นฟูป่าไม้		
มากที่สุด	109	26.80
มาก	114	28.10
ปานกลาง	91	22.40
น้อย	54	13.30
ไม่มี	22	5.40
การอนุรักษ์ฟื้นฟูประวัติศาสตร์		
มากที่สุด	84	20.70
มาก	105	25.90
ปานกลาง	108	26.60
น้อย	50	12.30
ไม่มี	27	6.70
การรักษาชุมชนเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และ วิถีชีวิตแบบล้านนา		
มากที่สุด	106	26.10
มาก	110	27.10
ปานกลาง	86	21.20
น้อย	38	9.40
ไม่มี	34	8.40

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพ ดังนี้ ระบบสาธารณูปการที่มีให้บริการไม่เพียงพอคือ สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.10 รองลงมา สถานพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 24.60 ความต้องการกิจกรรมภายในชุมชน ส่วนใหญ่ต้องการสวนสาธารณะ สถานกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.80 รองลงมา ศูนย์วัฒนธรรมชุมชน คิดเป็นร้อยละ 23.40 และถนนเลียบเมืองในแนวเส้นทางที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 20.90 ความต้องการพื้นที่

อนุรักษ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ส่วนใหญ่มีความต้องการวางแผนฟื้นฟูป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาการรักษาชุมชนเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตแบบล้านนา คิดเป็นร้อยละ 26.10 รวมถึงการอนุรักษ์ โบราณสถาน วัด พิพิธภัณฑสถาน คิดเป็นร้อยละ 23.20

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยหากมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านกายภาพของชุมชน ด้านสถานศึกษา สถานพยาบาล สถานีดับเพลิง ความต้องการกิจกรรมภายในชุมชน สวนสาธารณะ ลานกิจกรรม ศูนย์วัฒนธรรม และถนนเลียยมืองในแนวเส้นทางที่เหมาะสม เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ต้องคำนึงถึง การฟื้นฟูป่าไม้ รวมถึงต้องรักษาชุมชนเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตแบบล้านนา และต้องไม่กระทบต่อการอนุรักษ์ โบราณสถาน วัด พิพิธภัณฑสถาน

4.2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร พื้นที่เทศบาลตำบลเวียง

แนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ศึกษาจากแนวคิดการส่งเสริมกิจกรรมที่มีอยู่แล้วและปรับปรุงการใช้พื้นที่เพื่อให้เกิดกิจกรรมการอยู่อาศัยและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร พื้นที่เทศบาลตำบลเวียง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง	ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ	
	จำนวน	ร้อยละ
พัฒนาด้านการท่องเที่ยวทางเรือไปยังหลวงพระบาง		
การเข้าถึงท่าเรือ(รถโดยสาร)	116	28.60
บริเวณที่ตั้งท่าเรือ	46	11.30
อาคารท่าเรือ	26	6.40
เรือโดยสาร	45	11.10
อื่น ๆ	7	1.70
พัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน		
ศูนย์บริการประชาชน	99	24.40
ถนน	93	22.90
ไฟฟ้า	11	2.70
ประปา	26	6.40
อื่น ๆ	5	1.20
พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม		
ศูนย์บริการประชาชน	67	16.50
ร้านค้า OTOP	63	15.50
ศูนย์การค้าครบวงจร	63	15.50
ศูนย์กระจายสินค้าโลจิสติกส์	14	3.40
ท่ารถโดยสาร	34	8.40
อื่น ๆ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม ลิขสิทธิ์นี้ให้ด้วยเงื่อนไขให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วย ทางสัญจรพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง	ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ	
	จำนวน	ร้อยละ
พัฒนาด้านที่อยู่อาศัย		
แบบบ้านมาตรฐานฟรี	73	18.00
ให้คำปรึกษา	87	21.40
รูปทรงสถาปัตยกรรมล้านนา	44	10.80
แบ่งโซนกลุ่มอาคาร	15	3.70
อื่น ๆ	18	4.40

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ดังนี้ พัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือไปหลวงพระบาง ส่วนใหญ่ต้องการการเข้าถึงท่าเรือ (รถโดยสาร) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.60 รองลงมาคือ บริเวณที่ตั้งท่าเรือ คิดเป็นร้อยละ 11.30 การพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนใหญ่เลือกศูนย์บริการประชาชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.40 รองลงมาคือ ถนน คิดเป็นร้อยละ 22.90 ตามลำดับ พัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่วนใหญ่ต้องการศูนย์บริการประชาชน คิดเป็นร้อยละ 16.50 รองลงมา ร้านค้า OTOP และ ศูนย์การค้าครบวงจร คิดเป็นร้อยละ 15.50 ส่วนการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่มีความต้องการให้คำปรึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.40 รองลงมาแบบบ้านฟรี คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ในชุมชนกับความต้องการถนนเลี่ยงเมือง

ความสัมพันธ์	n= 406	
	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	189	46.60
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	71	17.50
กลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	15	3.70

จากตารางที่ 4.5 เกษตรกรมีความต้องการถนนเลี่ยงเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.60 รองลงมาเป็นค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.50 จากผลการสำรวจของข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาผังสัญจรของเทศบาลตำบลเวียง เพื่อเกิดประโยชน์จากการใช้พื้นที่ให้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลท้องถิ่นกับความต้องการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย

ความสัมพันธ์	n= 406	
	จำนวน	ร้อยละ
แบบบ้าน	73	18.00
ค่าปรึกษา	87	21.40
รูปทรงสถาปัตยกรรม	44	10.8
แบ่งโซนกลุ่มอาคาร	15	3.7

จากตารางที่ 4.6 บุคคลท้องถิ่น มีความต้องการพัฒนาที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านค่าปรึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.40 รองลงมาแบบบ้านฟรี คิดเป็นร้อยละ 18 คิดเป็นร้อยละ 3.70

ผลจากการสำรวจพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ที่เป็นเกษตรกร รองลงมาค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการถนนเลียบเมืองมากที่สุด เนื่องจากมีการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดปัญหาด้านคมนาคม และการอยู่อาศัยของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การนำเสนอแนวคิดในการวางผังชุมชนด้วยทางสัญจรเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ด้วยการสร้างถนนเลียบเมืองทำให้เกิดทางสัญจรและชุมชนใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดรูปแบบการใช้งานของแต่ละพื้นที่และประเภทของอาคารอย่างชัดเจนสอดคล้องเพื่อรองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจ และเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ ทั้งปัจจุบันและในอนาคต

4.3 บทสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นเวลา 2 สัปดาห์ คือ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 โดยใช้แบบสอบถามและสังเกต และแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งผลข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์แบ่งหัวข้อตามรายละเอียดดังนี้

ผลจากการสำรวจและสังเกต และแบบสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในสภาพการปัจจุบันในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบัน เป็นพื้นที่ราบ สลับกับเทือกเขา มีพื้นที่ด้านทิศตะวันออกบางส่วนติดกับแม่น้ำโขง ซึ่งฝั่งตรงข้ามคือ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประชากรอาศัยอยู่หลายเชื้อชาติ เช่น ไทลื้อ ขมุ มูเซอ แม้ว เย้า ประชากรส่วนมากทำอาชีพเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เช่น น้ำตกห้วยเม็ง และสวนป่าห้วยทรายมาน มีจุดชมวิว 2 ฝั่งของระหว่างไทย – ลาว ได้พื้นที่ติดน้ำโขงบริเวณตัวอำเภอเชียงของ ทำจับปลาบึก ปัจจุบันการล่าปลาบึกจะทำได้ปีละครั้งในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี เพื่อเป็นการสืบทอดการล่าปลาบึกให้คงอยู่ตามประเพณีของชาวบ้านหาดไคร้ และยังมีสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มากมาย เช่น กล้ายอบเนยศรีลานนา ผ้าทอศรีดอนชัยที่มีการสืบทอดมาแต่โบราณจากบรรพบุรุษของชาวไตลื้อสามารถได้ที่ศูนย์ผ้าทอไทลื้อตำบลศรีดอนชัย และสินค้าที่ดัดแปลงบ้านสถาน

ปัจจุบัน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเริ่มให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น สิ่งก่อสร้างที่พักอาศัยเริ่มมีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณบ้านห้วยเวียง จะมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ที่จะข้ามไปยังเมืองห้วยทรายที่ท่าเรือ บ้านห้วยเวียงฯ สามารถทำหนังสือ

เดินทางชั่วคราวเพื่อข้ามไปท่องเที่ยวได้ และนักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือจากท่าเรือบ้านหัวเวียงล่องน้ำโขงไปยังเมืองหลวงพระบางได้ มีการจัดงานถนนคนเดินที่ชาวบ้านในพื้นที่จะนำพืชผล ผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นมาจำหน่าย ซึ่งสิ่งที่ได้กล่าวมาข้างต้นล้วนสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียง จังหวัดเชียงราย มีจำนวนมากขึ้น เชียงของจึงเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ ซึ่งภาครัฐมีนโยบายให้เชียงของเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จึงจำเป็นจะต้องปรับขยายสาธารณูปโภค ระบบคมนาคม และผังเมืองการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและรูปแบบการสัญจรในพื้นที่นี้รวมถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการสัญจรในพื้นที่ศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษได้ตามทฤษฎีและแนวทางการคิดของผู้วิจัยที่ทักษะและแนวทางการพัฒนาในทิศทางที่สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพในลำดับต่อไป

แนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เทศบาลตำบลเวียง เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองเล็ก ๆ ที่มีความสำคัญ ทางด้านการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และเกษตรกรรม ซึ่งในอนาคต ตามแผนพัฒนาอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จะทำให้อำเภอเชียงของ มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เพื่อตอบรับ นโยบายของภาครัฐ ทางผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการพัฒนาระบบสัญจร เพื่อเชื่อมโยงการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว พร้อมทั้งตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ จากข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ โดยมีผังสัญจรเชื่อมโยงถนนสายหลัก และถนนสายรอง พร้อมทั้งกำหนดโซนการสร้างอาคารและที่พักอาศัยต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านกายภาพของพื้นที่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน พฤติกรรมและรูปแบบการสัญจรของชุมชน รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการสัญจร เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผังสัญจร ของเทศบาลตำบลเวียง ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนการศึกษาโดยสรุปดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจร ของเทศบาลตำบลเวียง ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการศึกษาโดยสรุป ดังต่อไปนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง จังหวัดเชียงราย

5.1.1.2 เพื่อทำการศึกษารูปแบบการวางผังสัญจร

5.1.1.3 เพื่อเสนอแนวทางการวางผังสัญจร เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

5.1.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ผู้ที่อยู่อาศัยและทำกิจกรรมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง จำนวน 8,179 คน นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 1,500 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ที่อยู่อาศัยและทำกิจกรรมในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง จำนวน 360 คน และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 40 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือในการวิจัยออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

5.1.3.1 แบบสำรวจและสังเกตสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่

5.1.3.2 แบบสอบถามความคิดเห็นประชาชนในเขตพื้นที่และนักท่องเที่ยว

5.1.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ

5.1.4.1 การสร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้แบบสำรวจและสังเกต และแบบสอบถามความคิดเห็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.4.1.1 การสำรวจและสังเกตกรณีศึกษา ผู้วิจัยจะทำการออกแบบและวางแผนการเอกดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) รวบรวมข้อมูลด้านเอกสารสิ่งพิมพ์ แผนที่ ภาพถ่ายและข้อมูลจาก Website ที่เกี่ยวข้อง

(2) ร่างแบบสังเกตกรณีศึกษา โดยครอบคลุมข้อมูลด้านลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

(3) ทำการสำรวจและสังเกตกรณีศึกษา

(4) สรุปผลการสำรวจและสังเกต

สำหรับข้อมูลจากการสำรวจและสังเกตข้างต้นจะเป็นข้อมูลทางด้านกายภาพที่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นตามกระบวนการวิจัยต่อไป

5.1.4.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็น

ในการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยสำหรับประชากรในพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยจะทำการศึกษาและออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ Website และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
แนว

ทางการพัฒนาผังสัญญาณ

(2) ศึกษาข้อมูลจากสภาพพื้นที่จริง ณ บริเวณเทศบาลตำบลเวียง และสะพาน

มิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4

(3) ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยแบ่งแบบสอบถามความคิดเห็น

ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่ศึกษาโดยครอบคลุมข้อมูลดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ การประกอบอาชีพ จำนวนปีที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และ บริเวณสะพานมิตรภาพไทยลาว- แห่งที่ 4

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมชม เทศบาลตำบลเวียงและพื้นที่ใกล้เคียง

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นถึงแนวทางการพัฒนาผังชุมชนเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

(4) นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้วนำไปทดลองใช้ (Pilot Survey) กับพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ที่ศึกษา

(5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

(6) ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วใน

พื้นที่ศึกษา

(7) สรุปผลการการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น

ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นดังกล่าว จะเป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญญาณของ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการสำรวจ และสังเกตตามกระบวนการวิจัยต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.4.2 การตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

(1) แบบสำรวจและสังเกต ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจและสังเกตไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการผู้มีประสบการณ์สอนทางสถาปัตยกรรมและการออกแบบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของถ้อยคำสำนวนภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

(2) แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีคุณสมบัติ คือ เป็นนักวิชาการที่มีประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษาด้านวิจัย และนักวิชาการผู้มีประสบการณ์สอนทางสถาปัตยกรรมและการออกแบบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของถ้อยคำสำนวนภาษาที่ใช้ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่วมกับผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

(3) การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ศึกษา (Pilot Survey) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ทำการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งแบบสำรวจการสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็น นำไปใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ศึกษา เพื่อวัดความเข้าใจของเนื้อหาของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการลงพื้นที่สำรวจศึกษาจริง

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แบบสำรวจและสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและโดยแบ่งตามขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

5.1.5.1 ผู้วิจัยติดต่อส่วนงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเทศบาลตำบลเวียง เพื่อขอข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิจัยและข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวรวมถึงขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่

5.1.5.2 ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสำรวจการสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นที่แก้ไขสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วเพื่อที่จะไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

5.1.5.3 ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่ภาคสนามโดยใช้แบบสำรวจ และการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพการณปัจจุบันของพื้นที่เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผังชุมชนด้วยสัญญาณ พื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และบริเวณสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4

5.1.5.4 ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษา เพื่อทำการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาผังสัญญาณ

5.1.5.5 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจการสังเกตและการทำแบบสอบถามความคิดเห็นในเขตพื้นที่ศึกษา

5.1.5.6 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจการสังเกต และจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่ถูกต้องทำการคัดแยกข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประมวลผลได้ กับส่วนที่ต้องทำการเก็บข้อมูลซ่อมแซม

5.1.5.7 ลงพื้นที่ภาคสนามเก็บข้อมูลส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์อีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5.8 สรุปผลการเก็บข้อมูลจากแบบสำรวจการสังเกตและแบบสอบถามความคิดเห็นไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

5.1.6 สรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1.6.1 ผลจากการสำรวจและสังเกตและสอบถามความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในสภาพการณ์ปัจจุบันในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่าระบบและลักษณะเส้นทางสัญจรในการเข้าถึงหมู่บ้าน สามารถแบ่งกลุ่มเส้นทางสัญจรออกเป็น 3 เส้นทาง คือ 1. ทางหลวงหมายเลข 1020 จาก อำเภอเทิง มา เชียงของ เทศบาลตำบล อำเภอเชียงของ เป็นเส้นทางสัญจรสายรองผิวถนนคอนกรีตขนาด สามช่องจราจร มาสิ้นสุดที่หน้าเทศบาลอำเภอเชียงของ บริเวณหน้าตลาด ส่วนต่อเป็น ถนนคอนกรีตขนาด สองช่องจราจร สวนทางกัน ถึงท่าเรือบ๊อค บริเวณหมู่ 1 ทางทิศเหนือ ต่อด้วยถนนทางหลวงหมายเลข 1129 จากเชียงของไป อำเภอเชียงแสน มีไหล่ทางบางบริเวณ เชื่อมโยงกับถนนสายหลัก ไม่มีทางเท้าบางช่วง มีความคับแคบ และยังขาดที่จอดรถในบางพื้นที่ การก่อสร้างปลูกอาคารชิดแนวถนน และไม่ได้มีการจัดแบ่งโซนการใช้อาคาร และการสัญจร ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เข้าถึงทุกหมู่บ้าน 2. เส้นทางถนนทางด้านทิศตะวันตกถนน เชื่อมต่อหมู่บ้าน เป็นทางขึ้นเขา ผิวถนนคอนกรีต พื้นที่ส่วนมากเป็นที่ราบและเนินเขา ไม่มีทางเท้า มีความคับแคบ และยังขาดที่จอดรถในบางพื้นที่ การก่อสร้างปลูกอาคารชิดแนวถนน ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เข้าถึงทุกหมู่บ้าน 3. เส้นทางถนนทางด้านทิศตะวันออกเป็นถนน เข้าหมู่บ้านเป็นถนนทางเลียบบนน้ำโขง และยังเป็นที่ตั้งของสะพานไทยลาว แห่งที่ 4 เส้นทางสาธารณะไม่สามารถต่อเข้ากับสะพานได้ มีไหล่ทางบางบริเวณ เชื่อมโยงกับถนนสายหลัก ไม่มีทางเท้า มีความคับแคบ และยังขาดที่จอดรถในบางพื้นที่ การก่อสร้างปลูกอาคารชิดแนวถนน ระบบไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ เข้าถึงทุกหมู่บ้าน

5.1.6.2 จากการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับพฤติกรรมและรูปแบบการสัญจร พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ใช้จักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง และใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนน้อย ส่วนนักท่องเที่ยวใช้รถยนต์ส่วนตัวและจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางสัญจรมาท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่เขื่อนนั้นมีการเดินทางมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว เพื่อท่องเที่ยว และรับประทานอาหาร เพื่อเดินทางต่อไปยัง ท่าทราย ประเทศลาว หรือหลวงพระบาง เนื่องจากเส้นทางหลักมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งการค้าการขนส่ง ประกอบกับมีทัศนียภาพทางวัฒนธรรมของเมืองเก่า การค้าขายแดนที่ยังคงอยู่จนถึงปัจจุบัน ส่วนนักท่องเที่ยวเลือกใช้เส้นทางนี้เป็นทางผ่านไปยังท่าเรือและหมู่บ้านชาวเขา เส้นทางมีความคับแคบ ไม่มีทางเดินเท้า และยังขาดที่จอดรถในบางพื้นที่

5.1.6.3 จากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทางสัญจร ผู้วิจัยได้แบ่งรายละเอียดเป็น 3 ส่วน คือ 1. ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนาเส้นทางสัญจร พบว่าประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระดับมาก ในเรื่องการสร้างถนนเลียบบนน้ำโขง โดยจัดแบ่งโซนประเภทจุดจอดรถเพิ่มเติมในแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมทางทัศนียภาพในรูปแบบท้องถิ่น และให้เป็นเส้นทางที่มีการเชื่อมโยงในเขตพื้นที่และใกล้เคียง 2. ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ให้มีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก ในเรื่องจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในแหล่ง

ห้องเที่ยวในรูปแบบการบริการรถยนต์และเรือนำเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวกันเป็นกลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อน โดยแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีป้ายบอกเส้นทาง โทรศัพท์สาธารณะ พร้อมด้วยระบบไฟฟ้าแสงสว่างอาจมีซุ้มทางเข้าหรือป้ายแสดงการต้อนรับของชุมชนและมีรูปแบบที่เป็นสัญลักษณ์แบบท้องถิ่น 3. ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาด้านการก่อสร้างอาคาร ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการให้คำปรึกษาและรูปแบบอาคาร เพื่อให้เหมาะสมกับศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ของอำเภอเชียงของ จึงควรอนุรักษ์และสร้างอาคารในรูปแบบไทยล้านนา ซึ่งเป็นจุดแข็งของพื้นที่และเป็นเสน่ห์ของเมือง บ้าน, อาคารพาณิชย์ และสิ่งก่อสร้างทั้งหมด บริเวณ สองข้างทาง จึงควรมีแบบอาคารสำเร็จรูปเพื่อไว้บริการประชาชน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมีข้อสรุปผลการวิจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พฤติกรรมและรูปแบบการสัญจรของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือน เพื่อที่จะเสนอแนวทางการพัฒนาระบบสัญจรให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ และเป็นส่วนช่วยในการผสมผสานระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่เข้าด้วยกันซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยมีการแยกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

5.2.1 การอภิปรายผลการศึกษารายละเอียด จากการเก็บรวมข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.2.1.1 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพปัจจุบันในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยทำการสำรวจและสังเกต ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1)ระบบเส้นทางสัญจรของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการสัญจรทางถนน การเดินเท้า จักรยาน รวมไปถึงพื้นที่จอดรถ ส่วนใหญ่ยังขาดการจัดโซนของเส้นทาง เนื่องจากในชุมชนมีการสัญจรในรูปแบบที่หลากหลายและขาดการเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ ถนนสัญจรหลักยังขาดเส้นทางจักรยานและทางเท้ามีการเชื่อมต่อไม่สมบูรณ์ ส่วนถนนสายรองในเขตชุมชนมีความคับแคบ และชำรุด อาคารบ้านเรือนปลูกชิดถนนเนื่องจากลักษณะเฉพาะพื้นที่ชุมชนและการใช้ที่ดินรวมถึงพฤติกรรมความเป็นอยู่ และขาดทางเท้า จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบสาธารณูปโภค การสัญจรดังกล่าว เพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่รองรับการขยายตัว ซึ่งสอดคล้องกับฉันทกมล บุญรัตน์ (2551:2) กล่าวว่าลักษณะเส้นทางสัญจรเป็นผลมาจากลักษณะเฉพาะพื้นที่ ระบบถนนและการใช้ที่ดินรวมถึงพฤติกรรมการเดินทาง และนำไปสู่ปัญหาการจราจร และผลกระทบ 2) ทรัพยากรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง มีลักษณะที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ วิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณียังคงความสมบูรณ์ โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่ได้รับการกล่าวขานสืบทอดจากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว ดังนั้นพื้นที่แห่งนี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน ที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นเอกลักษณ์ มีความเกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศน์ วัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้สอดคล้องกับ ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร (2542:43) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบชี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยพิจารณาจากสถานที่ตั้ง ลักษณะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายๆด้าน ทั้งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และ ศาสนา กิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น และพื้นที่ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมจากชุมชน 3) สิ่งอำนวยความสะดวกประกอบบริเวณ และโครงสร้างพื้นฐานตาม แนวพัฒนา จังหวัดเชียงราย ที่เกี่ยวข้องกับการสัญจร อาทิเช่น ป้ายบอกทาง ป้ายชื่อชุมชน ศูนย์บริการประชาชน ศาลาที่พัก ศูนย์รักษาความปลอดภัย ศูนย์อาหารและสินค้าชุมชน ที่จอดรถ แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ยังมีไม่เพียงพอ ขาด รุด เสื่อมโทรมขาดการ ปรับปรุงบำรุงรักษา ประกอบกับ ลักษณะของการใช้งานเป็นแบบชั่วคราว อาจรวมไปถึงชุมชนที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกน้อย การขาดการผลักดันและการส่งเสริมจากหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งสอดคล้อง กับ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และคณะ(2555) ที่กล่าวถึงสภาพปัญหาของพฤติกรรมการเดินทางและทัศนคติของประชาชนต่อ ศาสนสถานและแหล่งประวัติศาสตร์ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดที่จอดรถ ไม่มีเส้นทางจักรยาน การขาดป้ายข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.2.1.2 พฤติกรรมและรูปแบบการสัญจร ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง นั้นมีลักษณะ พฤติกรรมและรูปแบบการสัญจรที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่คนในชุมชนใช้จักรยานและจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทาง เนื่องจากพื้นที่ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเขตชุมชน ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ใกล้เคียงกัน ส่วนนักท่องเที่ยวใช้จักรยานยนต์และใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางสัญจรมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวนั้นมีการเดินทางมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ประกอบกับการสัญจรมาท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางที่เป็นถนนสายหลักเนื่องจากง่ายและสะดวกต่อการเดินทาง โดยพฤติกรรมส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนจะเดินทางในรูปแบบเพื่อมาพักผ่อนหย่อนใจและการชมธรรมชาติทัศนียภาพ การล่องเรือไปหลวงพระบาง แต่การท่องเที่ยวในรูปแบบทางประวัติศาสตร์ และกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมยังได้รับความสนใจค่อนข้างน้อย เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์และการทำกิจกรรมท่องเที่ยวในแบบ การเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวหรือการบริการจัดนำเที่ยวจากคนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดแนวทางและ โครงข่ายการท่องเที่ยวที่ผสมผสานในเขตพื้นที่ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ พัศตราภรณ์ มีศิริ (2547:35) กล่าวว่าทิศทางของแนวการสัญจรของผู้ใช้ขึ้นอยู่กับรูปลักษณะทางกายภาพของเมือง และความงามที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางธรรมชาติตลอดแนวเส้นทาง

5.2.1.3 ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาเส้นทางสัญจรเทศบาลตำบลเวียงเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย จากข้อมูลและการวิเคราะห์ถึงทรัพยากรในเขตพื้นที่ด้านต่างๆในสภาพปัจจุบันและการสอบถามความคิดเห็นส่วนใหญ่ให้ความเห็นต่อการจัดเส้นทางเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากในเขตพื้นที่มีแหล่งเที่ยวกระจายตัวตามเส้นทาง ซึ่งทางสัญจรดังกล่าวยังขาดการพัฒนาทำให้นักท่องเที่ยวไม่ให้ความสนใจและยังไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้งหมด เนื่องจากยังขาดระบบ สาธารณูปโภคที่จำเป็นพื้นฐานต่อการสัญจรและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไม่มีป้ายบอกทาง ถนนมีความชำรุด ร้านค้า ที่จอดรถ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถตอบสนองแก่นักท่องเที่ยวและคนในชุมชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (2554: 22) ที่กล่าวถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ การสร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและการเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวส่วน สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว (สิทธิศักดิ์ เตียงงา. 2555)[online] ได้กล่าวถึงสิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศจะต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวันและการบริการแก่นักท่องเที่ยวประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1.สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อันได้แก่ การไฟฟ้า การคมนาคม เป็นต้น 2.สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย 3.สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ ที่สนับสนุนความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว

ดังนั้นในแนวทางการพัฒนาระบบเส้นทางสัญจรเทศบาลตำบลเวียง เพื่อท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จะต้องศึกษาลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงลักษณะพฤติกรรมและรูปแบบของพื้นที่อย่างถ่องแท้ด้วยวิธีการ สสำรวจและสังเกต สอบถามความคิดเห็น ซึ่งใช้เป็นข้อมูลประกอบสำหรับแนวทางการพัฒนาและเกิดโครงข่ายทางสัญจรในชุมชนและการท่องเที่ยวในรูปแบบการวางผังโดยใช้เกณฑ์ในการเดินทางที่สะดวก ส่งเสริมกิจกรรมในพื้นที่ให้เกิดความหลากหลาย เป็นโครงข่ายที่เป็นแบบผสมผสานสามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต ชุมชนและวัฒนธรรมการท่องเที่ยวธรรมชาติประวัติศาสตร์ควบคู่ไปกับการสร้างความสะดวกในการประกอบกิจกรรมต่างๆ กระทำได้ง่ายขึ้นและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มาเยือนรวมถึงช่วยป้องกันและลดผลกระทบต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนเพื่อให้การท่องเที่ยวเกิดสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม เป็นการเพิ่มศักยภาพและสร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสอดคล้องกับภาพทฤษฎีสถิติวิฑูฒิ และศราวุฑ เปรมใจ (2554:7) ที่กล่าวถึงระบบการสัญจรและทางเลือกในการเดินทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของเมือง ที่ทำให้โครงข่ายของการสัญจรของเมืองมีความสมบูรณ์ สามารถรองรับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทางและการเดินทางชมเมือง ทางเลือกในการเดินทางที่เหมาะสมต้องส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่และบริเวณเส้นทางสัญจร โดยโครงข่ายการสัญจรที่สมบูรณ์นอกจากจะก่อให้เกิดความน่าสนใจในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ยังช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชาวเมือง ช่วยการใช้พลังงานในการเดินทาง สนับสนุนการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า และช่วยพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

5.2.2 การพัฒนาเส้นทางสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

จากผลสรุปและข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางเพื่อใช้ในการพัฒนาเส้นทางสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ได้ดังนี้

5.2.2.1 การพัฒนาและปรับปรุงรวมถึงการจัดเส้นทางสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงให้ตอบสนองแก่ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวโดยการจัดลำดับความสำคัญและพฤติกรรมการณ์สัญจรในรูปแบบการเดินทางที่หลากหลายในพื้นที่ที่เหมาะสม ให้มีความสะดวกสบายต่อการเดินทาง รวมถึงการจัดประเภทพื้นที่ของเส้นทาง ถนน ทางเท้า ทางจักรยาน ทางน้ำ และพื้นที่จอดรถเพิ่มเติมในแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว เพื่อให้การสัญจรเข้าถึงพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกับลักษณะพื้นที่ เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์การใช้งานสูงสุดต่อการเข้าถึงพื้นที่ของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวและสอดคล้องกับลักษณะวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งหนาท แสงสีหนาท (2554:65) ที่ได้กล่าวว่าแนวความคิดลัทธิชุมชนยุคใหม่เป็นแนวความคิดที่ประยุกต์ใช้พื้นที่โดยเพิ่มทางเลือกในการสัญจรที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของชุมชนและนักท่องเที่ยว เช่น การขยายทางเท้าให้กว้างขึ้น เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะงานวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2.2 การพัฒนาระบบโครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่โดยการจัดลำดับศักยภาพที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่และใกล้เคียงให้เกิดระบบการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวที่พัฒนาและแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเพื่อเร่งและส่งเสริมการพัฒนาทำให้เศรษฐกิจของพื้นที่เติบโตและพัฒนาตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้โดย เชื่อมโยงพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงด้วยระบบโครงข่ายถนนและระบบขนส่งสาธารณะเพื่อการเดินทางที่สะดวกสบาย และรวดเร็วรวมทั้งการแก้ไขปัญหาการจราจร โดยที่สามารถตอบสนองของการท่องเที่ยวและชุมชนและสอดคล้องกับศักยภาพต่อการสัญจรและสมบูรณ์แบบของระบบโครงข่าย ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การสัญจรของสิงหนาท แสงสีหนาท (2554:65) ที่กล่าวถึง แนวความคิดที่ประยุกต์ใช้กับพื้นที่ศึกษาโดยเพิ่มทางเลือกในการสัญจรที่หลากหลาย โดยมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญคือ 1 หลักเกณฑ์ทางเดินที่สะดวก (Walk ability) อันได้แก่การให้ความสำคัญกับทางเดินเท้าโดยให้มีความสัมพันธ์กัน ดำรงความมีชีวิตของทางเท้าและโครงข่ายที่เชื่อมกัน 2) เกณฑ์ระบบถนนเป็นโครงข่าย (Connectivity) ที่สะดวกในการสัญจร สร้างจิตสำนึก ด้านจิตวิญญาณของสถานที่ รวมถึงความสะดวกสบาย ความปลอดภัย ความเหมาะสมของการเดินทาง 3) เกณฑ์โครงข่ายการสัญจรคุณภาพ (SmartTransportation Network) สามารถเชื่อมโยงเมืองย่านและชุมชน ระบบการสัญจรมีการออกแบบที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบการเดินทางที่หลากหลาย 4) เกณฑ์ประโยชน์พื้นที่แบบผสมผสาน (Mixed Use) เป็นการจัดให้มีพื้นที่กิจกรรม ใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลาย

5.2.2.3 กำหนดพื้นที่ของกลุ่มกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงให้เกิดการเชื่อมต่อกันอย่างเป็นระบบโครงข่ายและให้มีความสัมพันธ์ สามารถเชื่อมโยงระบบโครงข่ายและระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นระบบการสัญจรที่มีการเชื่อมต่อทุกๆ กิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงชุมชน โดยคำนึงถึงโครงข่ายความสัมพันธ์การเชื่อมโยงกับระบบขนส่งสาธารณะของเมืองรูปแบบกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาเส้นทางผังแม่บทของการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองพัทยา (2552 : 4-8) และพื้นที่เชื่อมโยงโดยการพัฒนาเส้นทางเพื่อให้เชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆในพื้นที่โดยการพัฒนาเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตชุมชนศาสนา วัฒนธรรม ธรรมชาติ ภูมิทัศน์ทางทะเล

5.2.2.4 สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณในเส้นทางสัญจรและแหล่งท่องเที่ยวถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสัญจรสร้างความสะดวก การทำกิจกรรมทำได้ง่ายขึ้น โดยคำนึงถึงการให้บริการและตอบสนองแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว ในการพัฒนาจะเป็นเครื่องมือสื่อในการให้ความรู้สร้างความเข้าใจอำนวยความสะดวกแก่การเดินทางและท่องเที่ยว และไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยวและชุมชน รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวได้อย่างเต็มศักยภาพและประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมให้มี สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ประวัติความเป็นมาป้ายเส้นทาง สำหรับผู้เยี่ยมชม การจัดเส้นทางจักรยาน ทางเท้า และอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมไปถึงสิ่งประกอบบริเวณต่างของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ป้ายทางเข้าชุมชน ป้ายแสดงการต้อนรับ ศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวที่แสดงข้อมูลและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว ร้านค้าจำหน่ายอาหาร/ร้านจำหน่ายของฝากที่ระลึกที่ต้องจัดระเบียบและการจัดแบ่งโซน ศาลาที่พักริมทาง หน่วยบริการรักษาความปลอดภัย ทำเทียบเรือในแหล่งท่องเที่ยวที่มีการสัญจรทางน้ำและแหล่งท่องเที่ยวโดยการปรับปรุง ให้ตอบสนองการใช้งาน ซึ่งลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณดังกล่าวสามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ในรูปแบบเฉพาะถิ่นซึ่งสอดคล้องกับศูนย์วิจัยป่าไม้ (2541) และบุรารัตน์ โยธีสเวต (2548) ที่กล่าวถึงสิ่ง

อำนวยความสะดวก หมายถึงสิ่งที่สร้างความสะดวกต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจต่อการประกอบกิจกรรมต่างๆสามารถตอบสนองแก่ผู้มาเยือน สร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวและรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ทางการท่องเที่ยวได้ และรูปแบบของสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณเช่น ม้านั่ง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่ ต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความแข็งแรงมีจำนวนเพียงพอ มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นตั้งเป็นระเบียบสวยงาม และสอดคล้องกับ (สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ : online) กล่าวถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวแบบท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรจะสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นและควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวได้ตระหนักถึงเจตนาของของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกควรเป็นเสมือนการสร้างแบบอย่างสำหรับนักท่องเที่ยว ควรให้อารมณ์และความรู้สึกที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวได้ตระหนักว่าได้เข้ามาอยู่ใกล้ชิดธรรมชาติและมีพฤติกรรมคล้อยตามในการรักษาธรรมชาติช่วยในการป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แนวทางการดำเนินงานการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) มีป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวทั้งถนนหลัก ถนนสายรองเป็นระยะ รวมทั้งทำป้ายบอกชื่อสถานที่ และจัดให้มีที่พักริมทาง 2) จัดที่พักที่มีความสะอาดเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่สามารถใช้งานได้ อย่างเหมาะสม 3) มีสถานที่ประกอบอาหารเป็นสัดส่วน สะอาด ถูกสุขลักษณะจัดให้มีการแยกขยะมีบ่อน้ำทิ้ง มีการควบคุมแมลงรบกวนและแมลงนำโรคที่ถูกต้อง 4)วางแผนจัดการท่องเที่ยวในชุมชน และจัดทำทะเบียนสมาชิกที่มีความพร้อมในการให้บริการ โดยมีการอบรม ศึกษาดูงานเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชุมชน 5) จัดให้มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อบริการนักท่องเที่ยวด้านการแนะนำสถานที่ทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวและข้อปฏิบัติในการท่องเที่ยวชุมชน

5.2.3 แนวทางการออกแบบระบบเส้นทางสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอ เชียงของจังหวัดเชียงราย

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาเส้นทางสัญจร เทศบาลตำบลเวียง ผลสรุปและข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการออกแบบและปรับปรุงโดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.3.1 การจัดระบบโครงข่ายการสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากข้อมูลทางกายภาพและข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวแสดงให้เห็นว่าในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากมายตั้งอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่ซึ่งอยู่ห่างกันไม่ไกลมากนัก ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดและข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเห็นว่าในแนวทางการออกแบบระบบโครงข่ายการสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ควรจัดระบบผังโครงข่ายของถนนทางสัญจรท่องเที่ยวและชุมชนให้เชื่อมโยงถึงกันทั้งทางบกและทางน้ำ โดยจัดระบบโครงข่ายคมนาคมในเขตพื้นที่เพื่อให้สัมพันธ์กับระบบการสัญจรเดินทางเชื่อมโยงกับชุมชนแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆและมีการจัดจุดเชื่อมต่อในการสัญจร ทางถนน ทางเท้า ทางจักรยาน และการสัญจรทางน้ำ ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวและมีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ จัดระบบเส้นทางเดิมให้คงสภาพไว้ โดยเน้นเส้นทางที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้มากที่สุดและสามารถเชื่อมต่อให้เป็นโครงข่ายระบบเกิดความต่อเนื่องที่ดี สอดคล้องกับสภาพการใช้ที่ดิน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.3.2 ถนนเส้นทางการสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากข้อมูลทางกายภาพและข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว พบว่าในเขตพื้นที่มีถนนทางสัญจรในถนนสายรองส่วนใหญ่ มีความชำรุด คับแคบไม่มีทางเท้า และไม่ได้แบ่งโซนการสัญจรแต่ละประเภท โดยทำการปรับปรุง ถนนสายหลักที่สัญจรจากตัวเมืองเชียงรายในส่วนของทางเท้าโดยปรับปรุงให้เชื่อมต่อกันอย่างสมบูรณ์ต่อเนื่อง จัดแบ่งโซนพื้นที่ทางจักรยานและทางข้ามให้ชัดเจน เนื่องจากทางสัญจรนี้มีรถวิ่งผ่านคับคั่งอาจเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้จักรยานได้รวมถึงการจัดภูมิทัศน์ในแนวเส้นทางร่วมด้วย ในส่วนของถนนสายรองทั้งสองสายจะต้องดำเนินการปรับผิวเส้นทางโดยเฉพาะเส้นทางชุมชน และจัดระบบโซนเส้นทางเนื่องจากพื้นที่มีชุมชนมีการอาศัยอยู่ค่อนข้างหนาแน่น เพิ่มระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ได้แก่ ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ทางเท้า รวมถึงที่จอดรถในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมโดยเน้นการแบ่งโซนเส้นทางสัญจรที่ต้องคำนึงถึงลักษณะและความสอดคล้องกับชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดสภาพสูงสุดและสามารถตอบสนองกับชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

5.2.3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณในเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในเส้นทางสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากข้อมูลทางกายภาพและข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว พบว่าในเขตพื้นที่ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งประกอบบริเวณในแนวเส้นทางหรือยังมีรูปแบบการใช้งานเป็นแบบชั่วคราว โดยทำการออกแบบปรับปรุงพัฒนาในส่วนของป้ายบอกเส้นทาง ป้ายบอกข้อมูล ป้ายอธิบายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่พิกัดทาง รวมไปถึงสิ่งประกอบบริเวณที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางซึ่งได้แก่ ป้ายทางเข้าชุมชน ป้ายแสดงการต้อนรับ ศูนย์บริการประชาชน ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวแสดงข้อมูลและเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว ร้านค้าจำหน่ายอาหาร/ร้านจำหน่ายของฝากที่ระลึก ศาลาที่พักพิงทาง หน่วยบริการรักษาความปลอดภัย ท่าเทียบเรือในแหล่งท่องเที่ยวที่มีการสัญจรทางน้ำและแหล่งท่องเที่ยวโดยการปรับปรุง ให้ตอบสนองการใช้งานของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวโดยจัดวางในตำแหน่งเส้นทางที่เหมาะสมโดนมีรูปทางสถาปัตยกรรมในรูปแบบที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ผังเส้นทางสัญจร เน้นตามความต้องการตามพฤติกรรมการใช้งานของชุมชนและนักท่องเที่ยว เชื่อมโยงไปถึง ร้านค้า ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ
2. ผังการใช้ที่ดิน เสนอการใช้ที่ดินบริเวณถนนสายหลักแต่ละชุมชน เพื่อประโยชน์การใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับการขยายตัวของเมือง ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังต่อไปนี้

ช่วงที่ 1 กำหนดพื้นที่การใช้ที่ดินบริเวณ 2 ข้างทางถนน สะพานไทยลาว แห่งที่ 4 ตั้งแต่ ถนน 2010 ถึง บริเวณริมแม่น้ำโขง หมู่บ้านดอนมทาวัน ควบคุมด้านการก่อสร้างอาคารและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมทุกประเภทสร้างได้ไม่เกิน 2 ชั้น และต้องใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมทางภาคเหนือเท่านั้น

ช่วงที่ 2 การให้คำปรึกษาและแบบบ้านมาตรฐานอาคารทุกประเภทฟรีให้แก่ประชาชน

ช่วงที่ 3 ระยะเวลา เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสาธารณูปโภค เช่น ระบบประปา ไฟฟ้า

ป้ายบอกทิศทาง ระบบบำบัด ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เสนอทางเลี่ยงเมือง ผลจากการสำรวจพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ที่เป็นเกษตรกร รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการถนนเลี่ยงเมืองมากที่สุด เนื่องจากมีการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดปัญหาด้านคมนาคม และการอยู่อาศัยของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การนำเสนอแนวคิดในการวางผังชุมชนด้วยสัญญาเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัด เชียงราย ด้วยการสร้างถนนเลี่ยงเมืองทำให้เกิดทางสัญจรและชุมชนใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องกำหนด รูปแบบการใช้งานของแต่ละพื้นที่และประเภทของอาคารอย่างชัดเจนสอดคล้องเพื่อรองรับการ ขยายตัวด้านเศรษฐกิจ และเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ ทั้งปัจจุบันและในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 5.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม

ปัจจัย	แนวทางเลือก		
	A	B	C
การค้าและบริการ	1	2	2
เกษตรกรรม	1	2	3
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมทางการท่องเที่ยว	3	1	2
ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคม	2	1	3
รวม	7	6	10

แนวทางเลือก

A = ผังเส้นทางสัญจร B = ผังการใช้ที่ดิน C = ทางเลี่ยงเมือง

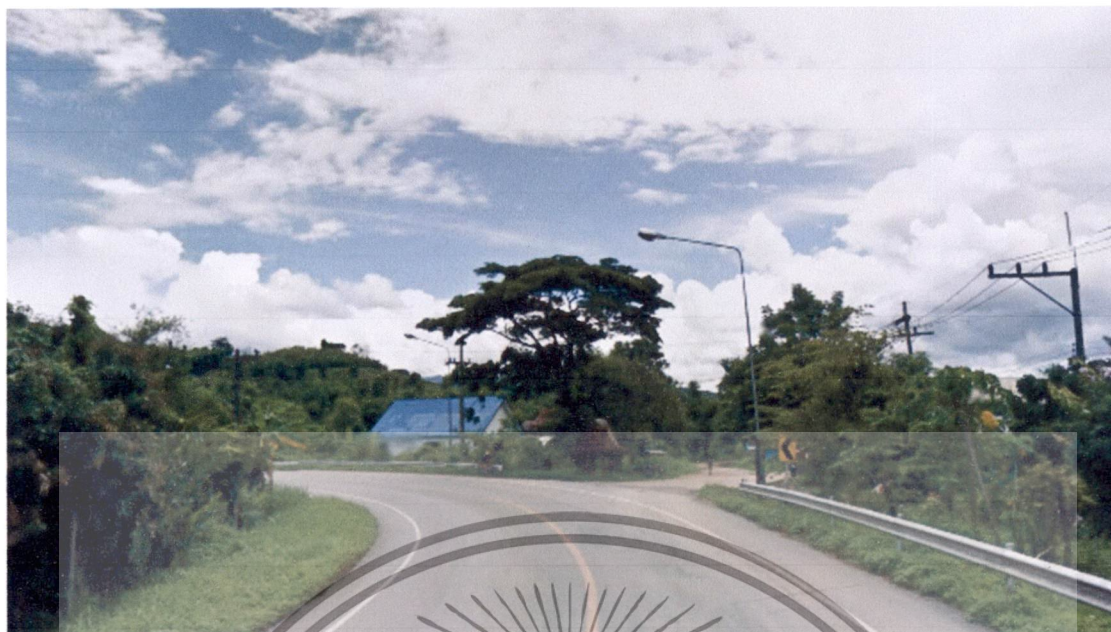
จากตาราง เปรียบเทียบเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม สรุปได้ว่า แนวทางเลือก C เหมาะสมที่สุดในการนำไปวางผังและออกแบบ ซึ่งสามารถทำการวิเคราะห์ รายละเอียดตามเกณฑ์การคัดเลือกในแต่ละรูปแบบของเส้นทางสัญจร ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1 แสดงภาพถนนเลี่ยงเมืองและจุดเชื่อมต่อ

ที่มา: แผนที่เทศบาลตำบลเวียง <https://map.google.co.th>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2 แสดงภาพถนนทางหลวงหมายเลข 1074 บริเวณ (A) ห่างจากเทศบาลตำบลสถาน 500 เมตร เป็นจุดเริ่มต้นถนนเลี้ยวเมืองที่จากจังหวัดเชียงราย
ที่มา: แผนที่เทศบาลตำบลเวียง <https://map.google.co.th>

ภาพที่ 5.3 แสดงภาพการปรับปรุงทางแยกบริเวณ (A) เป็นแบบวงเวียน
ทางซ้ายไปเชียงราย ทางขวาไปถนนเลี้ยวเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.4 แสดงภาพทางแยกจุดตัดระหว่างทางหลวงหมายเลข 1020 ตัดจาก
ทางหลวงหมายเลข 1074 ที่มาจากจังหวัดเชียงราย
ที่มา: แผนที่เทศบาลตำบลเวียง <https://map.google.co.th>

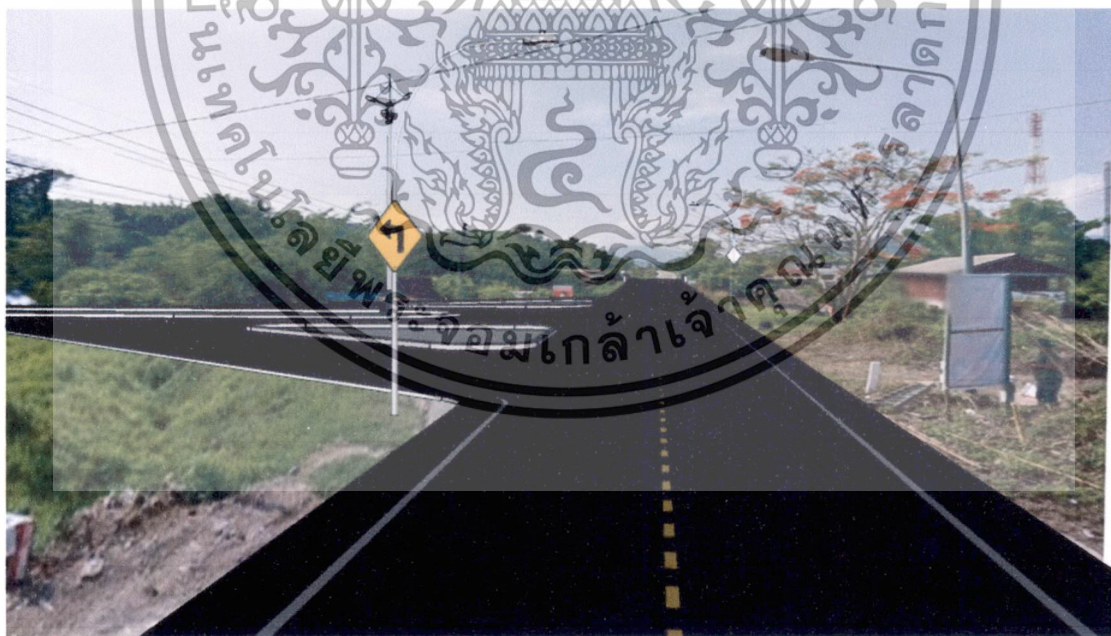

ภาพที่ 5.5 แสดงภาพทางแยกจุดตัดระหว่าง ทางหลวงหมายเลข 1020
ตัดกับถนนสะพานไทย-ลาว 4 บริเวณจุดที่ (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

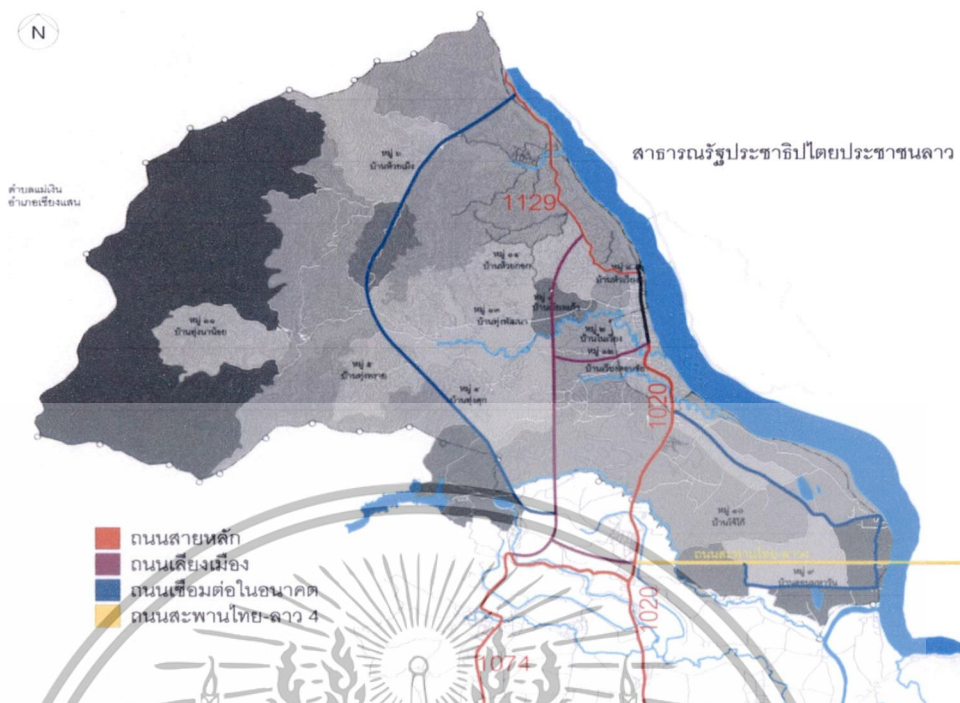

ภาพที่ 5.6 แสดงภาพถนนทางหลวงหมายเลข 1129 บริเวณ (B) บริเวณหมู่ 6
บ้านห้วยเม็ง ตรงไปอำเภอเชียงแสน
ที่มา: แผนที่เทศบาลตำบลเวียง <https://map.google.co.th>

ภาพที่ 5.7 แสดงภาพการปรับปรุงทางแยกบริเวณ (B) เป็นสามแยก
เลี้ยวซ้ายไปถนนเลียงเมือง ตรงไปอำเภอเชียงแสน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.8 แสดงพื้นที่เส้นทางส่วนเพิ่มเติมถนนเลี้ยงเมือง และทางเชื่อมต่อในอนาค
ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

จากข้อมูลพื้นฐานทางหลวงในปัจจุบันมาประกอบการพิจารณาเสนอแนะทางเลี้ยงเมือง มีถนนสายหลัก 2 สาย คือ 1020 มาจาก จังหวัดพะเยา และ 1074 มาจาก จังหวัดเชียงราย ถนนทั้ง 2 สายนี้ ใช้เป็นเส้นทางเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว เพื่อข้ามฝั่งไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผ่านทางท่าเรือบัก ข้ามแม่น้ำโขง ไปยังอำเภอท่าทราย ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันได้เปิดการใช้งานสะพานไทยลาว แห่งที่ 4 บริเวณถนนสาย 1020 ที่ปากทางเข้าตำบลสถาน และ ตัวสะพานอยู่ที่ หมู่ 9 เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จึงทำให้ระบบคมนาคมเปลี่ยนเส้นทางและมีแนวโน้มที่จะมีการใช้งานมากขึ้นจากการพิจารณาข้อมูลเพื่อนำมากำหนดเส้นทางเลี้ยงเมืองจาก

เส้นทางเลี้ยงเมืองสายหลัก เริ่มจาก (A) ถนนสาย1074 ห่างจากเทศบาลตำบลสถาน 500 เมตร มาสิ้นสุดที่ถนน 1129 (B) บริเวณหมู่ 6 บ้านห้วยเม็ง โดยมีทางเชื่อมต่อ 2 จุด คือ จุดที่ 1 (1) ที่มาจากสะพานไทยลาว ระยะทาง 2 กิโลเมตร และจุดที่ 2 (2) จากสี่แยกเทศบาลอำเภอเชียงของ ระยะทาง 2 กิโลเมตรถนนเลี้ยงเมืองนี้จะทำให้เกิดชุมชนใหม่ ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ จึงต้องมีการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบและแบ่งโซนการใช้งานของพื้นที่และการควบคุมการก่อสร้างพร้อมทั้งการขยายตัวของระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการที่เกิดขึ้นต่อไป

การพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย สืบเนื่องจากการขยายตัวของเมืองและระบบสัญจร ทำให้เกิดชุมชนใหม่ที่มีความต้องการด้านที่อยู่อาศัยและธุรกิจการค้า ความมีผังเมืองเฉพาะ เพื่อใช้ควบคุมการก่อสร้างและรูปแบบการใช้อาคาร โดยให้คำปรึกษาและให้ความรู้แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะทางด้านแบบบ้านหรืออาคารทางธุรกิจ ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้รูปแบบทางสถาปัตยกรรมภาคเหนือเป็นหลัก เพื่อคงเอกลักษณ์และรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบ ศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.9 แสดงภาพพื้นที่ภายในเทศบาลตำบลเวียง

ที่มา: แผนที่เทศบาลตำบลเวียง <https://map.google.co.th>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

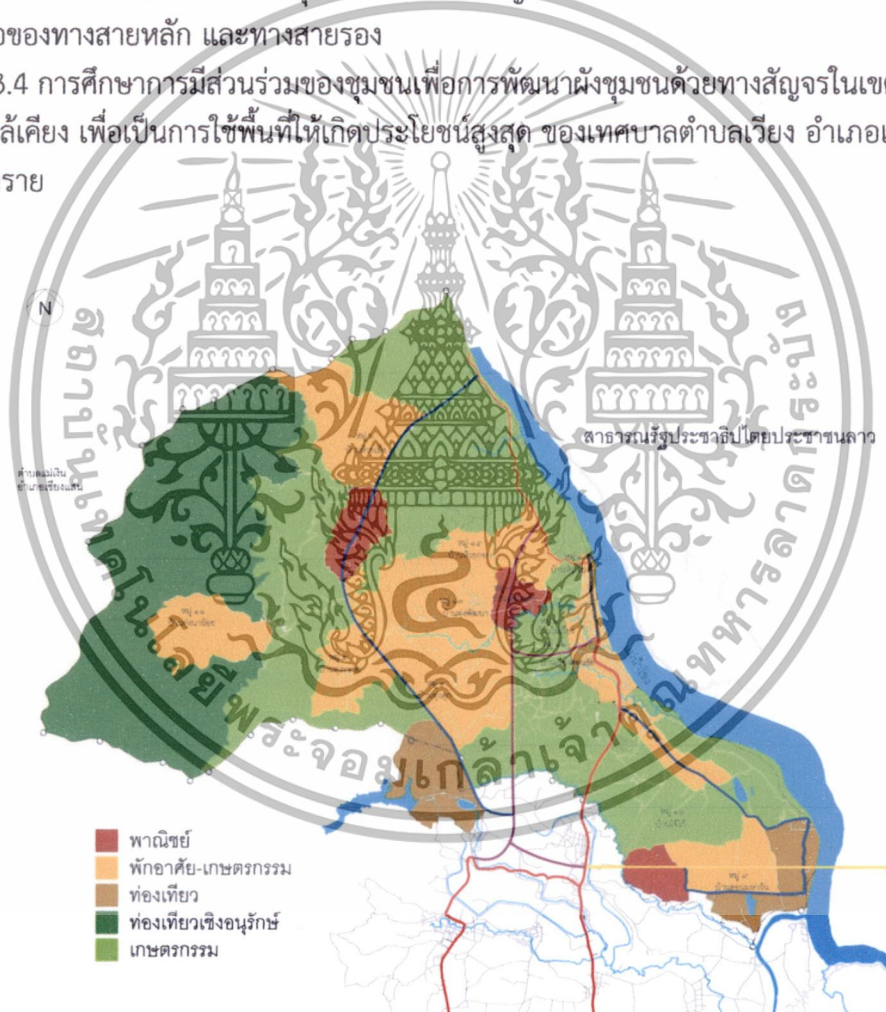
จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ายังมีประเด็นและตัวแปรอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับการศึกษาในโอกาสต่อไปเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ให้เกิดความสมบูรณ์ในหลายๆด้านและเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวและเป็นต้นแบบของการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรของเทศบาลตำบลเวียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.3.1 การพัฒนาภูมิทัศน์ในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

5.3.3.2 การศึกษารูปแบบเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนและชุมชนพื้นถิ่นรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณสถานและโบราณวัตถุ เพื่อคงเอกลักษณ์ของเมือง

5.3.3.3 ศึกษาศักยภาพพื้นที่ผังชุมชน การวางผังสัญจรในเขตพื้นที่เทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง การเชื่อมต่อของทางสายหลัก และทางสายรอง

5.3.3.4 การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาผังชุมชนด้วยทางสัญจรในเขตพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 5.10 แสดงผังการใช้ที่ดินตามข้อมูลวิจัย และข้อเสนอแนะ พื้นที่พักอาศัย การท่องเที่ยว และพื้นที่เกษตรกรรมของ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมโยธาธิการและผังเมือง ผังเมืองภาคเหนือ ปี พ.ศ. 2600 กระทรวงมหาดไทย (2551)
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดน
 ทางการท่องเที่ยว แม่สอด เชียงของ เบตง. กรุงเทพฯ
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2555. การท่องเที่ยวประเทศไทย. [Online].
 Available : <http://www.thai.tourismthailand.org/home>.
 การผังเมือง, กรมโยธาธิการและผังเมือง, การใช้ที่ดินและการคมนาคมขนส่ง. กรุงเทพฯ :
 กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย, 2545
 การผังเมือง, กรมโยธาธิการและผังเมือง. คู่มือการวางผังองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
 กรุงเทพฯ : กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย, 2543
 ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2536. การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
 ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2529. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของเมืองในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2527. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
 ฉันทกมล บุญรัตน์. 2550. “จัดระบบโครงข่ายการจราจรและทางสัญจรที่สอดคล้องกับ
 ลักษณะเฉพาะในพื้นที่เมืองเก่ากรณีศึกษาพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์.” การวางผังชุมชนเมือง
 และสิ่งแวดล้อมมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสิ่งแวดล้อม.
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
 ต้นข้าว ปาณินท์ และคณะ, 2547. คติความเชื่อและระบบสังคมซึ่งสัมพันธ์กับเรือนและการอยู่.
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ, ม.ป.ท.
 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. “รู้ลึกกลุ่มน้ำโขง” วารสาร เมษายน 2551.
 ประชาชาติธุรกิจ (2552, 16 กุมภาพันธ์) เวบไซต์อัปเดต. สะพานข้ามโขง เชียงของ-ห้วยทราย
 จิกซอว์เชื่อม “ไทย-ลาว-จีน” หน้า 10.
 พุดิพัฒน์ อภิธีรภัทรพงษ์. 2539. “แนวคิดในการออกแบบเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้ทางด่วนขั้นที่ 2
 (บางโคล่-แจ้งวัฒนะ).” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
 พัศตราภรณ์ ทิพย์โสธร. 2550. เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
 เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
 ภาณุพงศ์ สิทธิวุฒิ และ ศราวุธ เปรมใจ. 2554. “การศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงข่ายการ
 สัญจรสำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเมืองเก่าล้านนา.” หน้า 294-301. ในการ
 ประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ครั้งที่ 49. กรุงเทพฯ : สาขา
 สถาปัตยกรรมศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 รุจี รอดชะ. 2541. “การพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำเมืองนครสวรรค์”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิวัฒน์ เตมีย์พันธ์. 2537. “ความสำคัญของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น” วารสารสถาปัตยกรรมอาชีพ, พฤศจิกายน: 43 - 52
- วันเพ็ญ เจริญตระกูลปิติ. 2540. “การศึกษาหาคัดแยกภาพของพื้นที่ที่ควรทำการปรับปรุงฟื้นฟูในเขตชั้นใน กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศักดิ์ชัย ศิริพัฒน์. 2540. โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดน. กรุงเทพฯ. สนธยา พลศรี. 2533. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้ง เฮ้าส์ สมพล ดำรงเสถียร. การออกแบบชุมชนเมือง(Urban Design). ภาควิชาครุศาสตร์ สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุนนมาลย์ กาญจนะ. 2544. “แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่บริเวณเสาชิงช้า กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.). มีนาคม 2554. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกรุงเทพฯ : พฤศจิกายน 2541 โครงการพัฒนาเมืองชายแดนเชียงใหม่ของ,
- อรพิน พิมพ์เจริญ. 2529. “การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครสวรรค์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรศิริ ปาณินท์. 2550. เรียบง่าย และเป็นสุขกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ. ม.ป.ท.
- อรศิริ ปาณินท์. 2552. “วิถีชาวเหนือ ความเชื่อมโยงระหว่างสภาพแวดล้อมธรรมชาติและระบบนิเวศชุมชน วิถีวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม. วารสารชิมลางสิ่งแวดล้อม สรรค์สร้าง. มกราคม : 125 - 132
- องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง แผนพัฒนา อบต. ประจำปี พ.ศ. 2547 เชียงราย องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเวียงของ จังหวัดเชียงราย (อัดสำเนา)
- Golary. G. 1976 New Town Planning: Principle and Practice. New York: John Wiley & Son
- Goodman. W.I, 1968 Principle and Practice of Urban Planning. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall
- Harris. C.D. and Ullman. E.L. The Nature of Cities, 1945 The Annuals of The American Academy of Political and Social Science 242

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Johnson. J.H. 1975. **Urban Geography : An Introductory Analysis.** Oxfröd:
Pergamon Press

Keeble. L, 1964. **Principle and Practices of Town and Country Planning.**
London: The Estates Gazette Limited

Worskett Roy. 1969. **Character of Town an Approach to Conservation.**
London: The Architectural Prass

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

เอกสารทางราชการที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเวียง
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลหัวหน้ากองช่างสำนักงานเทศบาลตำบลเวียง
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลหัวหน้าสำนักงานที่ดิน อำเภอเชียงของ
4. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลหัวหน้าสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
5. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลหัวหน้าสำนักงานศุลกากร อำเภอเชียงของ
6. หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผู้นำชุมชน ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1707

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๗ พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตครุศาสตร์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเวียง (นางสาวอรทัย ฮงประยูร)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรลือยศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
และแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1707

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520.

/ค: พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากองช่างสำนักงานเทศบาลตำบลเวียง (นายอภิชาติ โนวีชัย)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรลือยศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
และแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

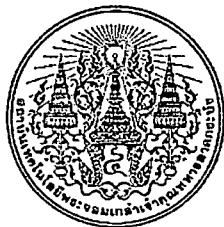
โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1707

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตให้ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าสำนักงานที่ดินอำเภอเชียงใหม่

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พิศดารภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรลือยศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
และแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)
รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศร 0524.04/ 1707

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอำเภอเชียงของ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรลือยศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
และแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศส 0524.04/ 1707

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๑๐ พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าสำนักงานบุคลากรอำเภอเชียงของ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม
หาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พิศดารภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะกรรมการอุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรลือยศ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
และแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1707

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/๑ พฤษภาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้นำชุมชน ตำบลบ้านเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 3. แบบสำรวจ

ด้วย นายอำนาจ บรรณสิทธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาวบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย” โดยมี ผศ.ดร.พิศดารภรณ์ ทิพย์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2556 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอำนาจ บรรณสิทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ เพื่อการวิจัยกับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-4836

ติดต่อนักศึกษา โทร. 086-567-6140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.๓๖๙๒
ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔ / 1409 วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี / ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม / รศ.ว่าที่ร้อยโทพิชัย สดภิบาล

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผังชุมชนเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินแบบสอบถามของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของนายอำนาจ บรรลือยศ
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นพร้อมกันนี้ได้แนบแบบสอบถามมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.๓๖๙๒
ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔ / 1409 วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสำรวจและสังเกตเพื่อการวิจัย

เรียน รศ.อุดมศักดิ์ สาริบุตร

ด้วย นายอำนาจ บรรลือยศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผังชุมชนเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”
โดยมี ผศ.ดร.พิศตราภรณ์ ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสำรวจและสังเกตนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อย
เพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินแบบสำรวจและสังเกตของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของนาย
อำนาจ บรรลือยศ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นพร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสำรวจและสังเกตมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสำรวจและสังเกต

การพัฒนาผังชุมชนเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อพิจารณา	ภาพถ่าย	สภาพปัจจุบัน			ข้อคิดเห็น
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
ลักษณะของพื้นที่					
1.ทัศนียภาพด้านธรรมชาติและสถานที่สำคัญ					
2.รูปแบบการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น					
- ทางเรือ					
- ทางรถ					
3.ลักษณะประเพณีและวัฒนธรรม					
4.รูปแบบสถาปัตยกรรม					
สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค					
5.ร้านอาหาร					
6.ร้านค้า					
7.โทรศัพท์สาธารณะ					
8.ไฟฟ้าแสงสว่าง					
9.ห้องน้ำสาธารณะ					
10. โรงเรียน					
11. ธนาคาร					
12. ตลาด					
13. ศูนย์เลี้ยงเด็ก					
14. สวนสาธารณะ					
15. ระบบโลจิสติกส์					
ฯลฯ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ภาพถ่าย	สภาพปัจจุบัน			ข้อคิดเห็น
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน					
16. ป้ายอธิบายข้อมูลของแหล่งของท่องเที่ยว					
17. หน่วยบริการรักษาความปลอดภัย					
18. เส้นทางจักรยาน					
19. ทางเดินเท้า					
20. ป้ายจราจร ป้ายเตือนต่างๆ					
21. ที่นั่งพักผ่อน					
22. สนามกีฬา					
23. สนามเด็กเล่น					
24. ถังขยะ					
25. ที่จอดรถ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง

“การพัฒนาผังชุมชน เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย”

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้เยี่ยมเยือน เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาผังชุมชน เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งแบบสอบถามการวิจัยชุดนี้ออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม

1.1 ชื่อ-สกุล.....	2. ภูมิลำเนา	☐ อ.เชียงของ ตำบล..... หมู่.....
		☐ พื้นที่อื่นใน จ.เชียงราย ☐ อื่น ๆ.....
		☐ อยู่ที่ อ.เชียงของมากี่ปี.....
1.2 เพศ	☐ ชาย ☐ หญิง	
1.3 อายุ	☐ น้อยกว่า 25 ปี ☐ 25 – 35 ปี ☐ 36 – 45 ปี	
	☐ 46 -55 ปี ☐ 56 – 65 ปี ☐ มากกว่า 65 ปี	
1.4 สถานภาพ	☐ นักท่องเที่ยว ☐ บุคคลในท้องถิ่น	
1.5 บทบาทหน้าที่ในชุมชน (ตอบเฉพาะบุคคลในท้องถิ่น)	☐ กลุ่มผู้นำสมาชิกสภาท้องถิ่น ☐ กลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ☐ เกษตรกร	
	☐ พนักงานส่วนท้องถิ่น ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่นๆ.....	
1.6 ระดับการศึกษา	☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา	
	☐ อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาตรี	
	☐ สูงกว่าปริญญาตรี ☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	
1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	☐ น้อยกว่า 5,000 บาท ☐ 5,000 – 10,000 บาท	
	☐ 10,001 – 20,000 บาท ☐ 20,001 – 30,000 บาท	
	☐ มากกว่า 30,000 บาท	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุที่เปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่วไปของพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (กรุณาใส่เครื่องหมาย / ตามช่องที่ต้องการ)

รายการประเมิน	ความต้องการด้านกายภาพของชุมชน				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	ปรับปรุง
2.1 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางบก					
2.1.1 สภาพทางเดินเท้า					
2.1.2 ความกว้างของทางเดินเท้า					
2.1.3 สิ่งกีดขวางทางเดินเท้า					
2.1.4 สภาพถนน					
2.1.5 ความกว้างของถนน					
2.1.6 ทำจอตลอดโดยसार					
2.1.7 ที่พักริมทางรอรถ					
2.1.8 ระบบการจราจรภายในชุมชน					
2.1.9 ต้องการบริการสาธารณะภายในชุมชน					
2.1.10 ปริมาณขยะและการจัดเก็บ					
2.1.11 การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้					
2.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางน้ำ					
2.2.1 ความทั่วถึงของการให้บริการน้ำประปา					
2.2.2 ทำเรือโดยสาร					
2.2.3 ระบบการระบายน้ำ					
2.2.4 บ่อเก็บน้ำสาธารณะ					
2.2.5 ขาดแคลนแหล่งรองรับน้ำเสียชุมชน					
2.2.6 การบำบัดน้ำเสีย					
2.2.7 คู คลอง ตื้นเขิน					
2.2.8 การกัดเซาะพื้นที่ริมชายฝั่ง					
2.2.9 ความเสื่อมโทรมของพื้นที่ริมแม่น้ำโขง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านกายภาพของชุมชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือน
(กรุณาใส่เครื่องหมาย / ตามช่องที่ต้องการ)

รายการประเมิน	ความต้องการด้านกายภาพของชุมชน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
3.1 ความต้องการด้านสาธารณูปการ					
3.1.1 สถานศึกษา					
3.1.2 สถานพยาบาล					
3.1.3 ที่ทำการไปรษณีย์					
3.1.4 สถานีตำรวจ					
3.1.5 สถานีดับเพลิง					
3.1.6 สถานประกอบการโรงแรม					
3.1.7 สถานประกอบการเกสเฮาส์					
3.1.8 สถานประกอบการโฮมสเตย์					
อื่นๆ.....					
3.2 ความต้องการกิจกรรมภายในชุมชน					
3.2.1 สวนสาธารณะ ลานกิจกรรม					
3.2.2 ศูนย์วัฒนธรรมชุมชน					
3.2.3 ถนนเลียขเมืองในแนวเส้นทางที่เหมาะสม					
3.2.4 จัดให้มีพื้นที่ค้าขายบริการภายในชุมชน					
3.2.5 ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน					
3.2.6 ศูนย์วัฒนธรรมและสวนแสดงสินค้าท้องถิ่น					
3.3 ความต้องการพื้นที่อนุรักษ์ทางสังคมและวัฒนธรรม					
3.3.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง					
3.3.2 การอนุรักษ์ โบราณสถาน วัด พิพิธภัณฑ					
3.3.3 การวางแผนฟื้นฟูป่าไม้					
3.3.4 การอนุรักษ์ฟื้นฟูประวัติศาสตร์					
3.3.5 การรักษาชุมชนเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตแบบล้านนา					
อื่นๆ.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาฝั่งชุมชนพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง
 กรณ์าสู่เครื่องหมาย / ตามช่องที่ต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

4.1. พัฒนาด้านการท่องเที่ยวทางเรือไปยังหลวงพระบาง

- การเข้าถึงท่าเรือ(รถโดยสาร) บริเวณที่ตั้งท่าเรือ
 อาคารท่าเรือ เรือโดยสาร อื่น ๆ

4.2. พัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ศูนย์บริการประชาชน ถนน
 ไฟฟ้า ประปา อื่น ๆ

4.3. พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

- ศูนย์บริการประชาชน ร้านค้า OTOP ศูนย์การค้าครบวงจร
 ศูนย์กระจายสินค้าโลจิสติกส์ ท่ารถโดยสาร อื่น ๆ

4.4. พัฒนาด้านที่อยู่อาศัย

- แบบบ้านมาตรฐานฟรี ให้คำปรึกษา
 รูปทรงสถาปัตยกรรม แบ่งโซนกลุ่มอาคาร อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The 29th National Graduate Research Conference

Certificate of Appreciation

Amnuay Bunlueyos

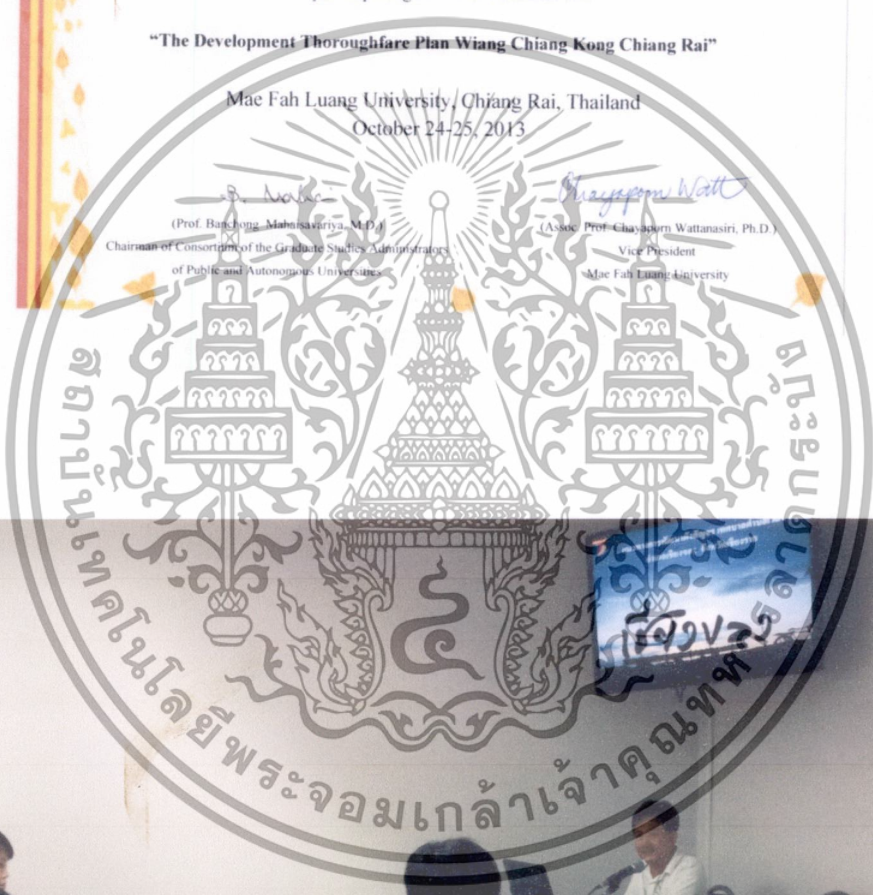
For participating in "Oral Presentation"

"The Development Thoroughfare Plan Wiang Chiang Kong Chiang Rai"

Mae Fah Luang University, Chiang Rai, Thailand
October 24-25, 2013

B. Novec
(Prof. Banjong Mahosavariya, M.D.)
Chairman of Consortium of the Graduate Studies Administrators
of Public and Autonomous Universities

Chayaporn Watt
(Assoc. Prof. Chayaporn Wattanasiri, Ph.D.)
Vice President
Mae Fah Luang University

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายอำนาจ บรรลือยศ
วัน เดือน ปีเกิด	6 มกราคม 2511
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่	บ้านเลขที่ 4 หมู่ 1 ซอยคูบอน 25 แยก 10 ถนนคูบอน แขวงคันนายาว เขตคันนายาว จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10230
ประวัติการศึกษา	
ปีการศึกษา 2533	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(อวท.) สาขาการก่อสร้าง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ปีการศึกษา 2535	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาช่างอุตสาหกรรมแขนงช่างก่อสร้าง วิทยาลัยครู พระนคร
ปีการศึกษา 2555	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สาขาเทคนิคสถาปัตยกรรม วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม
ปีการศึกษา 2556	สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมหาบัณฑิต (คอม.) สาขาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	
ปี พ.ศ. 2535	บริษัท พงษ์เพชร จำกัด ตำแหน่ง ควบคุมงานก่อสร้าง
ปี พ.ศ. 2536	โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์ อาจารย์ผู้สอน
ปี พ.ศ. 2537	บริษัท ไทเซอิ ประเทศไทย จำกัด ตำแหน่ง พนักงานเขียนแบบ
ปี พ.ศ. 2538	บริษัท ไทยนิปปอนคอนกรีต จำกัด ตำแหน่ง หัวหน้ากองวิศวกรรม
ปี พ.ศ. 2540	บริษัท ทีเอ็มยูซีบี (เอเชีย) จำกัด ตำแหน่ง หัวหน้าแผนกออกแบบและประมาณราคา
ปี พ.ศ. 2541- ปัจจุบัน	อาชีพอิสระ ออกแบบเขียนแบบควบคุมงานก่อสร้าง อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้